

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)

ปริญญา

ภาษาศาสตร์ประยุกต์

ภาษาศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง การแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

Tone Variations of the Thai Dialect of Phra Nakhon Si Ayutthaya

นามผู้วิจัย นายวีรวัฒน์ มีสมมุทธิ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อาจารย์ขนิษฐา ใจมโน, ป.ร.ด.)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์อุมาพร สังขมาน, ป.ร.ด.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

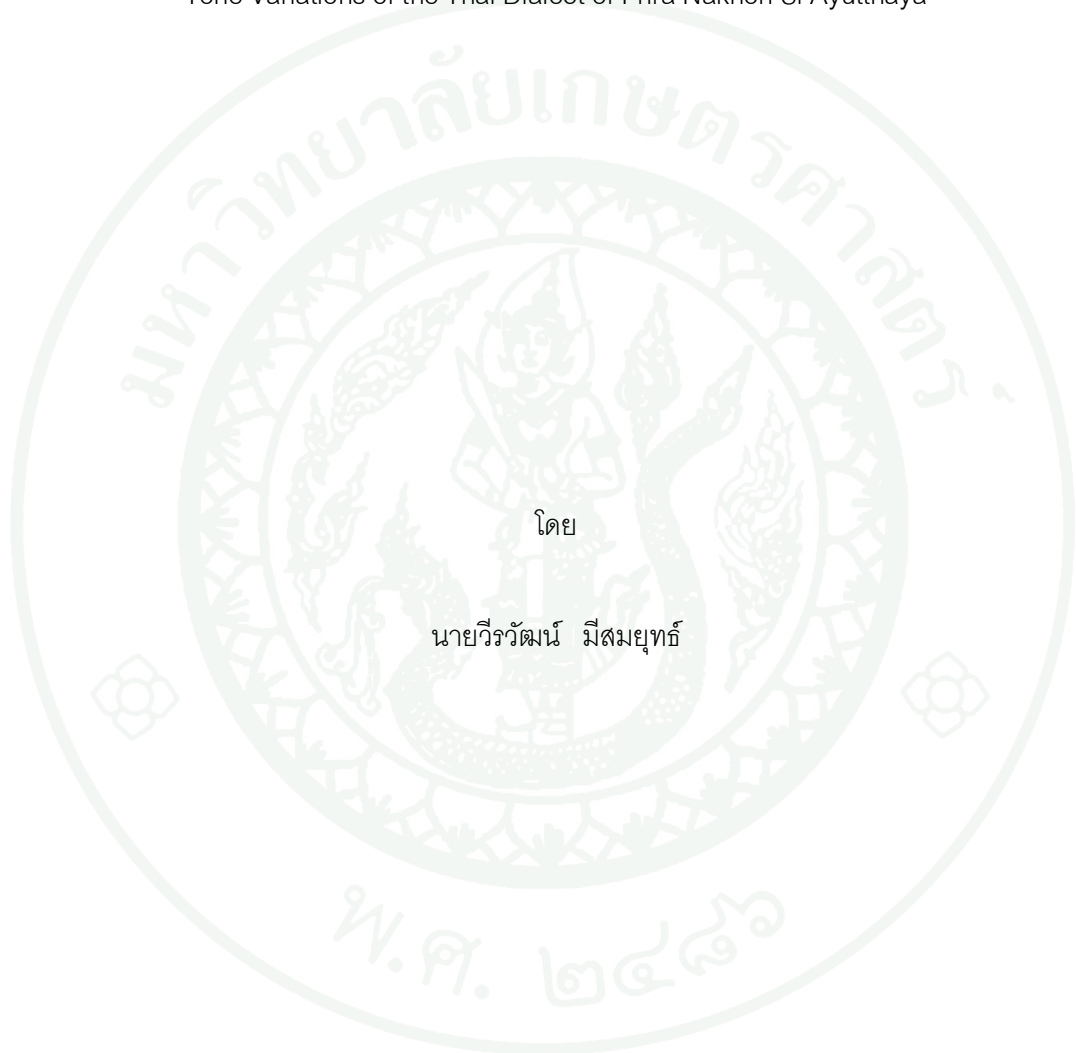
สิงสีทัง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

Tone Variations of the Thai Dialect of Phra Nakhon Si Ayutthaya

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์)

พ.ศ. 2557

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วีรวัฒน์ มีสมยุทธ์ 2557: การแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์
ภาควิชาภาษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ชนิษฐา ใจมโน,
ปร.ด. 162 หน้า

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของ
วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยาของผู้พูด 2 ช่วงอายุเพื่อนำข้อมูลมา
วิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดพระนครศรี-
อยุธยาในด้านการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของ
วรรณยุกต์เก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานโดยใช้คำเดี่ยวเลือกคำทดสอบจากคำ
ศัพท์ที่มีโครงสร้างพยางค์ปิด(CV(V)C)เท่านั้นการวิจัยในครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
จากผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 16 อำเภอ อำเภอละ 2 คน รวม 32 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุคือ
15 – 25 ปี และ 55 – 65 ปี โดยคัดเลือกอย่างมีเกณฑ์และถือว่าเป็นตัวแทนของผู้พูดภาษาไทย
ถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัยแสดงว่า ยิ่งผู้บอกภาษามีอายุน้อยเท่าไร ระดับของเสียงวรรณยุกต์ยิ่งสูงขึ้น
มากเท่านั้น ตัวแปรทางสังคมคือเรื่องของอายุ มีอิทธิพลต่อการใช้วรรณยุกต์ดั้งเดิมโดยผู้บอก
ภาษาอายุ 55 – 65 ปี เป็นกลุ่มอายุที่ยังคงใช้วรรณยุกต์ดั้งเดิมอยู่ ส่วนกลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15
-25 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้วรรณยุกต์รูปแปรมากที่สุด โดยบางวรรณยุกต์นั้นไม่มีการใช้รูปดั้งเดิม ซึ่ง
แนวโน้มของภาษาในอนาคตคาดว่าต่อไปนี้ลักษณะของภาษาถิ่นอยุธยาจะค่อยๆหายไป และจะ
ไม่มีการแบ่งภาษาถิ่นอยุธยาออกเป็นภาษาถิ่นย่อยภาษาในอนาคตของจังหวัดพระนครศรี-
อยุธยาคาดว่าจะกลายเป็นภาษาเดียวและมีถิ่นเดียวกันทั้ง 16 อำเภอและมีแนวโน้มที่จะกลายเป็น
เป็นภาษาไทยถิ่นมาตรฐาน

Weerawat Meesomyut 2014: Tone Variations of the Thai Dialect of Phra Nakhon Si Ayutthaya. Master of Arts (Applied Linguistics), Major Field: Applied Linguistics, Department of Linguistics. Thesis Advisor: Mrs. Kanita Chaimano, Ph.D. 162 pages.

The main purpose of this study is to investigate the tone system of Ayutthaya Thai spoken in Phra Nakorn Si Ayutthaya of 2 age group people in order to analyze the tendency of changes of it. In this research, monosyllabic words spoken in isolation were elicited from 32 participants who represent local speakers of Ayutthaya Thai spoken in the 16 Amphoes, 2 speakers who are 15 – 25 years old and 55 – 65 years old from each Amphoe. They were chosen according to a set of criteria.

The study shows that the age group is the social variable investigated in this study. It has influenced how they speak. The speakers who are 55 – 65 years old still use the same tone system while the speakers who are 15 – 25 years old use the variant tone system. Some of tones are not the same anymore. The standard variant is the best choice so they choose it in daily lives. The tendency of changes of Ayutthaya Thai spoken in Phra Nakorn Si Ayutthaya in the future will not be spoken like this. The tone system which 55-65-year-old people use will disappear and there will be no Ayutthaya sub-dialects. In the future, people in all 16 Amphoes will use the same tone system.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยการดูแลที่เต็มเปี่ยมด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากอาจารย์ ดร.ชนิษฐา ใจมโน ที่ได้ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตรวจสอบความถูกต้องในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งใน การทำงานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และคอยเป็นกำลังใจเรื่อยมา

กราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่าน คือ ดร.อุมาภรณ์ สังขมานและรอง ศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาลัย นุรพาชีพ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจ และเสนอแนะแนวทางใน แก่ไขงานวิจัยในครั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ ประสาทวิชาความรู้อันถือเป็น พื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกท่าน ที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจในการศึกษา และการสนับสนุนในการทำวิจัยตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บอกภาษาทั้ง 32 คนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ได้เสียสละเวลา ในการบอกข้อมูลภาษาแก่ผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอขอบคุณ พี่น้อง และเจ้าหน้าที่ภาควิชาภาษาศาสตร์มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำและให้กำลังใจเสมอมา

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีซึ่งเป็นผลมาจากงานวิจัยนี้ ขอมอบแต่ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติ พี่น้อง ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วีรวัฒน์ มีสมยุทธ์

พฤษภาคม 2557

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(7)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ขอบเขตการวิจัย	2
นิยามศัพท์	2
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงวรรณยุกต์	18
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	33
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	40
การศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
การจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล	42
การคัดเลือกผู้บอกภาษา	43
การเก็บข้อมูล	44
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	45
ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอยุธยา	45
การแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาตามตัวแปรอายุ	54
แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา	82
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	131
สรุปผลการวิจัย	131
อภิปรายผล	133
ปัญหาในการวิจัย	137
ข้อเสนอแนะ	137
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	138
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก คำถามเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติส่วนตัว ของผู้บอกภาษา	143
ภาคผนวก ข ภาพแสดงการเปรียบเทียบการแปรของเสียงวรรณยุกต์ ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา	145
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	162

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
<u>1</u>	แสดงการแบ่งช่องตารางของกล่องเสียงวรรณยุกต์	8
2	แสดงกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ Gedney (1972)	9
3	แสดงการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยกลาง	11
4	จำนวนตำบล/หมู่บ้าน/เทศบาล/อบต. ในแต่ละอำเภอ	35
5	แสดงรายการคำที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	41
6	แสดงการสุ่มของพยางค์คำเป็น	41
7	แสดงการสุ่มของคำพยางค์ตายสระเสียงสั้น	42
8	แสดงการสุ่มของคำพยางค์ตายสระเสียงยาว	42
9	เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	55
10	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 1	56
11	เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 “วรรณยุกต์กลาง - ตก ”	58
12	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 2	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

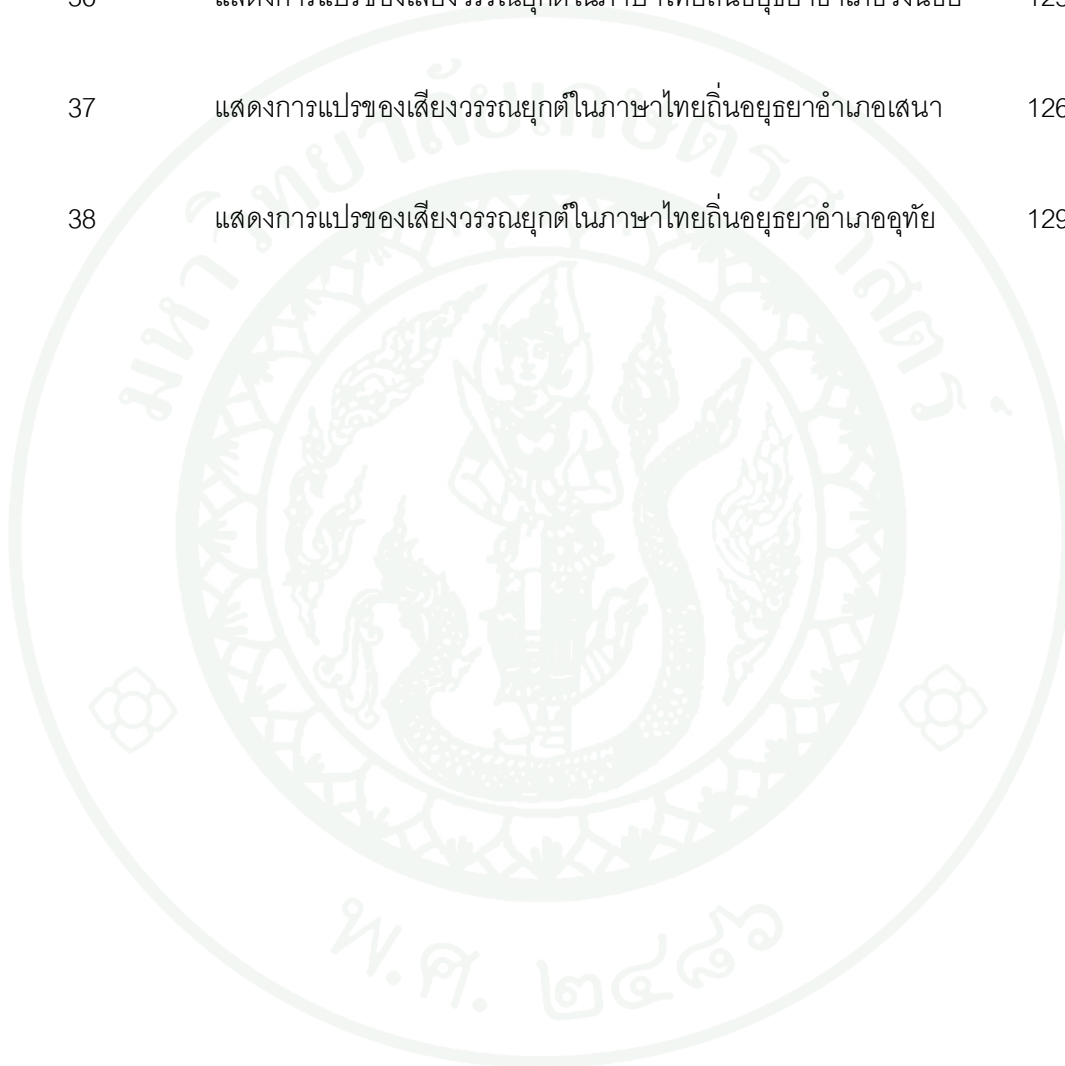
ตารางที่		หน้า
13	เปรียบเทียบอายุผู้บวชภิกษุกับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 “วรรณยุกต์สูง – ตก” ปรากฏกับพยางค์เป็น	62
14	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ที่เกิดกับพยางค์เป็น	64
15	เปรียบเทียบอายุผู้บวชภิกษุกับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 “วรรณยุกต์สูง – ตก” ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น	66
16	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ที่เกิดกับพยางค์ตาย	67
17	เปรียบเทียบอายุผู้บวชภิกษุกับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 “วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” ปรากฏกับพยางค์เป็น	70
18	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ที่เกิดกับพยางค์เป็น	73
19	เปรียบเทียบอายุผู้บวชภิกษุกับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 “วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น	75
20	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ที่เกิดกับพยางค์ตาย	77
21	เปรียบเทียบอายุผู้บวชภิกษุกับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 “วรรณยุกต์ต่ำ – ขึ้น”	79
22	แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 5	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือ	83
24	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวง	86
25	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางซ้าย	89
26	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางไทร	92
27	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาล	95
28	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะหัน	98
29	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะอิน	101
30	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบ้านแพรก	104
31	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอลาดบัวหลวง	108
32	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ พระนครศรีอยุธยา	111
33	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอภาชี	114
34	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอมหาราช	117
35	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอดักไ้	120

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อย	123
37	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอเสนา	126
38	แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาล	129

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอท่าเรือ	19
2	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอนครหลวง	19
3	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางซ้าย	20
4	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางไทร	20
5	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางบาล	21
6	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะหัน	21
7	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะอิน	22
8	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบ้านแพรก	22

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
9	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภอลาดบัวหลวง	23
10	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธาอำเภอ พระนครศรีอยุธยา	23
11	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภอภาชี	24
12	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภอมหาราช	24
13	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภอผักไห่	25
14	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภอรังน้อย	25
15	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภอเสนา	26
16	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภออุทัย	26

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
17	แสดงอาณาเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	34
18	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอท่าเรือของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	82
19	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอท่าเรือของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	83
20	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอนครหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	85
21	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอนครหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	86
22	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางซ้ายของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	88
23	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางซ้ายของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	89
24	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางไทรของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	91

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
25	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางไทรของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	92
26	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางบาลของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	94
27	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางบาล ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	95
28	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะหันของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	97
29	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะหันของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	98
30	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะอินของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	100
31	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะอินของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	101
32	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบ้านแพรกของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	103

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
33	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบ้านแพรกของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	104
34	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอลาดบัวหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	107
35	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอลาดบัวหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	107
36	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	110
37	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	110
38	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอภาชีของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	113
39	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอภาชีของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	113
40	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอมหาราช ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	116

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
41	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอมหาราช ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	116
42	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอผักไห่ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	119
43	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอผักไห่ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	119
44	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอวังน้อยของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	122
45	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอวังน้อยของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	122
46	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอเสนาของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	125
47	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอเสนาของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	125
48	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภออุทัยของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี	128

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
49	แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภออุทัยของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี	128
50	แสดงการเปรียบเทียบการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น อยุธยาของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปีกับภาษาไทยมาตรฐาน	136
ภาพผนวกที่		
1	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอท่าเรือ	146
2	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอนครหลวง	147
3	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางซ้าย	148
4	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางไทร	149
5	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางบาล	150

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
6	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะหัน	151
7	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบางปะอิน	152
8	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอบ้านแพรก	153
9	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอลาดบัวหลวง	154
10	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา	155
11	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอภาชี	156
12	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอมหาราช	157
13	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอผักไห่	158

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพผนวกที่		หน้า
14	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอวังน้อย	159
15	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอเสนา	160
16	แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภออุทัย	161

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของภาษาเกิดจากหลายอิทธิพลด้วยกัน หนึ่งในอิทธิพลนั้นคืออิทธิพลภายนอกของภาษา กล่าวคือ ภาษาที่มีการสัมผัสกันต่างมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของกันและกัน ยิ่งมีการติดต่อสื่อสาร เมื่อเกิดการสัมผัสภาษากันเป็นเวลานาน จะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าภาษานั้นจะเป็นภาษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม จินตนา ขอดจันท์ก (2545) ด้วยความรู้ดังกล่าว ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่าจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีเขตติดต่อกับจังหวัดที่มีลักษณะเสียงวรรณยุกต์เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น สุพรรณบุรี นครปฐม เป็นต้น ด้วยอิทธิพลของการสัมผัสภาษานั้น น่าจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ ประกอบกับการศึกษาเรื่องวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา ยาใจ มาลัยเจริญ (2531) พบว่าได้แบ่งภาษาไทยถิ่นของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้เกณฑ์ทางด้านเสียงวรรณยุกต์ออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกันคือ

1. ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก ได้แก่ อำเภอผักไห่ และ อำเภอบางซ้าย
2. ภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลางกลุ่มที่ 1 ได้แก่ อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน และอำเภอบางไทร
3. อำเภอบางไทรภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลางกลุ่มที่ 2 ได้แก่ อำเภอบางบาล อำเภอ นครหลวง และอำเภอพระนครศรีอยุธยา
4. ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันออก ได้แก่ อำเภอภาชี อำเภอบางปะอิน

ตลอดระยะเวลา 23 ปีที่ผ่านมา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดที่เป็นศูนย์กลางของการเดินทาง การค้า และการท่องเที่ยว จากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในสรุปบรรยายจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ทำการปกครองจังหวัด (2550) พบว่า ภาพรวมของการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอัตราการเติบโตคิดเป็นร้อยละ 3.48 โดยมีผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.52 และชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.40 โดยมีนักท่องเที่ยวพักค้างมีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก ชาวไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.82 และชาวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.12

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นประกอบกับผู้วิจัยได้สังเกตว่าด้วยระยะเวลาที่ผ่านมา ประกอบกับ ความเจริญและวัฒนธรรมต่างๆที่รับเข้ามา ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของผู้คนในชุมชนต่าง ๆ รวมถึงวิถีชีวิตของคนอยุธยาเอง ด้วยปัจจัยทางสังคมทั้งหลายเหล่านี้ น่าจะส่งผลต่อระดับ วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาที่เคยมีผู้ศึกษาไว้แล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงการแปรของ เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา โดยผู้วิจัยมุ่งศึกษาผู้พูด 2 ช่วงอายุโดยใช้วรรณยุกต์เป็น เกณฑ์ การศึกษานี้ จะทำให้ทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของภาษานั้นได้ อมรา ประสิทธิ์ รัฐสินธุ์ (2544) กล่าวว่า การแปรในภาษาของคนที่แตกต่างกัน สามารถใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการ เปลี่ยนแปลงของภาษาได้ โดยเฉพาะภาษาของคนที่มีอายุมากที่สุดกับภาษาของคนที่มีอายุน้อยที่สุด เมื่อคนรุ่นอายุมากที่สุดเสียชีวิตไปหมดแล้ว รูปแบบภาษาของเขาก็จะถูกเลิกใช้ไปด้วย จึงเหลือแต่ ภาษาของคนรุ่นอายุน้อย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระบบเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
2. เพื่อศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น อยุธยาโดยใช้ปัจจัยอายุเป็นเกณฑ์
3. เพื่อศึกษาแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาทุกอำเภอ โดยเก็บข้อมูล เสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยมาตรฐานโดยใช้คำเดียวที่มีแนวคิดมาจากกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ ภาษาถิ่นตระกูลไทยของ Gedney (1973)

นิยามศัพท์

ภาษาไทยมาตรฐาน หมายถึง ภาษาไทยที่เป็นส่วนย่อยของภาษาไทยกลาง (central Thai) แต่เป็นภาษาที่ใช้ในทางราชการ ใช้ในสถานศึกษาซึ่งการเรียนการสอนของโรงเรียนทั่วไปใน ประเทศไทยก็ใช้ภาษาไทยมาตรฐาน และถือว่าภาษาไทยมาตรฐานนี้เป็นภาษาราชการ กัลยา ดิงศภัทิย์ (1997: 297)

คำเดี่ยว หมายถึง คำพยางค์เดี่ยวที่ใช้เก็บข้อมูลผู้บอกภาษาแต่ละคน โดยคัดเลือกขึ้นมา โดยใช้แนวคิดกล่องเสียงวรรณยุกต์ ของวิลเลียม เจ เกิดินีย์ เช่น คำว่า ช้า ราก รัก เป็นต้น

สระเดี่ยว หมายถึง สระที่มีลักษณะการออกเสียงคงที่เป็นเสียงเดี่ยวโดยตลอดตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ สระเดี่ยวอาจเป็นสระสั้นหรือสระยาวก็ได้ สระเดี่ยวเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สระแท้ (pure vowel) เช่น อะ /a/ อา /a:/ อี /i/ อี้ /i:/ อุ /u/ อู /u:/ โอะ /o/ โอ /o/ เป็นต้น

พยางค์เป็น หมายถึง พยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงก้อง เสียงนาสิก และกึ่งสระ หรือพยางค์ที่ลงท้ายด้วยสระ หรือเป็นแบบพยางค์เปิด (CV: CVN และ CV:N) เช่น เป่า ราง ดิ้น เป็นต้น

พยางค์ตาย หมายถึง พยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงกัก เช่นเสียงกักที่เส้นเสียง และเสียงกักอื่นๆ (CV? CVS และ CV:S) เช่น สด ตัก บาท เป็นต้น

พยางค์เปิด หมายถึง โครงสร้างของพยางค์แบบเปิด ประกอบด้วย เสียงพยัญชนะต้น + เสียงสระ + เสียงวรรณยุกต์ ที่มีโครงสร้างพยางค์เป็น CV(V) เช่น ตา ป่า บ้า

พยางค์ปิด หมายถึง โครงสร้างของพยางค์แบบปิด ประกอบด้วย เสียงพยัญชนะต้น + เสียงสระ + เสียงวรรณยุกต์ + เสียงพยัญชนะท้ายพยางค์ ที่มีโครงสร้างพยางค์เป็น CV(V)C เช่น โสด ตาก ตัก เป็นต้น

ความสั้นยาวของเสียงสระ หมายถึง ความสั้นยาวของการเปล่งเสียง (Length) และวัดได้ด้วยค่าระยะเวลาในการออกเสียง (Duration) ที่สามารถวัดได้ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของพยางค์หรือเสียงไปจนถึงจุดสุดท้าย ความสั้นยาวของภาษาแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ ความสั้นยาวในระดับระบบเสียง (สัทวิทยา) หมายถึงความสั้นยาวของสระทำให้คำมีความหมายแตกต่างกัน เช่น โสด สด เป็นต้น และความสั้นยาวในระดับการออกเสียง (สัทศาสตร์) เช่น คำว่า bit กับ bid ในภาษาอังกฤษที่มีสระตัวเดียวกัน ต่างกันที่เสียงพยัญชนะท้าย ในการออกเสียง bit ที่มีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงไม่ก้อง จะออกสั้นกว่า bid ที่มีพยัญชนะท้ายเป็นเสียงก้อง

เสียงวรรณยุกต์ หมายถึง เสียงสูงต่ำในการพูด เกิดจากการสั่นของเส้นเสียงในอัตราต่าง ๆ ซึ่งทำให้คำสองคำ ซึ่งมีพยัญชนะ สระ และตัวสะกดเดียวกัน มีความหมายต่างกันได้ ลักษณะของเสียงวรรณยุกต์มีอยู่ 2 ประเภท คือเสียงวรรณยุกต์ที่มีความถี่ของเสียงค่อนข้างคงที่ตลอดเวลา เรียกว่าวรรณยุกต์ระดับ (level tone) ได้แก่ วรรณยุกต์สามัญ และเสียงวรรณยุกต์ที่มีการขึ้นตกหรือตกของระดับความถี่ของเสียงเรียกว่า วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tone) ได้แก่ วรรณยุกต์เอก โท ตรีและจัตวา

ค่าระยะเวลา (Duration) เอกพล กันทอง (2550) หมายถึง ค่าระยะเวลาที่วัดได้จากการเปล่งเสียง มีหน่วยเป็นมิลลิวินาที (millisecond, msec.) การวิเคราะห์ค่าระยะเวลา สามารถเริ่มวัดจากจุดเริ่มต้นเสียงสระ จนถึงจุดสิ้นสุดของสระซึ่งไม่รวมเสียงพยัญชนะต้นและเสียงพยัญชนะท้าย ในเชิงโสตศาสตร์ผู้ฟังจะได้ยินความสั้นยาวของสระ ถ้าเปล่งเสียงโดยใช้ระยะเวลาสั้นจะได้ยินเสียงสั้นถ้าเปล่งเสียงโดยใช้ระยะเวลายาวจะได้ยินเสียงยาวการวัดค่าระยะเวลาทางกลศาสตร์มีหน่วยวัดเป็นมิลลิวินาที

ค่าความถี่มูลฐาน (Fundamental frequency หรือ f_0) เอกพล กันทอง (2550) หมายถึงลักษณะทางกลศาสตร์ของเสียงสูงต่ำ ค่าความถี่มูลฐานของสระจะมีความสัมพันธ์กับอัตราการสั่นของเส้นเสียงต่อหนึ่งวินาที ถ้าอัตราการสั่นของเส้นเสียงมาก คือ มากรอบต่อวินาที ค่าความถี่มูลฐานจะมากหรือสูง จะส่งผลให้ได้ยินระดับสูง ในทางกลับกันถ้าอัตราการสั่นของเส้นเสียงน้อย หรือน้อยรอบต่อวินาที ค่าความถี่มูลฐานจะน้อยหรือต่ำ จะส่งผลให้ได้ยินเสียงต่ำ ในการวัดทางกลศาสตร์มีหน่วยวัดเป็นรอบต่อวินาที (cycle per second) หรือ เฮิรตซ์ (Hz)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เป็นแนวทางในการศึกษาการแปรของวรรณยุกต์ด้วยวิธีการทางกลศาสตร์ในภาษาถิ่นอื่น ๆ
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนการอ่านออกเสียงในภาษาไทยในโรงเรียนที่อยู่ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื่องจากครูผู้สอนจะเข้าใจธรรมชาติการออกเสียง เข้าใจข้อบกพร่องที่เกิดจากการออกเสียงวรรณยุกต์และปรับปรุงบทเรียนและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน

3. เป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาระบบวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอื่นๆในภาค และเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจศึกษาภาษาไทยถิ่นภาคกลาง ในด้านการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยนี้ศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาของผู้พูด 2 ช่วงอายุ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา ในด้านการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยชิ้นนี้ ดังนี้

1. การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงวรรณยุกต์
3. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การกำหนดเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น

Gedney (1972) ได้กล่าววาระบบของวรรณยุกต์ในแต่ละภาษาหรือภาษาถิ่นมีลักษณะเฉพาะตัวทั้งเรื่องสัทลักษณะของวรรณยุกต์และจำนวนของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ รวมทั้งหน่วยคำที่หน่วยเสียงวรรณยุกต์เฉพาะบางหน่วยเสียงจะเกิดรวมได้ หลักเกณฑ์ที่เป็นประโยชน์ที่สุดในการแบ่งเขตภาษาถิ่นตระกูลไทคือระบบวรรณยุกต์

ทางด้านสัทลักษณะของวรรณยุกต์ ภาษาถิ่นหนึ่งจะแตกต่างจากอีกถิ่นหนึ่งในเรื่องความสูงของระดับเสียง (pitch height) เช่นระดับเสียงสูง กลาง หรือต่ำ และในเรื่องการเปลี่ยนระดับเสียง (contour) เช่น เสียงระดับ (level) ขึ้น (rising) ตก (falling) หรือรวมกัน เช่น ตกขึ้น (falling – rising) นอกจากนี้อาจจะมีวรรณยุกต์สองหรือสามวรรณยุกต์ที่มีลักษณะการบีบตัวของเส้นเสียง (glottal constriction) ในพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงสระหรือเสียงมีพ้อง (sonorant) จะมีการปิดเส้นเสียงในตอนท้าย (final glottal closure) ยกเว้นว่ามีพยางค์อื่นตามมา

ทางด้านจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ จำนวนที่มากที่สุดจะพบในพยางค์เป็น โครงสร้างของพยางค์และความสั้นยาวของสระจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ โครงสร้างของพยางค์ประกอบด้วยพยางค์เป็นซึ่งลงท้ายด้วยเสียงสระ กิ่งสระ และนาสิก และพยางค์ตายซึ่งลงท้ายด้วยเสียงกัก ยกตัวอย่างในภาษาไทยมาตรฐาน พยางค์เป็นที่มีหน่วยเสียงพยัญชนะและสระเหมือนกันทุกประการ หากเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์เป็น 5 เสียงก็จะได้คำที่มีความหมายต่างกััน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในภาษาไทยมาตรฐาน พยางค์เป็นมีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ซึ่งจัดได้เป็น 2 กลุ่มคือ วรรณยุกต์ระดับ (level tone) ได้แก่ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับกลาง หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับสูง และวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ (contour tone) ได้แก่ หน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนตก และหน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนขึ้น ส่วนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่จะเกิดกับพยางค์ตายได้มีจำนวน 3 หน่วยเสียงคือ หน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับต่ำ หน่วยเสียงวรรณยุกต์เปลี่ยนตก และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ระดับสูง การเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ตายจะขึ้นอยู่กับความสั้นยาวของสระ

ระบบเสียงของภาษาไทยถิ่นนั้น ประกอบด้วย หน่วยเสียงพยัญชนะ หน่วยเสียงสระ และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ แต่มีความแตกต่างในเรื่องของจำนวนหน่วยเสียงคือมีจำนวนหน่วยเสียงไม่เท่ากัน เช่น หน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นกลางมี 5 หน่วยเสียง ภาษาไทยถิ่นเหนือมี 6 หน่วยเสียง เป็นต้น Gedney (1972) จึงได้สร้างเครื่องมือสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์ ขึ้นมาเรียกว่า A Checklist for Determining Tones in Thai Dialects หรือที่เราเรียกว่า กล่องวรรณยุกต์ (Tone Box) การใช้กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นหลายภาษา พบว่า สามารถทำให้ทราบระบบและจำนวนวรรณยุกต์ในภาษานั้นได้อย่างรวดเร็ว พุทธชาติ โปธิบาล และ ธนานันท์ ตรงดี (2540)

Gedney ได้สร้างกล่องทดสอบวรรณยุกต์ขึ้นมาโดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยเชิงประวัติกล่าวคือ

1. หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยดั้งเดิมมีเพียง 4 เสียงคือ *A *B *C ในพยางค์เป็น และ *D ในพยางค์ตาย
2. ภาษาลูกในปัจจุบันมีการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ดั้งเดิมแต่ละเสียงออกเป็นหลายหน่วยเสียงด้วยอิทธิพลของพยัญชนะต้นพยางค์ดั้งเดิมที่มีลักษณะการดัดแปลงลมต่างกัน

3. พยัญชนะต้นพยางค์ดั้งเดิมมีลักษณะการดัดแปลงลมต่างกันเป็น 4 แบบคือ

3.1 พยัญชนะไม่ก้อง ฟันลม (Voiceless friction) เช่น *s *hm *ph

3.2 พยัญชนะกักไม่ก้องไม่ฟันลม (Voiceless unaspirated stops) เช่น *p *t *k

3.3 พยัญชนะกักของเส้นเสียง (Glottal stop and preglottalized sounds) เช่น

*ʔ *ʔb *ʔd

3.4 พยัญชนะก้อง (Voiced sounds) เช่น *m *b *l *z *w

4. ในพยางค์ตายของภาษาลูกปัจจุบัน วรรณยุกต์ดั้งเดิม d ยังแตกตัวออกไปอีกด้วย อิทธิพลความสั้นยาวของเสียงสระ

Gedney จึงได้ใช้ความรู้ที่ได้กล่าวมาแล้วนำมาสร้างตารางซึ่งตารางนี้ประกอบด้วยช่อง 20 ช่อง ช่องที่อยู่ในแนวตั้งเป็นช่องของวรรณยุกต์ดั้งเดิมมี 5 ช่อง ช่องที่อยู่ในแนวนอนเป็นช่องของพยัญชนะดั้งเดิม 4 แบบ ตารางของ Gedney มีดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการแบ่งช่องตารางของกล่องเสียงวรรณยุกต์

	*A	*B	*C	*DS	*DL
พยัญชนะฟันลม *s *hm *ph	1	5	9	13	17
พยัญชนะ กัก ไม่ก้อง ไม่ฟันลม *p *t *k	2	6	10	14	18
พยัญชนะกักเส้นเสียง *ʔ *ʔb *ʔd	3	7	11	15	19
พยัญชนะก้อง *m *b *l *z *w	4	8	12	16	20

แถวที่ 1 (แนวนอน) เป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงหรือ ห นำ เช่น หู ขา หัว

แถวที่ 2 (แนวนอน) เป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง ก จ ต และ ป เช่น กิน
ตา ปี

แถวที่ 3 (แนวนอน) เป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง บ ด และ อ เช่น บิน ดาว
แดง

แถวที่ 4 (แนวนอน) เป็นคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ เช่น มือ ควาย นา

ช่อง A 1 , 2 , 3 , 4 เป็นคำศัพท์ที่เขียน ไม่มีรูปวรรณยุกต์

ช่อง B 5 , 6 , 7 , 8 เป็นคำศัพท์ที่เขียน มีรูปวรรณยุกต์เอก

ช่อง C 9 , 10 , 11 , 12 เป็นคำศัพท์ที่เขียนมีรูปวรรณยุกต์โท

ช่อง DL 13 , 14 , 15 , 16 เป็นคำศัพท์ที่เป็นคำตายสระเสียงยาว

ช่อง DS 17 , 18 , 19 , 20 เป็นคำศัพท์ที่เป็นคำตายสระเสียงสั้น

จากนั้นได้หาคำภาษาไทยปัจจุบันที่สืบมาจากคำที่มีวรรณยุกต์ดั้งเดิมแต่ละเสียง และที่มี
พยัญชนะต้นที่สืบมาจากพยัญชนะต้นดั้งเดิมแต่ละแบบมาใส่ไว้จนครบทุกช่อง ช่องละ 3-5 คำ
ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงกล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ Gedney (1972)

*A	*B	*C	*DS	*DL
หู	ไซ่	ข้าว เสื่อ	หมัด	ขาด
ขา	ผ่า	ฆ่า	สูง	เหิงอก
หัว	เช่า	ห้า ไซ้	ผัก	หาบ
ปี	ป่า	ป่า	กบ	ปอด
ตา	ไก่	กล้า	ต๊ับ	ปีก
กิน	แก๋	ต้ม	เจ็บ	ตอก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

*A	*B	*C	*DS	*DL
บิน	บ่า	บ้า	เบ็ด	แดด
แดง	บ่าว	บ้าน	ดิบ	อาบ
ดาว	ด่า	อ้า	อก	ดอก
มือ	ฟี่	น้ำ	นก	มีด
ควาย	ฟ่อ	น้อง	มัด	ลูก
นา	ไร่	ไม้	ลัก	เลือด
		ม้า		นอก

สำหรับวิธีใช้กล่องทดสอบเสียงวรรณยุกต์นั้น กัลยา ติงศภิกขีย์, ม.ร.ว. (2526) ได้อธิบายการใช้รายการคำสำหรับถามผู้บอกภาษาดังนี้

1. ฟังดูว่าเสียงวรรณยุกต์ที่อยู่ในช่องที่อยู่ติดกันทั้งแนวตั้งและแนวนอนทุกช่องเหมือนกันหรือต่างกัน ถ้าเสียงวรรณยุกต์ในช่องที่อยู่ติดกัน 2 ช่องเป็นเสียงเดียวกันเรียกว่า ไม่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ แต่ถ้าฟังดูเป็นคนละเสียงเรียกว่า มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ (Tone split)

2. ขีดเส้นหนาแบ่งกล่องวรรณยุกต์ทุกแห่งที่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์

3. ตัดสินว่าในภาษาถิ่นที่กำลังศึกษามีกี่หน่วยเสียง หากเสียงวรรณยุกต์ในช่องซึ่งอยู่ห่างกันมีเสียงเหมือนกัน ให้จัดเป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน และสัทบริบท (phonetic context) ของแต่ละเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกัน เราสามารถจัดเสียงวรรณยุกต์ 2 เสียงนั้นเป็นหน่วยเสียงวรรณยุกต์เดียวกันตามหลักเกณฑ์การแจกแจงแบบสับหลัก (complementary distribution) เช่น เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏเฉพาะในพยางค์เป็นกับเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในพยางค์ตาย เป็นต้น อนึ่ง การเรียงอันดับหน่วยเสียงวรรณยุกต์มักจะนับจากบนลงล่าง จากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างการแยกเสียงวรรณยุกต์หน่วยเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยกลางดังปรากฏในแผนภาพต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงการแยกเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยกลาง

A	B	C	DS	DL
ว.1				
	ว.3	ว.4	ว.3	ว.3
ว.2				
	ว.4	ว.5	ว.4	ว.5

จากตารางที่ 3 เห็นได้ว่าขีดเส้นแบ่งกล่องวรรณยุกต์ทุกแห่งที่มีการแยกเสียงวรรณยุกต์ดังตัวอย่าง การแยกเสียงวรรณยุกต์ ว.1 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์จัตวา เสียงวรรณยุกต์ ว.2 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์สามัญ เสียงวรรณยุกต์ ว.3 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์เอก เสียงวรรณยุกต์ ว.4 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์โท และเสียงวรรณยุกต์ ว.5 หมายถึง เสียงวรรณยุกต์ตรี

ม.ร.ว.กัลยา ดิงศภัทิย์ (2526) ได้แบ่งประเภทของเสียงวรรณยุกต์ออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ ได้แก่ วรรณยุกต์ระดับ และวรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ การบอกระดับของจุดเริ่มต้นของเสียงวรรณยุกต์นั้น นักสัทศาสตร์ทำการแบ่งพิสัยระหว่างระดับเสียงสูงสุดกับเสียงต่ำสุดของผู้คนแต่ละคนออกเป็น 5 ระดับโดยกำหนดให้ช่วงระหว่าง 5 ระดับนี้เท่ากัน และถือว่าการแบ่งที่ละเอียดที่สุดที่หูจะได้ยินข้อแตกต่าง ในการบอกระดับของจุดเริ่มต้นของเสียงวรรณยุกต์ และในการพูดถึงรูปของเสียงวรรณยุกต์ นักสัทศาสตร์จะใช้ระดับทั้ง 5 นี้เป็นเกณฑ์ การเรียกระดับทั้ง 5 นี้ทำได้ 2 แบบ

แบบที่ 1 เรียกได้โดยใช้ตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 5 โดยเริ่มจากระดับล่างสุดไปถึงระดับสูงสุด

แบบที่ 2 เรียกโดยใช้ชื่อต่อไปนี้ ต่ำ กลางค่อนข้างต่ำ กลาง กลางค่อนข้างสูง และสูงระดับเสียงหลัก 5 เสียง

_____	5 สูง
_____	4 กลางค่อนข้างสูง
_____	3 กลาง
_____	2 กลางค่อนข้างต่ำ
_____	1 ต่ำ

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงเสียงวรรณยุกต์ ที่จำเป็นต้องใช้ในการแจกแจงเสียงวรรณยุกต์ ซึ่งรูปของเสียงวรรณยุกต์เหล่านี้พบจากการศึกษาระบบวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นต่าง ๆ ทั้งสิ้น ดังนี้

1. วรรณยุกต์ระดับ ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงคงที่ตั้งแต่ต้นจนจบพยางค์ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

33   กลาง – ระดับ

55   สูง – ระดับ

2. วรรณยุกต์ขึ้น ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงสูงขึ้นจากจุดเริ่มต้น แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

13   ต่ำ – ขึ้น

15   ต่ำ – ขึ้น

3. วรรณยุกต์เลื่อนขึ้น ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยจากจุดเริ่มต้น แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

23   กลางค่อนข้างต่ำ – เลื่อนขึ้น

45   กลางค่อนข้างสูง – เลื่อนขึ้น

4. วรรณยุกต์ระดับ – ขึ้น ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงคงที่ข้างหนึ่ง แล้วสูงขึ้นในครึ่งหลัง หรือในตอนท้ายของพยางค์ ระดับเสียงอาจสูงขึ้นเพียงเล็กน้อย หรือสูงขึ้นมากก็ได้ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

114   ต่ำระดับ – ขึ้นตรงกลางของพยางค์ถึงกลางก่อนข้างสูง

445   กลางก่อนข้างสูงระดับ – ขึ้นตอนท้ายของพยางค์ถึงสูง

5. วรรณยุกต์ขึ้น – ระดับ ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงสูงขึ้นจากจุดเริ่มต้นในตอนต้นของพยางค์ แล้วระดับเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

455   กลางก่อนข้างสูง – กลางก่อนข้างสูงขึ้น – ระดับ

6. วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับขึ้น ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงคงที่ช่วงหนึ่ง สูงขึ้น 1 ระดับ ในตอนกลางของพยางค์ แล้วมีระดับเสียงคงที่ไปจนจบพยางค์ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

3344   กลาง – เปลี่ยนระดับขึ้น

7. วรรณยุกต์ตก ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ตกลงจากจุดเริ่มต้น แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

53   สูง – ตก

41   กลางก่อนข้างสูง – ตก

8. วรรณยุกต์เลื่อนลง ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงลดลงจากจุดเริ่มต้นเพียงเล็กน้อย ระดับเสียงจะลดลงเพียง 2 ช่วงเท่านั้น แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

54   สูง – เลื่อนลง

21   กลางก่อนข้างต่ำ – เลื่อนลง

9. วรรณยุกต์ระดับ – ตก ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงวรรณยุกต์คงที่ช่วงหนึ่ง และตกลงในครึ่งหลัง หรือในตอนท้ายของพยางค์ ระดับเสียงอาจตกลงเพียงเล็กน้อยหรือตกลงมากก็ได้ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

441 กลางค่อนข้างสูง – ระดับ – ตก ตกตรงกลางของพยางค์ถึงต่ำ

332 กลาง – ระดับ – ตก หรือ กลาง – ระดับ – ตกตอนท้ายของพยางค์ถึง
กลางค่อนข้างต่ำ

10. วรรณยุกต์ตก – ระดับ ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงตกลงในตอนต้นของพยางค์ แล้วระดับเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

332 กลาง – ตก – ระดับ

11. วรรณยุกต์เปลี่ยนระดับ – ตก ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงคงที่ช่วงหนึ่ง ตกลง 1 ระดับ ในตอนกลางของพยางค์ แล้วมีระดับเสียงคงที่ไปจนจบพยางค์ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

3322 กลาง – เปลี่ยนระดับตก

12. วรรณยุกต์ขึ้น – ตก ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงสูงขึ้นในช่วงแรกแล้วกลับตกลง ระดับเสียงอาจสูงขึ้นหรืออาจตกลงเพียงเล็กน้อยหรือมากก็ได้ และจุดเปลี่ยนทิศทางของระดับเสียงจะอยู่ตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายของพยางค์ก็ได้ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

351 กลาง – ขึ้น – ตก

342 กลาง – ขึ้น – ตก

13. วรรณยุกต์ขึ้น – ระดับ – ตก ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงสูงขึ้นในช่วงแรก จากนั้นระดับเสียงคงที่ไปจนใกล้จะถึงท้ายพยางค์ แล้วจึงตกลงเล็กน้อย แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

4554 กลางค่อนข้างสูง – ขึ้นระดับ – ตก

14. วรรณยุกต์ตก – ขึ้น ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงตกลงในช่วงแรกแล้วกลับสูงขึ้น ระดับเสียงอาจตกลงหรือสูงขึ้นเพียงเล็กน้อยหรือมากก็ได้ และจุดเปลี่ยนทิศทางของระดับเสียงจะ อยู่ตอนต้น ตอนกลาง หรือตอนท้ายของพยางค์ก็ได้ แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

315   กลาง – ตก – ขึ้น

15. วรรณยุกต์ตก – ระดับ – ขึ้น ได้แก่ เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับเสียงตกลงในช่วงแรก จากนั้นระดับเสียงคงที่ไปจนใกล้จะถึงท้ายพยางค์แล้วจึงขึ้นเล็กน้อย แสดงสัญลักษณ์ดังนี้

2112   กลางค่อนข้างต่ำ – ตก – ระดับ

เรื่องเดช ปันเขื่อนขัตย์ (2532) แบ่งหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ 2 หลักใหญ่ๆ ดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ที่อิงเกณฑ์ความคล้ายคลึงทางสัทศาสตร์ (Phonetic Similarity) การวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์แบบนี้ จะวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏทั้งคำ พยางค์เป็น คำพยางค์ตายเสียงยาว และคำพยางค์ตายเสียงสั้น โดยจะพิจารณาว่าเสียง วรรณยุกต์เหล่านั้นมีความคล้ายคลึงกันทางสัทศาสตร์หรือไม่ หากไม่มีความคล้ายคลึงกันทาง สัทศาสตร์แล้ว ก็ถือว่าเป็นคนละหน่วยเสียงกัน ทั้งนี้เพราะถือเอาความแตกต่างกันทางลักษณะ ทางสัทศาสตร์เป็นสำคัญ เช่น กรณีที่มีเสียงวรรณยุกต์ 2 เสียง แต่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ของ เสียงต่างกัน คือ เสียงกลาง - ระดับ และเสียงกลางค่อนข้างต่ำ-ขึ้น ถ้าใช้เกณฑ์ความคล้ายคลึงทาง สัทศาสตร์ก็จะวิเคราะห์ว่า เสียงวรรณยุกต์ทั้งสองนี้เป็นคนละหน่วยเสียงวรรณยุกต์กัน การ วิเคราะห์โดยวิธีนี้มักได้เสียงวรรณยุกต์ที่เป็นสัญลักษณ์ของเสียงวรรณยุกต์ (Phonetic tone) เป็น ส่วนใหญ่ แทนที่จะเป็นสัญลักษณ์ของเสียงวรรณยุกต์ทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ที่อิงเกณฑ์การแจกแจงแบบสับหลัก (Complementary Distribution) การวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์โดยอิงการสับหลักนี้ถือว่า เสียงวรรณยุกต์สอง เสียงแม้จะอยู่ในอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่ต่างกัน คือ เสียงหนึ่งเกิดในพยางค์เป็น อีกเสียงหนึ่งเกิด ในพยางค์ตาย หรือเสียงหนึ่งเกิดกับอักษรสูง และเสียงหนึ่งเกิดกับอักษรกลาง แต่เสียงทั้งสองมี ลักษณะการเกิดที่เสริมซึ่งกันและกันให้สมบูรณ์หรือสับหลักกัน ก็จะถือว่าเสียงวรรณยุกต์ทั้งสอง เสียงนี้เป็นหน่วยเสียงเดียวกันได้ ไม่ว่าเสียงนั้นจะมีความคล้ายคลึงกันทางสัทศาสตร์กันหรือไม่ก็

ตาม เช่น ในกรณีที่มีเสียงวรรณยุกต์สองเสียงที่มีการแจกแจงแบบสับหลัก แต่มีลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงทั้งสองต่างกัน คือ เสียงหนึ่งเป็นเสียง กลาง - ระดับ อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง กลางค่อนข้างต่ำ - ขึ้น ถ้าใช้เกณฑ์การแจกแจงแบบสับหลักก็จะวิเคราะห์ว่า เสียงวรรณยุกต์ทั้งสองเสียงนี้เป็นหน่วยเสียงเดียวกัน แต่จะมีเสียงวรรณยุกต์แปร (Allotone) เป็น 2 เสียง คือ เสียงกลาง-ระดับเสียงหนึ่ง และเสียงกลางค่อนข้างต่ำ - ขึ้นอีกเสียงหนึ่ง ทั้งนี้ เสียงแปรทั้งสองนี้จะมีข้อจำกัดในการปรากฏต่างกัน และหาคำคู่เทียบเสียงกันไม่ได้เลย

การนับจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่น หมายถึงการหาจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ (Toneme) ของภาษาถิ่นที่ศึกษาว่ามีจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์เท่าใด เพราะ สัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏในแต่ละภาษาถิ่นนั้นมีจำนวนมากและมีระดับของเสียงวรรณยุกต์ต่างกัน อย่างไรก็ตามการนับจำนวนเสียงวรรณยุกต์ถือว่ามีความสำคัญมากในการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่น หากนับจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ผิดพลาดจะทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่ถูกต้องได้ การหาจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ถูกต้องนั้น โดยปกติต้องอาศัย สัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ ที่ปรากฏอยู่ในตารางสำหรับทดสอบเสียงวรรณยุกต์แต่ละช่องเป็นหลัก โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ระบบเสียงภาษาโดยทั่วไปเป็นหลัก โดยเฉพาะหลักการสับหลักและความคล้ายคลึงกันทางสัทศาสตร์ (Phonetic Similarity) ของเสียงวรรณยุกต์มาประกอบการตัดสินใจและวิเคราะห์ จึงจะได้หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่แท้จริง ในที่นี้ขอเสนอหลักการนับจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ภาษาถิ่นตระกูลไท 3 ประการ ดังนี้

1. นับจำนวนเสียงวรรณยุกต์ทุกเสียง ที่ปรากฏในตารางทดสอบเสียงวรรณยุกต์ทั้งพยางค์เป็นและพยางค์ตาย โดยวิธีนี้อาจได้จำนวนเสียงวรรณยุกต์เป็นจำนวนมาก ถ้าหากแต่ละช่องมี สัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน และไม่สามารถรวมเป็นวรรณยุกต์เดียวกันได้ ระหว่างพยางค์เป็นและพยางค์ตาย หรือระหว่างคำพยางค์เป็นที่มีอักษรสูง กลาง และต่ำเป็นพยัญชนะต้น คำ

2. นับเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏกับพยางค์เป็นเท่านั้น โดยถือว่าเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นกับพยางค์ตายเป็นหน่วยเสียงแปร (allotone) ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์พยางค์เป็นทั้งหมด เพราะเสียงวรรณยุกต์ทั้งสองต่างก็สับหลัก (Complementary distribution) ซึ่งกันและกัน

3. นับเฉพาะเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏกับพยางค์เป็น ที่มีพยัญชนะต้นคำเป็นอักษรสูง หรือ ห นำ (ช่อง 1) และอักษรต่ำ (ช่อง 4) เท่านั้น โดยถือว่าเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นกับพยางค์เป็นที่มี อักษรกลาง ป ต จ ก (ช่อง 2) หรือ บ ด อ (อย) (ช่อง 3) ทั้งหมดเป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน หรือ เป็นเสียงวรรณยุกต์แปร (allotone) ของเสียงวรรณยุกต์พยางค์เป็นที่มีอักษรสูง หรือ ห นำ (ช่อง 1) หรืออักษรต่ำ (ช่อง 4) เป็นพยัญชนะต้นคำ เพราะเสียงวรรณยุกต์ทั้งสองเสียงต่างก็สับหลัก ซึ่งกัน และกัน

โดยวิธีที่ 3 นี้ เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏกับคำศัพท์ที่มีพยัญชนะต้นคำที่เป็นอักษรกลาง ทั้งหมด (ช่อง 2 และช่อง 3) จึงถือว่า

1. ถ้าจัดเป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกัน กับเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นกับคำศัพท์อักษรสูง หรือ ห นำ หรืออักษรต่ำ (ช่อง 4) เช่น A 1 2 3 – 4, A 1 – 2 3 4 และ C 1 2 3 – 4 เป็นต้น

2. ถ้าจัดเป็นเสียงวรรณยุกต์แปร ของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นกับคำศัพท์ที่มีอักษรสูงหรือ ห นำ (ช่อง 1) หรืออักษรต่ำ (ช่อง 4) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความคล้ายคลึงกันของเสียงวรรณยุกต์ (Phonetic similarity) เป็นหลัก เช่น A 1 – 2 3 – 4 หรือ C 1 – 2 3 – 4 เป็นต้น

3. ถ้าจัดเป็นเสียงวรรณยุกต์หนึ่งต่างหาก จะต้องมีความคู่เทียบเสียงต่างกัน (Contrast) ระหว่างคำศัพท์อักษรกลางกับอักษรต่ำ (ช่อง 4)

การนับจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์โดยอาศัยหลักการ 3 ประการดังกล่าวมาทั้งหมด จะได้จำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์อย่างแท้จริง ซึ่งจะได้จำนวน อย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 4 หน่วยเสียง และอย่างมากไม่เกิน 6 หน่วยเสียงในภาษาถิ่นตระกูลไททั้งหมด

ภาษาถิ่นตระกูลไท โดยเฉพาะสาขาตะวันตกเฉียงใต้ นักภาษาศาสตร์อาศัยการแตกตัวของเสียงวรรณยุกต์ (Tone split) ระหว่างอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำ มาพิจารณาเป็นหลัก ในการแบ่งกลุ่มของภาษาไทยถิ่นต่างๆออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มบน กลุ่มกลาง และกลุ่มล่าง กล่าวคือ ภาษาไทยถิ่นใต้ออกเสียงอักษรสูงและ ห นำกับอักษรกลางเป็นเสียงเดียวกัน (A123 – 4) จัดอยู่กลุ่มบน มีภาษาไทยใหญ่เป็นต้น แต่ถ้าออกเสียงอักษรสูงและพยัญชนะ ห นำเป็นเสียงเดียวกันกับอักษรกลาง (ป ต จ ก) (A12 – 34) ก็จัดอยู่ในกลุ่มกลาง มีภาษาลานนา ภาษาไตลื้อ

ภาษาไตซิ่น เป็นต้น ภาษาไทยถิ่นใดออกเสียงระหว่างอักษรต่ำกับอักษรกลางเป็นเสียงเดียวกัน (A1 – 234) ก็จัดอยู่ในกลุ่มล่าง มีภาษาไทยสยาม ภาษาไทยถิ่นใต้ เป็นต้น แต่ถ้าต้องการทราบว่า ภาษาไทยถิ่นใดมีการออกเสียงแบ่งแยกระหว่างอักษรสูง (รวมทั้ง ห นำ) อักษรกลาง และอักษรต่ำ ให้ดูช่อง A ถ้าภาษาไทยถิ่นใดมีระบบอย่างนี้ คือ A1 – 23 – 4 แสดงว่าภาษาไทยถิ่นนี้มีการออกเสียงแบ่งแยกระหว่างอักษรสูง อักษรกลาง และอักษรต่ำต่างกัน เพราะฉะนั้นเมื่อทดสอบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นใดแล้ว ผู้ศึกษาจะต้องทราบว่าภาษาถิ่นที่ตนศึกษานั้นอยู่ในกลุ่มใด ในระหว่าง 4 กลุ่มคือ กลุ่ม A1 – 234 กลุ่ม A12 – 34 กลุ่ม A123 – 4 หรือ A1 – 2 3 – 4

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเสียงวรรณยุกต์

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคม ผู้วิจัยพบว่า การแปรของภาษาตามปัจจัยทางสังคมนั้นพบได้ทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยอายุ การใช้ตัวแปรอายุเพื่อศึกษาเรื่องคำศัพท์ วรรณยุกต์และทำแผนที่ภาษาพบได้ในงานของผู้วิจัยดังต่อไปนี้

ยาใจ มาลัยเจริญ (2531) ศึกษาเรื่องการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา ได้ศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่พูดในทุกอำเภอในจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาแบ่งภาษาออกเป็นถิ่นย่อย พบว่า ได้แบ่งภาษาไทยถิ่นของจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยาออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกันตามเสียงวรรณยุกต์ คือ

ภาษาถิ่นย่อยอ่างทอง

ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก ได้แก่ อำเภอผักไห่ และ อำเภอบางซ้าย

ภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลาง ได้แก่ อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน และ อำเภอบางไทร

อำเภอบางบาล อำเภอนครหลวงและอำเภอพระนครศรีอยุธยา

ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันออก ได้แก่ อำเภอภาชี อำเภอดุสิต และอำเภอบางปะอิน

สำหรับอำเภอท่าเรือ อำเภอลาดบัวหลวง อำเภอเสนา อำเภอบางบาล และอำเภอดอนน้อย

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้น ผู้วิจัยไม่สามารถจัดให้อยู่ในกลุ่มของภาษาถิ่นย่อยถิ่นใดถิ่นหนึ่ง
หนึ่งได้ เนื่องจากมีสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่แตกต่างกับกลุ่มที่กล่าวมาข้างต้น

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [42?]	ว.2 [21]
ว.1 [343]			
	ว.3 [42?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 1 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือ
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 123)

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [442?]	ว.2 [21]
ว.1 [34]			
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [42]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 2 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวง
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 123)

ว.5 [225]	ว.2 [443]	ว.3 [442?]	ว.2 [443]	
ว.1 [343]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]	ว.4 [45]

ภาพที่ 3 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชญาอำเภอบางซ้าย
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 124)

ว.5 [225]	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]	ว.4 [45]

ภาพที่ 4 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชญาอำเภอบางไทร
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 124)

ว.5 [225]	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]
ว.1 [34]			
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [42]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 5 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาล
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 125)

ว.5 [225]	ว.2 [32]	ว.3 [42?]	ว.2 [32]
ว.1 [33]			
	ว.3 [42?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 6 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ
บางปะหัน

ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 125)

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [42?]	ว.2 [21]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [42?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]	ว.4 [45]

ภาพที่ 7 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ
บางปะอิน
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 126)

ว.5 [225]	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]	ว.4 [45]

ภาพที่ 8 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ
บ้านแพรก
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 126)

ว.5 [325]	ว.2 [443]	ว.3 [442?]	ว.2 [443]
ว.1 [33]			
	ว.3 [442?]	ว.4 [45?]	ว.3 [442]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 9 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธาอำเภอลาดบัวหลวง

ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 127)

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [442?]	ว.2 [21]
ว.1 [34]			
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 10 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธา อำเภพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 127)

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [442?]	ว.2 [21]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [42]	ว.4 [45]

ภาพที่ 11 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธาอำเภอกาศี
ที่มา: ยาวใจ มาลัยเจริญ (2531: 128)

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [42]	ว.4 [45]

ภาพที่ 12 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอชยุธาอำเภอกาศี
มหาธา

ที่มา: ยาวใจ มาลัยเจริญ (2531: 128)

ว.5 [325]	ว.2 [443]	ว.3 [442?]	ว.2 [443]
ว.1 [343]			
	ว.3 [442?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 13 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอผักไห่
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 129)

ว.5 [24]	ว.2 [21]	ว.3 [442?]	ว.2 [21]
ว.1 [34]			
	ว.3 [442?]	ว.4 [45?]	ว.3 [42]
			ว.4 [45]

ภาพที่ 14 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อย
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 129)

ว.5 [325]	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [343]	ว.3 [442?]	ว.4 [45?]	ว.3 [42]	ว.4 [45]

ภาพที่ 15 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอสโน
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 130)

ว.5 [225]	ว.2 [21]	ว.3 [42?]	ว.2 [21]	
ว.1 [33]	ว.3 [42?]	ว.4 [35?]	ว.3 [442]	ว.4 [45]

ภาพที่ 16 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบุขเทียน
ที่มา: ยาใจ มาลัยเจริญ (2531: 130)

พริมรศ มารีประสิทธิ์ (2534) ศึกษาเรื่องการแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุของผู้พูด : การศึกษาคำศัพท์ โดยพบว่าอายุเป็นตัวแปรทางสังคมที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการใช้ภาษา ดังนั้น เขตปรับเปลี่ยนภาษาของคนแต่ละวัยก็น่าจะอยู่คนละบริเวณด้วย วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ เพื่อ ศึกษาแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ และหาการแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้ของผู้พูดกลุ่มอายุ 10-20 ปี กลุ่มอายุ 35-45 ปี และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป โดยมีสมมติฐานว่า การใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้มีแนวโน้มที่จะลดลง และเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลางและภาษาไทยถิ่นใต้จะมี 3 เขตเรียงลำดับจากเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มที่มีอายุมากที่สุด จนถึงกลุ่มที่มีอายุน้อยที่สุด จากเหนือลงใต้ พื้นที่ที่ศึกษาอยู่ระหว่างอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ซึ่งแบ่งออกเป็นพื้นที่ย่อย 15 พื้นที่ การเก็บข้อมูลใช้วิธีเก็บข้อมูลภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามที่ประกอบด้วยหน่วยอรรถจำนวน 16 หน่วยอรรถ ซึ่งได้ผ่านการทดสอบว่าแทนด้วยคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นกลางเพียง 1 ศัพท์ และแทนด้วยคำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้เพียง 1 ศัพท์ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในอนาคตจะมีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นใต้ลดลงและมีการใช้คำศัพท์ภาษาไทยถิ่นกลางเพิ่มมากขึ้นในบริเวณที่ศึกษา โดยแต่ละหน่วยอรรถมีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงสูงต่ำต่างกันส่วนการหาเขตปรับเปลี่ยนภาษา พบว่า เขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มที่มีอายุมากกว่าอยู่เหนือเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มอายุน้อยกว่าดังสมมติฐานโดยเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มอายุ 60 ปี ขึ้นไป อยู่ที่บ้านละหาน ตำบลบางสะพาน และเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มอายุ 35 - 45 ปี อยู่ใต้บริเวณนั้นลงมา ที่บ้านห้วยลึก ตำบลทรายทอง เขตปรับเปลี่ยนภาษาทั้งสองเขตนี้อยู่ในอำเภอบางสะพานน้อย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ส่วนเขตปรับเปลี่ยนภาษาของกลุ่มอายุ 10 - 20 ปี อยู่เลยลงไปทางภาคใต้ในจังหวัดชุมพร คือ อยู่ที่บ้านนา ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร

นอกจากการใช้ปัจจัยอายุในการศึกษาเรื่องคำศัพท์ วรรณยุกต์และทำแผนที่ภาษาแล้ว ผู้วิจัยสามารถแบ่งกลุ่มอายุของผู้บอกภาษาออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆคือ กลุ่มตัวแทนผู้บอกภาษาในอนาคตอายุ 10-25 ปี กลุ่มตัวแทนผู้บอกภาษาปัจจุบันอายุ 30 - 45 ปี และ กลุ่มตัวแทนผู้บอกภาษาในอดีตอายุ 50 -65 ปี โดยมีการนำเอาตัวแปรทางด้านอายุมาเป็นตัวแปรต้นเพื่อใช้วิเคราะห์เพื่อหาตัวแปรตามต่างๆ เช่น เสียงสระ เสียงพยัญชนะ คำศัพท์ เสียงวรรณยุกต์ การใช้ตัวแปรอายุเป็นตัวแปรต้นในการทำกรวิจัยเรื่องการแปรของเสียงวรรณยุกต์นั้นพบได้ในงานวิจัยดังต่อไปนี้

อรุณี อรุณเรือง (2533) ศึกษาการแปรของวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามระดับอายุผู้พูด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าวรรณยุกต์โทของผู้พูดภาษาไทยกรุงเทพฯ มีการแปรผันตามอายุและวันลีลาหรือไม่ และถ้ามี ลักษณะของการแปรจะเป็นเช่นไร ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชากร 3 กลุ่มอายุ โดยกลุ่มที่ 1 มีอายุระหว่าง 55 - 60 ปี กลุ่มที่ 2 มีอายุระหว่าง 35-

40 ปี และกลุ่มที่ 3 มีอายุระหว่าง 15 - 20 ปี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประชากรมีคุณสมบัติ คือ เป็นเพศหญิง มีอาชีพเป็นครู/ นักเรียน เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย และมีสถานที่เกิดกับภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดกรุงเทพฯ และ ไม่สามารถพูดภาษาไทยถิ่นอื่นๆได้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการอ่านบทความ โดยบันทึกเสียงขณะที่สัมภาษณ์ และวิเคราะห์สัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์โทเฉพาะคำที่ได้รับการลงเสียงหนักจากคำพูดต่อเนื่องด้วยการฟัง ต่อจากนั้นจึงตรวจสอบรูปแปรของเสียงวรรณยุกต์โทที่ได้จากการฟังด้วยเครื่องวิเคราะห์คลื่นเสียง ผลการวิจัยพบว่า วรรณยุกต์โทมี 5 รูปแปร คือ กลาง-ตก สูง-ตก กลาง – ขึ้น – กลาง กลาง – ขึ้น – ตก กลางระดับ – ตกข้างท้าย ผู้วิจัยกล่าวว่ารูปแปรกลาง – ตก เป็นรูปมาตรฐานของวรรณยุกต์โทภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายว่ารูปแปรวรรณยุกต์โทที่ใช้กันมากที่สุดในกลุ่มประชากรที่ศึกษา ยังคงเป็นรูปแปรกลาง – ตก จากงานวิจัยดังกล่าวได้แสดงให้เห็นว่าการออกเสียงวรรณยุกต์โทมีการแปรไปตามอายุของผู้พูด ซึ่งรูปแปรวรรณยุกต์โทกลาง – ขึ้น – กลาง เป็นรูปแปรที่คนรุ่นใหม่ใช้กันมาก ในขณะที่ผู้ใหญ่ใช้รูปแปรกลาง – ตก ซึ่งเป็นรูปมาตรฐานของวรรณยุกต์โทในภาษาไทย

รตญา กอบศิริกาญจน์ (2534) ศึกษาเรื่องการแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี ตามตัวแปรทางสังคมบางประการวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งหาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีกับตัวแปรทางสังคม 2 ตัวแปร ได้แก่ อายุและถิ่นที่อยู่อาศัย กลุ่มอายุประกอบด้วย 2 กลุ่ม คือ 15-35 ปี และ 45-65 ปีถิ่นที่อยู่อาศัยประกอบด้วย 2 ถิ่น คือ อำเภอเมืองและอำเภอศรีประจันต์ วรรณยุกต์สูง-ตก ในภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรีประกอบด้วยรูปแปร 3 รูป ได้แก่รูปแปรตก รูปแปรขึ้น และรูปแปรตก-ขึ้น การศึกษานี้มีสมมติฐานว่า กลุ่มอายุ 15-35 ปี ใช้รูปแปรขึ้นมากกว่ากลุ่มอายุ 45-65 ปี และกลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอเมืองใช้รูปแปรขึ้นมากกว่ากลุ่มที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการผู้พูดภาษาไทยถิ่นสุพรรณบุรี จำนวน 107 คน ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอายุและถิ่นที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์กับการใช้รูปแปรของวรรณยุกต์สูง-ตก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ผลการศึกษาแสดงว่ากลุ่มอายุมากที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอศรีประจันต์ใช้ภาษาที่แสดงลักษณะ "เหนอแบบดั้งเดิม" มากที่สุด เห็นได้จากการใช้รูปแปรตกมากที่สุด ในขณะที่กลุ่มอายุน้อยที่อาศัยในอำเภอเมืองใช้ภาษา "ไม่เหนอ" มากที่สุด เห็นได้จากการใช้รูปแปรขึ้นมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มอายุมากที่อยู่ในอำเภอเมือง และกลุ่มอายุน้อยที่อยู่ในอำเภอศรีประจันต์ใช้ภาษาที่ไม่แตกต่างกัน เห็นได้จากการใช้รูปแปรทั้ง 3 รูป ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน เมื่อพิจารณารูปแปรตกขึ้น ซึ่งมีสัทลักษณะคาบเกี่ยวระหว่างรูปแปรตกและรูปแปรขึ้น พบว่ารูปแปรขึ้นถูกใช้มากที่สุด โดยกลุ่มอายุน้อยที่มีถิ่นที่อยู่อาศัยในอำเภอเมือง

สุนทร เฉลิมแสนยากร (2543) ศึกษาการแปรของ (kh) ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามสัทบริบทและอายุของผู้พูด ตัวแปรสัทบริบทที่ศึกษา ได้แก่ การลงเสียงหนักเบา และเสียงที่ตามมา ซึ่ง

แบ่งเป็น 3 ชุด ได้แก่ พยัญชนะกับสระ สระหน้ากับสระหลัง และสระสูงกับสระต่ำ ส่วนตัวแปร สังคมที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ ได้แก่ อายุ คือ กลุ่มอายุน้อย (อายุ 15-25 ปี) และกลุ่มอายุมาก (อายุ 40 ปี ขึ้นไป) การศึกษานี้มีสมมติฐาน 5 ข้อ คือ

1. (kh) ในภาษาไทยกรุงเทพฯ มี 2 รูปแปร คือ [kh] และ [kxh]
2. มีการใช้รูปแปร [kxh] ในพยางค์ที่ลงเสียงหนักมากกว่าพยางค์ที่ไม่ลงเสียงหนัก
3. มีการใช้รูปแปร [kxh] เมื่อตามด้วยสระมากกว่าพยัญชนะ
4. มีการใช้รูปแปร [kxh] เมื่อตามด้วยสระหลังมากกว่าสระหน้า และเมื่อตามด้วยสระสูงมากกว่าสระต่ำ
5. มีการใช้รูปแปร [kxh] ในกลุ่มอายุน้อยมากกว่ากลุ่มอายุมาก ผู้วิจัยกำหนดเสียง /i/ แทนสระหน้า /u/ แทนสระหลังกับสระสูง และ /c/ แทนสระต่ำ

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้มาจากละครโทรทัศน์ โดยผู้วิจัยวิเคราะห์เสียงของนักแสดงทั้งชายและหญิง จำนวน 40 คน ที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผลการศึกษา พบว่า (kh) ในภาษาไทยกรุงเทพฯ มีรูปแปร 2 รูป คือ [kh] และ [kxh] โดยรูปแปร [kh] ซึ่งเป็นรูปแปรมาตรฐาน มีอัตราการปรากฏมากกว่า [kxh] ในเกือบทุกบริบทย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาการปรากฏของ [kxh] พบว่า สระหน้าเป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดรูปแปร [kxh] ตามด้วยตัวแปรการลงเสียงหนักและอายุ ผู้วิจัยพบว่า เสียง [kxh] ปรากฏมากพอๆ กับเสียง [kh] เมื่อปรากฏหน้าสระหน้าในการพูดของกลุ่มอายุน้อย งานวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าสัทบริบทเป็นตัวแปรที่น่าจะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับตัวแปรทางสังคมและการแปรของ (kh) ที่พบในงานวิจัยนี้ จัดเป็นการแปรระยะเริ่มต้น

พรวลี เข้มแข็ง (2545) ศึกษาเสียงวรรณยุกต์ภาษาญ้อในผู้พูดที่มีอายุต่างกัน บ้านท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในเรื่องของความแตกต่างเสียงวรรณยุกต์ในการพูดภาษาญ้อของผู้พูดที่มีอายุต่างกัน จากประชากร 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 อายุระหว่าง 20 – 30 ปี กลุ่มที่ 2 อายุระหว่าง 40 – 50 ปี กลุ่มที่ 3 อายุ 60 ปีขึ้นไป กลุ่มละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน เป็นผู้บอกภาษาเพศหญิง 15 คน เพศชาย 15 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ระบบวรรณยุกต์ของภาษาญ้อที่พูดโดยคนที่มีอายุต่างกัน มีระบบเสียงวรรณยุกต์เหมือนกัน โดยมีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วย

เสียง แต่มีลักษณะของเสียงวรรณยุกต์บางหน่วยเสียงแตกต่างกัน ซึ่งเสียงเหล่านี้อยู่ในระยะแปรเปลี่ยนโดยอิทธิพลของภาษาถิ่นอีสาน ที่อยู่ใกล้เคียงหมู่บ้านดังกล่าว เมื่อเปรียบเทียบการออกเสียงวรรณยุกต์ของผู้พูดภาษาญ้อ 3 กลุ่มอายุแล้ว พบว่า วรรณยุกต์ในพยางค์ตายเสียงสั้น มีแนวโน้มจะเปลี่ยนไปใกล้เคียงกับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาถิ่นอีสาน นอกจากนี้ยังมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ในพยางค์ตายเสียงยาว กับพยางค์ตายเสียงสั้นของผู้พูดภาษาญ้อกลุ่มอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ซึ่งใกล้เคียงกับภาษาถิ่นมหาสารคามการแปรของเสียงวรรณยุกต์ จะแตกต่างกันไปตามกลุ่มอายุของผู้พูดภาษาญ้อ กล่าวคือผู้พูดภาษาญ้อกลุ่มอายุมาก โดยเฉพาะกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ยังคงออกเสียงภาษาญ้อเดิมในอัตราสูง ส่วนผู้พูดภาษาญ้อในกลุ่มอายุน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มอายุระหว่าง 20 – 30 ปี ออกเสียงวรรณยุกต์แบบภาษาถิ่นมหาสารคามมากขึ้น จากผลการศึกษาจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงภาษา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาตระกูลไท นอกจากนี้ยังเป็นการบันทึกเสียงวรรณยุกต์ภาษาญ้อไว้เป็นหลักฐานก่อนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคมในอนาคต

เอกพล กันทอง (2550) ศึกษาเรื่องการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ตามกลุ่มอายุ โดยการศึกษาเน้นไปที่การศึกษาในเรื่องวรรณยุกต์ในคำพูดต่อเนื่องและเปรียบเทียบผลที่ได้กับวรรณยุกต์ในคำพูดเดี่ยว ตัวแปรในงานวิจัยนี้มี 3 ตัวแปรได้แก่ ตัวแปรวรรณยุกต์สูงระดับ – ตก ตัวแปรวรรณยุกต์กลาง-ขึ้นที่ปรากฏกับพยางค์ตายเสียงสั้น และตัวแปรวรรณยุกต์ต่ำ-ขึ้นที่ปรากฏกับพยัญชนะต้น /p, t, c, k/ ตัวแปรทางสังคมที่ศึกษาคือกลุ่มอายุซึ่งมี 3 กลุ่ม ได้แก่ 10 – 20 ปี 30 – 40 ปี และ 50 – 60 ปี ผลการวิเคราะห์พบว่า ในภาพรวมรุ่นอายุมีผลต่อการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่อย่างมีนัยสำคัญ ในบริบทคำพูดต่อเนื่องรูปแปรดั้งเดิมในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ยังมีใช้สูง อย่างไรก็ตามยิ่งอายุน้อยลงความถี่การใช้รูปแปรก็ยิ่งน้อยลงตามไปด้วย

สมทรง บุรุษพัฒน์ (2556) ศึกษาการแปรและการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษาไทยดำตามตัวแปรอายุและภูมิภาค เป็นกรณีศึกษาในจังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี ราชบุรี และเพชรบุรี เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา 24 คน จาก 3 ช่วงกลุ่มอายุคือ 18 -35 ปี 45 – 55 ปี และ 65 ปีขึ้นไป จำนวน 8 ชุมชน โดยประยุกต์แนวคิดการศึกษาาระบบวรรณยุกต์ใช้กล่องทดสอบวรรณยุกต์ของ Gedney (1972) ส่วนการศึกษาลักษณะของวรรณยุกต์ ใช้การฟังเป็นหลักและใช้วิธีการทางกลศาสตร์มาสนับสนุนผลการฟัง ผลการศึกษาพบว่า ผู้พูดภาษาไทยดำทุกวัยในทุกถิ่นยังคงใช้ระบบวรรณยุกต์เหมือนกัน กล่าวคือ มีวรรณยุกต์จำนวน 6 วรรณยุกต์ที่เกิดจากการแยกเสียงของ

วรรณยุกต์ดั้งเดิม A, B, C, DL, DS เป็นสองทางคือ ABCD123-4 วรรณยุกต์ DL รวมเสียงกับวรรณยุกต์DS วรรณยุกต์ DLDS123 และ DLDS4 รวมเสียงกับวรรณยุกต์ B123 และ B4 ตามลำดับ แม้ว่าการแยกเสียงและรวมเสียงของวรรณยุกต์เหมือนกันในทุกภูมิภาค สัทลักษณะของวรรณยุกต์มีการแปรตามอายุและภูมิภาค ถึงแม้จะมีการแปรของสัทลักษณะวรรณยุกต์ ก็สามารถกำหนดสัทลักษณะหลักของวรรณยุกต์ทั้งหกโดยพิจารณาจากสัทลักษณะที่มีความถี่ของการออกเสียงมากที่สุด วรรณยุกต์ A123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำตกขึ้น วรรณยุกต์ A4 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำขึ้นตก วรรณยุกต์ B123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำตกขึ้นสูง วรรณยุกต์ B4 มีสัทลักษณะหลักกลางระดับ วรรณยุกต์ C123 มีสัทลักษณะหลักกลางต่ำ ตกบีบที่เส้นเสียง และวรรณยุกต์ C4 มีสัทลักษณะหลักกลางตก บีบที่เส้นเสียง สัทลักษณะวรรณยุกต์ของผู้พูดวัยหนุ่มสาวบางคนในบางจังหวัดแตกต่างจากสัทลักษณะหลัก และไม่ปรากฏลักษณะการบีบที่เส้นเสียงของวรรณยุกต์ C4

2. ปัจจัยเพศ การใช้ตัวแปรทางสังคมเรื่องเพศเป็นเกณฑ์ในการศึกษาเรื่องการแปรของเสียงวรรณยุกต์พบได้ในงานวิจัยของอารีวรรณ เลิศธนะ (2548) ศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์โทตามเพศของผู้พูดในภาษาไทยกรุงเทพฯ และทัศนคติของผู้ฟัง โดยศึกษาและเปรียบเทียบสัทลักษณะของวรรณยุกต์โทของคนรุ่นใหม่ 3 กลุ่มเพศได้แก่ เพศชาย เพศหญิง และเพศที่สาม และศึกษาทัศนคติของผู้ฟังที่มีต่อการแปรของเสียงวรรณยุกต์โท ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยนี้ได้มาจากคำพูดต่อเนื่อง ประชากรที่ศึกษาคือนักเรียน 3 กลุ่มเพศ อายุระหว่าง 15 -20 ปี วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม PRAAT แล้วนำเสียงที่แปรไปทดสอบกับผู้ฟัง 2 กลุ่มคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และกลุ่มอาจารย์ที่สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาเพื่อศึกษาทัศนคติต่อการแปรของเสียงวรรณยุกต์โท จากการวิจัยพบว่า เพศมีผลต่อการแปรของเสียงวรรณยุกต์โท โดยเพศชายจะมีลักษณะวรรณยุกต์กลาง-ตก เพศหญิงจะมีลักษณะวรรณยุกต์กลาง – ระดับ – ตกท้าย และเพศที่สามจะมีลักษณะวรรณยุกต์กลาง – ระดับ – ตก ผลการวิจัยพบว่าวรรณยุกต์โทมีรูปแบบหลัก 7 รูป คือ แปรตก แปรขึ้น – ตก แปรขึ้น – กลาง แปรขึ้น – เลื่อนตก แปรระดับ แปรขึ้น และรูปแบบแปรอื่น

3. ปัจจัยการสัมผัสสัทภาษา การใช้ตัวแปรเรื่องการสัมผัสสัทภาษาเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์พบได้ในงานวิจัยของพิณรัตน์ อัครวัฒน์นากุล (2546) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ : กรณีศึกษาภาษากลุ่มลาว โดยวิเคราะห์ความแตกต่างของวรรณยุกต์ในภาษากลุ่มลาวแท้ และกลุ่มลาวกลาย เพื่อจำแนกกลุ่มย่อยและเปรียบเทียบวรรณยุกต์ในภาษากลุ่มลาวแท้ และลาวกลายกับวรรณยุกต์ภาษาอื่นๆ ที่พูดอยู่รอบข้าง โดยแบ่งผู้บอกภาษาออกเป็น 3 กลุ่มคือ

ภาษาลาวที่พูดในฐานะภาษาของคนกลุ่มใหญ่ ภาษาลาวที่พูดในฐานะภาษาลาวของคนกลุ่มย่อย และภาษาลาวที่พูดในฐานะภาษาของคนกลุ่มอื่นๆที่อยู่รอบข้างภาษาลาว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษาจากผู้บอกภาษาทั้งสิ้น 239 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ระบบวรรณยุกต์ด้วยการฟังและวิเคราะห์สัทลักษณะของวรรณยุกต์ด้วยวิธีการทางกลศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าใช้การพัฒนาของวรรณยุกต์แบ่งภาษาลาวออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ลาวแท้กลุ่มที่ 1 ลาวแท้กลุ่มที่ 2 ลาวกลายและลาวเทียม วรรณยุกต์ในภาษาลาวดั้งเดิมมีลักษณะการแยกเสียงรวมเสียงในแนวตั้ง และไม่มีการรวมเสียงวรรณยุกต์ C และ D เมื่อวิเคราะห์การแปรและการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ในภาษาลาวพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์คือการสัมผัสภาษา

4. ปัจจัยภูมิภาค การใช้ตัวแปรทางสังคมเรื่องภูมิภาคเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์พบได้ในงานของชนิษฐา ใจมโน (2552) ศึกษาเรื่องการแปรเสียงวรรณยุกต์ของภาษาถิ่นที่พูดในประเทศไทย โดยนำผลที่ได้มาใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งภาษาถิ่นลื้อ โดยเก็บข้อมูลจากจังหวัดทางภาคเหนือทั้งสิ้น 7 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 135 คน แล้วนำตารางคำทดสอบเสียงวรรณยุกต์ของ วิลเลียม เจ เกิดเนียร์ มาใช้สำหรับเก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ การฟังและโปรแกรมสำเร็จรูป PRAAT 4.5.12 และ MICROSOFT EXCEL ถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์พบว่า ภาษาถิ่นลื้อสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ 5 และ 6 หน่วยเสียง มีระบบเสียงวรรณยุกต์และลักษณะวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน 9 แบบ ตามการรวมตัวและการแตกตัวของวรรณยุกต์ในช่อง A สามารถแบ่งภาษาถิ่นลื้อออกเป็น 5 กลุ่ม

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยาต่อไปนี้ได้จากการบรรยายสรุปจังหวัดพระนครศรีอยุธยาประจำปี 2553 ซึ่งจัดทำโดยกลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภูมิประเทศ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศ มีเนื้อที่ประมาณ 2,556.64 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,597,900 ไร่ นับว่าเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ

ที่ 62 ของประเทศไทย และเป็นอันดับที่ 11 ของจังหวัดในภาคกลาง ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ
ลุ่มน้ำท่วมถึง พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทุ่งนา ไม่มีภูเขาไม่มีป่าไม้ มีแม่น้ำไหลผ่าน 4 สาย ได้แก่ แม่น้ำ
เจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำลพบุรีและแม่น้ำน้อย รวมความยาวประมาณ 200 กิโลเมตร มีลำ
คลองใหญ่น้อย ประมาณ 1,254 คลอง เชื่อมต่อกับแม่น้ำเกือบทั่วบริเวณพื้นที่

อาณาเขต

จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

1. ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดลพบุรี
2. ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดปทุมธานี
3. ทิศตะวันออก ติดต่อกับ จังหวัดสระบุรี
4. ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดสุพรรณบุรี

คน เป็นชาย 374,605 คน เป็นหญิง 400,552 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ อำเภอ
พระนครศรีอยุธยา จำนวน 138,746 คน และอำเภอที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ อำเภอบ้านแพรก
จำนวน 9,094 คน

ตารางที่ 4 จำนวนตำบล/หมู่บ้าน/เทศบาล/อบต. ในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	จำนวนหน่วยการปกครอง				จำนวนราษฎร(คน)		
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	ชาย	หญิง	รวม
1.พระนครศรี- อยุธยา	21	112	2	13	66,561	72,185	138,746
2.ท่าเรือ	10	84	2	9	22,879	24,835	47,714
3.นครหลวง	12	74	2	6	17,070	18,643	35,713
4.บางไทร	23	136	2	9	23,049	23,900	46,949
5.บางบาล	16	111	2	4	16,611	17,734	34,345
6.บางปะอิน	18	149	9	9	42,622	45,998	88,620
7.บางปะหัน	17	94	1	10	19,793	21,538	41,331
8.ผักไห่	16	128	2	8	20,550	22,008	42,558
9.ภาชี	8	72	1	7	14,817	15,792	30,609
10.ลาดบัว- หลวง	7	58	2	6	18,434	19,078	37,512
11.วังน้อย	10	68	1	9	32,587	34,153	66,740
12.เสนา	17	114	5	9	31,996	34,015	66,011
13.บางซ้าย	6	53	1	4	9,763	9,942	19,705
14.อุทัย	11	107	1	11	22,401	23,671	46,072
15.มหาราช	12	58	2	5	11,177	12,261	23,438
16.บ้านแพรก	5	27	1	2	4,295	4,799	9,094

ตารางที่ 4 (ต่อ)

อำเภอ	จำนวนหน่วยการปกครอง				จำนวนราษฎร(คน)		
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	ชาย	หญิง	รวม
รวม	209	1,445	36	121	374,605	400,552	775,157

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด (2550: 55)

ด้านพื้นที่

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง ตอนล่างของประเทศ มีเนื้อที่ประมาณ 2,556.64 ตร.กม. หรือประมาณ 1.59 ล้านไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 62 ของประเทศ และเป็นอันดับที่ 11 ของภาคกลาง

ด้านการปกครอง

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย 16 อำเภอ 209 ตำบล 1,452 หมู่บ้าน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เทศบาลนคร 2 เทศบาลเมือง 24 เทศบาลตำบล 131 องค์การบริหารส่วนตำบล ประชากร ณ วันที่ 21 กรกฎาคม 2549 จำนวน 751,218 คน แยกเป็นชาย 363,715 คน หญิง 387,503 คน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีดิน น้ำ และธาตุที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งรวมด้านศิลปกรรม โบราณสถานเชิงประวัติศาสตร์ที่สำคัญของประเทศ

ด้านการบริการ

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถานีจ่ายไฟฟ้า จำนวน 17 แห่ง ครอบคลุมทุกอำเภอ มีผู้ใช้ไฟฟ้ารวม 207,806 ราย มีสำนักงานประปา 4 แห่ง กำลังผลิตรวม 1,918 ล้านลูกบาศก์เมตร ให้บริการแก่ผู้ใช้น้ำ 32,780 ราย

ด้านการคมนาคม

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีโครงข่ายการคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ ตลอดจนใช้เส้นทางน้ำเพื่อการท่องเที่ยวเยี่ยมชมทัศนียภาพริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก

ด้านการศึกษา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการแบ่งเขตการศึกษาออกเป็น 2 เขต คือ

พื้นที่การศึกษาเขต 1 มีสถานศึกษารวม 239 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา ท่าเรือ นครหลวง บางปะหัน บ้านแพรก ภาชี महाराช วังน้อย และอุทัย

พื้นที่การศึกษาเขต 2 มีสถานศึกษารวม 208 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเสนา ลาดบัวหลวง ผักไห่ บางปะอิน บางบาล บางไทร และบางซ้าย

ด้านศาสนา

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนพุทธศาสนิกชน 638,725 คน นับถือศาสนาคริสต์ 6,000 คน นับถือศาสนาอิสลาม 67,677 คน มีศาสนสถาน 568 แห่ง แยกเป็นวัด 504 วัด โบสถ์คริสต์ 5 แห่ง และมีมัสยิด 59 แห่ง

ด้านสาธารณสุข

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถานพยาบาลทั่วไป 19 แห่ง เป็นของรัฐ 16 แห่ง เอกชน 3 แห่ง ประชากรที่มีหลักประกันสุขภาพในปี 2548 จำนวน 709,847 คน

ด้านเศรษฐกิจ

ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพปลูกข้าวในกระบวนการผลิตและภาคเกษตรและคณงานทั่วไป ผลิตภัณท์มวลรวมในปี 2548 จำนวน 286.95 ล้านบาท รายได้หลักมาจากสาขาอุตสาหกรรม รองลงมาคือสาขาการค้าส่ง/ค้าปลีก และสาขาเกษตรกรรม มีรายได้เฉลี่ยต่อหัว /คน/ปี อยู่ที่ 392,232 บาท (ข้อมูล: สำนักงานสถิติจังหวัดพระนครศรีอยุธยา)

ด้านอุตสาหกรรม

จังหวัดตั้งอยู่ในเขต 2 ของการส่งเสริมการลงทุน มีนิคมอุตสาหกรรม 3 แห่ง คือนิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน บ้านหว้า(ไฮเทค) และสหรัตนนคร รวมทั้งมีส่วนอุตสาหกรรม 1 แห่ง ได้แก่ สวนอุตสาหกรรมโรจนะ มีเขตประกอบการอุตสาหกรรม 1 แห่ง คือ แฟคเตอรีแลนด์วังน้อย มีโรงงานอุตสาหกรรมรวม 1,547 โรงงาน เงินลงทุนรวม 254,847.50 ล้านบาท คนงานในระบบโรงงานประมาณ 205,520 คน

ด้านพาณิชย์กรรม

ในปี 2549 มีผู้จดทะเบียนระหว่างเดือนมกราคม – มีนาคม 2549 ทั้งที่เป็นการจดทะเบียนพาณิชย์ จดทะเบียนบริษัทจำกัด จดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดรวม 236 ราย ทุนจดทะเบียนรวม 520.58 ล้านบาท

ด้านการเกษตร

การใช้พื้นที่ดินเพื่อการเกษตรจากจำนวนพื้นที่ 1.59 ล้านไร่ เป็นเนื้อที่ถือครอบครองทางการเกษตร 1.08 ล้านไร่ เป็นที่นา 9 แสนไร่เศษ ที่อยู่อาศัย 41,000 ไร่เศษ และพื้นที่ปลูกไม้

ผลไม้ยืนต้น 4,900 ไร่เศษ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีโครงการชลประทาน 13 โครงการ ครอบคลุมพื้นที่ทั้ง 16 อำเภอ ส่งน้ำไปยังพื้นที่ประมาณ 1.47 ล้านไร่ พืชเศรษฐกิจในสาขากสิกรรม ได้แก่ ข้าว มะม่วง ส้มเขียวหวาน กล้วยน้ำหว่า ส่วนสัตว์เศรษฐกิจ ได้แก่ ไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ และ สัตว์น้ำจืด

ด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการประกาศยกย่องให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมจากองค์การ UNESCO เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2534 ทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ เดินทางมาเยี่ยมชมปีละไม่น้อยกว่า 3 ล้านคน โดยในปี 2549 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดจำนวน 3.4 ล้านคน สร้างรายได้ให้จังหวัดจำนวน 5,164.6 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2548 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.2 (ปี 2548 มีนักท่องเที่ยวจำนวน 3.2 ล้านคน สร้างรายได้จำนวน 4,756.5 ล้านบาท) สำหรับในปี 2549 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวที่ใช้จ่ายในจังหวัดคิด ต่อหัว /คน/วัน อยู่ที่ประมาณ 1.136 บาท (ข้อมูล ณ มีนาคม 2549)

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา ได้ศึกษาวิเคราะห์ด้านเสียงวรรณยุกต์โดยใช้อายุเป็นเกณฑ์ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของเสียงวรรณยุกต์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าดังนี้

การศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบเสียงวรรณยุกต์ สัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น ระบบเสียงและสัทลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 หัวข้อ เพื่อสรุปแนวคิดและขอบเขตอันจะเป็นแนวทางไปสู่การรวบรวมข้อมูล ตลอดจนใช้ประโยชน์ในงานวิจัยชิ้นนี้

การจัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้เลือกชุดคำทั้งหมด 20 คำ แล้วนำคำเหล่านั้นมาจัดทำเป็นบัตรคำเพื่อนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลดังนี้

1. การจัดทำบัตรรูปภาพ ผู้วิจัยใช้รายการคำที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเสียงวรรณยุกต์ซึ่งได้รายการคำมาจาก งานวิจัยของชนิษฐา ใจมโน (2552) การแปรเสียงวรรณยุกต์ของภาษาลื้อที่พูดในประเทศไทย จำนวน 20 คำ นำมาทำบัตรรูปภาพทั้งหมด 60 บัตรรูปภาพ โดยจัดทำคำละ 3 บัตรรูปภาพ ดังนี้

ตารางที่ 5 แสดงรายการคำที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

	A	B	C	DS	DL
1	ผา	ผ่า	ฝ้า	ผัก	(หน้า) ผาก
2	ปา	ป่า	ป่า	ปัก	ปาก
3	บาน	บ่า	บ้า	บัตร	บาด
4	ทา	ท่า	ท่า	ทัก	ทาก

2. เมื่อจัดทำบัตรรูปภาพเสร็จแล้วทั้ง 60 บัตรรูปภาพแล้ว จึงนำเอาบัตรรูปภาพทั้งหมดมาเรียงตามลำดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ชุดข้อมูลคือ พยางค์เป็น พยางค์ตายสระเสียงสั้น และพยางค์ตายสระเสียงยาว ซึ่งผู้วิจัยได้นำชุดบัตรรูปภาพมาจัดเรียงโดยใช้การเรียงแบบสุ่มของ ขนิษฐา ไจมนิ (2552) มาแสดงไว้ดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงการสุ่มของพยางค์คำเป็น

1. ท่า	10. ป่า	19. ป่า	28. บ้า
2. ป่า	11. ผา	20. ทา	29. บ่า
3. ผ่า	12. บ้า	21. ผ่า	30. ป่า
4. บ่า	13. บาน	22. ท่า	31. ป่า
5. ทา	14. บาน	23. ป่า	32. ท่า
6. ปา	15. ป่า	24. ท่า	33. ฝ้า
7. ฝ้า	16. บ่า	25. ท่า	34. ท่า
8. บาน	17. ฝ้า	26. ผ่า	35. ผา
9. บ้า	18. ผา	27. ป่า	36. ทา

ตารางที่ 7 แสดงการสุ่มของคำพยางค์ตายสระเสียงสั้น

1. ผัก	4. ทัก	7. ปัก	10. ผัก
2. ปัก	5. บัตร	8. ทัก	11. ปัก
3. บัตร	6. ผัก	9. บัตร	12. ทัก

ตารางที่ 8 แสดงการสุ่มของคำพยางค์ตายสระเสียงยาว

1. ทาก	4. ปาก	7. บาด	10. ผาก
2. บาด	5. ผาก	8. ทาก	11. ปาก
3. ผาก	6. ทาก	9. ปาก	12. บาด

3. การจัดเตรียมเครื่องบันทึกเสียง ผู้วิจัยเลือกแบบบันทึกเสียงชนิด mp3 ยี่ห้อ Samsung sghi-900 ความจุ 16 GB ในการบันทึกเสียงของผู้บอกภาษา

4. จัดเตรียมสมุดบันทึก และปากกาเพื่อบันทึกข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับผู้บอกภาษา

การคัดเลือกจุดเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกจุดเก็บข้อมูลของแต่ละอำเภอแยกจากกัน โดยนำแผนที่ของทุกอำเภอนำมาทำตารางขนาด 5 x 5 หน่วย โดยจะเลือกเอาตำบลที่อยู่ตรงกลางที่สุดของอำเภอนั้น เพื่อป้องกันการสัมผัสภาษา (Language Contact) แล้วคัดเลือกผู้บอกภาษาจากจุดนั้นๆ จุดละ 2 คน ดังนี้

1. ตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ
2. ตำบลนครหลวง อำเภอนครหลวง
3. ตำบลบางซ้าย อำเภอบางซ้าย
4. ตำบลบางพลี อำเภอบางไทร
5. ตำบลบางบาล อำเภอบางบาล
6. ตำบลบางนางร้า อำเภอบางปะหัน

7. ตำบลบ้านเลน อำเภอบางปะอิน
8. ตำบลคลองน้อย อำเภอบ้านแพรก
9. ตำบลพระยาบันลือ อำเภอลาดบัวหลวง
10. ตำบลประตู่ชัย อำเภอพระนครศรีอยุธยา
11. ตำบลภาชี อำเภอกาชี
12. ตำบลน้ำเต้า อำเภอมหาราช
13. ตำบลจักราช อำเภอฟักไผ่
14. ตำบลชะแมบ อำเภอวังน้อย
15. ตำบลสามกอ อำเภอเสนา
16. ตำบลอุทัย อำเภออุทัย

การคัดเลือกผู้บอกภาษา

ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของกลุ่มผู้บอกภาษา โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกผู้บอกภาษาของ กัลยา ดิงศภทิพย์, ม.ร.ว. (2526) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ภูมิลำเนา ผู้บอกภาษาต้องเป็นชาวอยุธยา มีภูมิลำเนาปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัด พระนครศรีอยุธยา ไม่เคยอพยพโยกย้ายไปที่อื่น ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผู้บอกภาษาที่ได้รับอิทธิพลจาก ภาษาท้องถิ่นอื่น ๆ น้อยที่สุด

2. เพศ ผู้บอกภาษาควรเป็นเพศหญิงเพราะผู้หญิงน่าจะรักษาลักษณะทางภาษาของ ท้องถิ่นเอาไว้ได้มากกว่าผู้ชาย ด้วยเหตุที่ผู้หญิงมักจะไม่ได้เดินทางบ่อยเหมือนผู้ชาย จึงได้รับ อิทธิพลจากภาษาถิ่นอื่นน้อย

3. อายุ ผู้วิจัยจึงได้แบ่งอายุของผู้บอกภาษาออกเป็น 2 ช่วงดังนี้คือ 15 – 25 ปี และ 55 – 65 ปี

4. การศึกษา ผู้ที่จะเป็นผู้เหมาะสมในการบอกภาษาจะต้องเป็นผู้ที่มีการศึกษาไม่ต่ำกว่า การศึกษาภาคบังคับของกระทรวงศึกษาธิการคือระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

5. อวัยวะการออกเสียง ผู้บอภาษาต้องมื่อวัยวะในการเปล่งเสียงครบสมบูรณ์ เช่น มีฟันหน้าครบ ไม่มีเสียงแหบแห้ง เสียงดั่งฟิ่งซัด

6. ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ผู้บอภาษาควรเป็นผู้ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล หากเลือกได้ผู้บอภาษาที่ไม่ยินดีการเก็บข้อมูลจะดำเนินไปด้วยความยากลำบาก

การเก็บข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้ภาษาไทยมาตรฐานในการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทักทายแนะนำตัวกับผู้ให้สัมภาษณ์ บอกจุดประสงค์ในการสัมภาษณ์ จากนั้นเริ่มต้นด้วยการซักถามประวัติส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์โดยใช้เวลาประมาณ 15 นาที หลังจากนั้นนำรายการคำ ซักถามผู้บอภาษาทีละคำตามลำดับ เวลาตอบให้ตอบเพียงครั้งเดียว โดยไม่ต้องมีคำขึ้นต้นหรือคำลงท้าย

2. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บอภาษาตามรายการคำที่เตรียมไว้ และบันทึกด้วยแถบเสียงหลังจากนั้นนำคำที่ได้อัดเสียงไว้มาวิเคราะห์เพื่อหาระบบเสียงต่อไป

3. ถ้าเสียงใดมีปัญหาในการออกเสียงหรือมีเสียงที่ไม่แน่ใจ จะนำข้อมูลที่ได้ไปตรวจทานจากผู้บอภาษาเพื่อความแน่นอนและถูกต้องชัดเจน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เมื่อได้ผลการบันทึกเสียงจากตัวแทนผู้บอภาษามาครบถ้วน ทำการฟังข้อมูล และเลือกคำทดสอบ 1 คำ โดยแต่ละคำในขั้นตอนการเก็บข้อมูลนั้นผู้บอภาษาบอกมา 3 ครั้ง โดยเลือกเอาครั้งที่ผู้บอภาษาออกเสียง ชัดเจน ไม่มีเสียงรบกวน จากนั้นเริ่มถ่ายถอดเสียงเป็นสัทอักษรแล้วจึงวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์จากการฟัง และบันทึกลงในกล่องเสียงวรรณยุกต์ที่เตรียมไว้

2. วิเคราะห์ลักษณะทางกลศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏทั้งหมด โดยใช้โปรแกรม praat เวอร์ชัน 5.1.11 ที่พัฒนาขึ้นโดย Paul Boersma และ David Weenink จากสถาบันวิทยาศาสตร์ภาษาศาสตร์เนเธอร์แลนด์ โดยนำเสียงที่บันทึกไว้นำไปลงในคอมพิวเตอร์ โดยมีวิธีการดังนี้

2.1 นำข้อมูลเสียงที่จะวิเคราะห์ใส่เข้าไปในโปรแกรมวิเคราะห์คลื่นเสียง (Praat) และทำการวิเคราะห์โดยให้โปรแกรมดังกล่าวแสดงผลการวิเคราะห์คลื่นเสียงออกมาเป็นสัญญาณภาพให้แสดงผลเป็น 2 ภาพ คือ ภาพแสดงคลื่นเสียงและภาพแสดงค่าความถี่มูลฐานของคำทดสอบ จากนั้นเลือกคำสั่งบันทึก

2.2 วัดค่าความถี่มูลฐานของเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏ โดยวัดที่จุดเริ่มต้น และจุดสิ้นสุดของข้อมูลที่ต้องการวิเคราะห์ เพื่อการกำหนดจุดสำหรับวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน ให้โปรแกรมแสดงผลวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานในตารางที่แสดงผลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการแสดงผลทางสถิติ

2.3 หลังจากได้ค่าความถี่มูลฐานของเสียงวรรณยุกต์ในข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยจะเปรียบเทียบลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ โดยพิจารณาจากรูปลักษณะเชิงกลของวรรณยุกต์และค่าพิสัยความถี่มูลฐาน โดยในการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐาน ผู้วิจัยจะทำการแปลงค่าจากกราฟให้เป็นระดับเสียง และผู้วิจัยได้ทำให้วรรณยุกต์มีความยาวเท่ากัน และแบ่งการวัดออกเป็น 10 จุด ซึ่งรวมจุดที่ 0% ด้วยจะเป็นทั้งหมด 11 จุด และในการวิเคราะห์ค่าความถี่มูลฐานรวมถึงเส้นแสดงการเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยจะแปลงค่าให้เป็นระดับเสียง โดยการแบ่งช่วงพิสัยของค่าความถี่มูลฐานเฉลี่ยในกราฟแต่ละรูปเป็นรูป 5 ช่อง ช่องที่ 1 เป็นเสียงต่ำสุด และช่องที่ 5 เป็นระดับเสียงสูงสุด บรรยายโดยใช้ตัวเลขแสดงระดับเสียงวรรณยุกต์ประกอบการเขียนบรรยายประกอบผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.4 เปรียบเทียบลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏ จะเริ่มจากการแสดงลักษณะทางกลศาสตร์ของเสียงวรรณยุกต์ของผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 15 – 25 ปี และผู้บอกภาษากลุ่มอายุ 55 – 65 ปี แล้วนำมาเปรียบเทียบกันทุกอำเภอเพื่อแสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ และนำมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ เพื่อศึกษาแนวโน้มการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่น
อยุธยาของผู้พูด 2 ช่วงอายุ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบ
วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา ในด้านการศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระบบ
วรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ ผู้วิจัยได้แสดงผลการวิเคราะห์ตามหัวข้อดังนี้

1. ระบบเสียงวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอยุธยา
2. การแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาตามตัวแปรอายุ
3. แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

ระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่นอยุธยา

ในการกำหนดว่าหน่วยเสียงใดเป็นวรรณยุกต์ได้นั้น ผู้วิจัยได้ใช้กล่องวรรณยุกต์ของ
Gedney เป็นเกณฑ์ในการตัดสินผลการวิจัยระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์
ภาษาไทยถิ่นอยุธยาเป็นดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 วรรณยุกต์กลาง คือหน่วยเสียงที่ปรากฏในช่อง A2, A3, A4

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 วรรณยุกต์กลาง - ตก คือหน่วยเสียงที่ปรากฏในช่อง B1, B2,
B3, DS1, DS2, DS3, DL1, DL2 และ DL3

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 วรรณยุกต์สูง - ตก คือหน่วยเสียงที่ปรากฏในช่อง C 1, C2, C3,
B4 และ DS 4

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น คือหน่วยเสียงที่ปรากฏในช่อง C4 และ
DL4

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 วรรณยุกต์ต่ำขึ้น คือหน่วยเสียงที่ปรากฏในช่อง A1

ระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาไทยถิ่นอยุธยาประกอบด้วยเสียงวรรณยุกต์ 5 หน่วยเสียง ดังนี้

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 วรรณยุกต์กลาง

หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์ และมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง หรืออักษรต่ำ (กลุ่มวรรณยุกต์ A2, A3, และ A4) จากข้อมูลทั้งหมดหน่วยเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ เป็นเสียงย่อยทั้งหมด 3 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีสัทลักษณะดังนี้

1. วรรณยุกต์กลาง – ระดับ [33] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้ว ระดับของเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์

2. วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น – ตก [343] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เสียงจะเลื่อนขึ้นจนถึงระดับ 4 ก่อนจบพยางค์จะตกลงมาที่ระดับ 3 ในตอนท้ายพยางค์

3. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ระดับ – ตก [332] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ ระดับ 3 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนประมาณกึ่งกลางของพยางค์ จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาที่ ระดับ 2 ในตอนท้ายพยางค์

ปริมาณการเกิดของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 3 เสียงนี้แตกต่างกันไปตามจุดเก็บข้อมูลต่างๆ เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏมากที่สุดได้แก่เสียงวรรณยุกต์ [32]

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 วรรณยุกต์กลาง – ตก

หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์เอกและมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง พยางค์ตายสระเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง และ พยางค์ตายสระเสียงสั้นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง (กลุ่มวรรณยุกต์ของ B1, B2, B3, DL1, DL2, DL3, DS1, DS2, และ DS3) จากข้อมูลทั้งหมดหน่วยเสียงนี้มีวรรณยุกต์เป็น เสียงย่อยทั้งสิ้น 3 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีสัทลักษณะดังนี้

1. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างต่ำ – ตก [21] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 แล้วระดับเสียงจะเลื่อนลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 1
2. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างต่ำ – ระดับ [22] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์
3. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก [32] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับเสียงจะตกลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 2

ปริมาณการเกิดของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 3 เสียงนี้แตกต่างกันไปตามจุดเก็บข้อมูลต่างๆ เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏมากที่สุดได้แก่เสียงวรรณยุกต์ [32]

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 วรรณยุกต์สูง – ตก

หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง พยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์เอกซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ และพยางค์ตายสระเสียงสั้น ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง C1, C2, C3, B4 และ DL4) จากข้อมูลทั้งหมดของหน่วยเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นเสียงย่อยทั้งสิ้น 12 เสียงแบ่งออกได้ 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง และพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์เอกซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ [กล่องวรรณยุกต์ช่อง C1 (ผ้ำ), C2 (ป่า), C3 (บ้ำ) และ B4 (ท่า)] ทั้งสิ้น 7 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีลักษณะดังนี้

1. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ระดับ – ตก – กักที่เส้นเสียง [442?] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนประมาณกึ่งกลางของพยางค์ จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 2 แล้วจบลงด้วยเสียงกักที่เส้นเสียง

2. เสียงวรรณยุกต์สูง – ระดับ – ตกถึงกลาง [443] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนถึงประมาณกึ่งกลางของพยางค์ จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 3

3. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ขึ้น - ตกถึงค่อนข้างต่ำ [342] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เสียงจะสูงขึ้นจนถึงระดับที่ 4 ในตอนต้นของพยางค์แล้วตกลงไปจนจบพยางค์ที่ระดับ 2

4. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ระดับ – ตก [332] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนประมาณกึ่งกลางของพยางค์ จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนท้ายพยางค์

5. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ระดับ [33] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับของเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์

6. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ขึ้น – ตก [343] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เสียงจะเลื่อนขึ้นจนถึงระดับ 4 ก่อนจบพยางค์จะตกลงมาที่ระดับ 3 ในตอนท้ายพยางค์

7. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ตก [43] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วระดับเสียงตกลงมาที่ระดับ 3

ปริมาณการเกิดของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 7 เสียงนี้แตกต่างกันไปตามจุดเก็บข้อมูลต่างๆ เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏมากที่สุดได้แก่เสียงวรรณยุกต์ [443]

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ [กล่องวรรณยุกต์ของ DS4 (ทักษ)] จากข้อมูลทั้งหมดของหน่วยเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นเสียงย่อยทั้งสิ้น 5 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีสัทลักษณะดังนี้

1. วรรณยุกต์กลาง – ระดับ [33] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับของเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์

2. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก – ขึ้นถึงกลาง [323] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนกลางของพยางค์แล้วระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์ที่ระดับ 3

3. วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น [34] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เสียงจะเลื่อนขึ้นจนถึงระดับ 4 ก่อนจบพยางค์

4. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างต่ำ – ขึ้นถึงค่อนข้างสูง [24] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 ระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์อยู่ที่ระดับ 4

5. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างต่ำ – ขึ้นถึงกลาง [23] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 ระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์อยู่ที่ระดับ 3

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น

หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ และพยางค์ตายสระเสียงสั้นซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ [กล่องวรรณยุกต์ช่อง C4 (ท่า) และ DL4 (ทาก)] จากข้อมูลทั้งหมดของหน่วยเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นเสียงย่อยทั้งสิ้น 15 เสียง แบ่งออกได้ 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง C4) ทั้งสิ้น 9 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีสัทลักษณะดังนี้

1. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ระดับ [33] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับของเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์

2. วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น – ตก [343] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เสียงจะเลื่อนขึ้นจนถึงระดับ 4 ก่อนจบพยางค์จะตกลงมาที่ระดับ 3 ในตอนท้ายพยางค์

3. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ขึ้น - ตกถึงค่อนข้างต่ำ [342] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 เสียงจะสูงขึ้นจนถึงระดับที่ 4 ในตอนต้นของพยางค์แล้วตกลงไปจนจบพยางค์ที่ระดับ 2

4. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก – ขึ้น [324] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับเสียงจะตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนกลางของพยางค์แล้วระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์ที่ระดับ 4

5. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ขึ้น [45] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นอยู่ที่ระดับ 4 ระดับเสียงจะเลื่อนไปจนจบพยางค์ที่ระดับ 5

6. เสียงวรรณยุกต์กลาง – สูง [35] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะเลื่อนไปจนจบพยางค์ที่ระดับ 5

7. เสียงวรรณยุกต์กลาง – สูง – ตก [354] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะเลื่อนขึ้นไปที่ระดับ 5 แล้วเลื่อนตกลงไปจนจบพยางค์ที่ระดับ 4

8. เสียงวรรณยุกต์สูง – ระดับ – สูง – ระดับ [4343] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาที่ระดับ 3 แล้วเลื่อนขึ้นไปที่ระดับ 4 อีกครั้ง แล้วจบพยางค์ด้วยระดับ 3

9. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก – สูง – กลาง [3243] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาที่ระดับ 2 แล้วเลื่อนขึ้นไปที่ระดับ 4 แล้วจบพยางค์ด้วยระดับ 3

กลุ่มที่ 2 ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้นซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง DS4) ทั้งสิ้น 6 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีสัญลักษณ์ดังนี้

1. วรรณยุกต์กลาง – ระดับ [33] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับของเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์

2. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ระดับ – ตก – กักที่เส้นเสียง [442?] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนประมาณกึ่งกลางของพยางค์ จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 2 แล้วจบลงด้วยเสียงกักที่เส้นเสียง

3. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ระดับ – ตก [332] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนประมาณกึ่งกลางของพยางค์ จากนั้นระดับเสียงจึงตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนท้ายพยางค์

4. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ตก [42] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วระดับเสียงตกลงมาที่ระดับ 2

5. เสียงวรรณยุกต์ตก – ระดับ - ตก [232] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 เสียงจะสูงขึ้นจนถึงระดับที่ 3 ในตอนต้นของพยางค์แล้วตกลงไปจนจบพยางค์ที่ระดับ 2

6. เสียงวรรณยุกต์ระดับ – ตก [31] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับเสียงจะเลื่อนลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 1

ปริมาณการเกิดของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 15 เสียงนี้แตกต่างกันไปตามจุดเก็บข้อมูลต่างๆ เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏมากที่สุดได้แก่เสียงวรรณยุกต์ [442] และ [33]

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 วรรณยุกต์ต่ำ – ขึ้น

หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์และมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง (กล่องวรรณยุกต์ช่อง A1) จากข้อมูลทั้งหมดของหน่วยเสียงนี้ มีเสียงวรรณยุกต์เป็นเสียงย่อยทั้งหมด 8 เสียงซึ่งแต่ละเสียงมีสัญลักษณ์ดังนี้

1. วรรณยุกต์กลาง – ระดับ [33] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับของเสียงจะคงที่ไปจนจบพยางค์

2. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ตก [42] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 แล้วระดับเสียงตกลงมาที่ระดับ 2
3. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก [32] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 แล้วระดับเสียงจะตกลงมาจนจบพยางค์ที่ระดับ 2
4. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก – ขึ้นถึงสูง [325] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนกลางของพยางค์แล้วระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์ที่ระดับ 5
5. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างต่ำ – ขึ้น [24] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 ระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์อยู่ที่ระดับ 4
6. เสียงวรรณยุกต์กลาง – ตก – ขึ้นถึงกลาง [323] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 3 ระดับเสียงจะตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนกลางของพยางค์แล้วระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์ที่ระดับ 3
7. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างสูง – ตก – ขึ้นถึงระดับ [423] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 4 ระดับเสียงจะตกลงมาที่ระดับ 2 ในตอนกลางของพยางค์แล้วระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์ที่ระดับ 3
8. เสียงวรรณยุกต์ค่อนข้างต่ำ – ระดับ – ขึ้นถึงค่อนข้างสูง [224] เสียงวรรณยุกต์นี้มีจุดเริ่มต้นของเสียงอยู่ที่ระดับ 2 ระดับเสียงจะคงที่ไปจนถึงประมาณกึ่งกลางพยางค์ แล้วระดับเสียงจะสูงขึ้นจนจบพยางค์อยู่ที่ระดับ 4

ปริมาณการเกิดของเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 8 เสียงนี้แตกต่างกันไปตามจุดเก็บข้อมูลต่างๆ เสียงวรรณยุกต์ที่ปรากฏมากที่สุดได้แก่เสียงวรรณยุกต์ [325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาตามตัวแปรอายุ

จากการวิเคราะห์เสียงวรรณยุกต์ แสดงว่าเสียงวรรณยุกต์และปริมาณการปรากฏของเสียงวรรณยุกต์ในจุดเก็บข้อมูลต่างๆ มีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงได้มีการจัดกลุ่มภาษาไทยถิ่นอยุธยาตามสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์แต่ละหน่วยเสียงเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้บอกภาษาทั้งสองกลุ่ม โดยคำนึงถึงสัทลักษณะบ่งความต่างระหว่างถิ่น และอัตราการปรากฏของเสียงย่อยของแต่ละหน่วยเสียงเป็นเกณฑ์

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 วรรณยุกต์กลาง

ภาษาไทยถิ่นอยุธยา หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ประกอบด้วยเสียงย่อยทั้งหมด 3 เสียงซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [33] [343] และ [332] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มีลักษณะเป็นเสียง [33] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 12 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย ภาชี มหาราช ผักไห้ บางบาล ท่าเรือ อุทัย บางปะหัน บ้านแพรก บางไทร ลาดบัวหลวง และ นครหลวง

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 9 อำเภอ ได้แก่ ผักไห้ เสนา บางซ้าย อุทัย อยุธยา บ้านแพรก บางไทร ลาดบัวหลวง และ นครหลวง

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มีลักษณะเป็นเสียง [343] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย มหาราช บางบาล และบางปะหัน

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 มีลักษณะเป็นเสียง [332] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ เสนา บางซ้าย อยุธยา และบางปะอิน

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ ภาชี ทำเรือ และ บางปะอิน

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 “วรรณยุกต์กลาง”

อายุ / สัญลักษณ์	[33]	[343]	[332]
กลุ่มผู้บอกภาษา อายุ 15 – 25 ปี	วังน้อย	-	เสนา
	ภาชี		บางซ้าย
	มหาราช		อยุธยา
	ผักไห่		บางปะอิน
	บางบาล		
	ท่าเรือ		
	อูทัย		
	บางปะหัน		
	บ้านแพรก		
	บางไทร		
	ลาดบัวหลวง		
นครหลวง			
กลุ่มผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผักไห่	วังน้อย	ภาชี
	เสนา	มหาราช	ท่าเรือ
	บางซ้าย	บางบาล	บางปะอิน
	อูทัย	บางปะหัน	
	อยุธยา		
	บ้านแพรก		
	บางไทร		
	ลาดบัวหลวง		
	นครหลวง		

จากตารางเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 “วรรณยุกต์กลาง” พบว่าผู้บอกภาษาที่ยังรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมได้คือ อำเภอฝักไถ่ อูทัย บ้านแพรง บางไทร ลาดบัวหลวง นครหลวง และบางปะอิน โดยผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุยังคงใช้เสียงวรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน ผู้บอกภาษาในอำเภออื่น ๆ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ผู้บอกภาษาอำเภอวังน้อย มหาสารคาม บางบาล และบางปะหัน มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอท่าเรือและภาชี มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอเสนา บางซ้าย และอยุธยา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [343] ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 1

อายุ / สัทลักษณะ	[33]	[343]	[332]
55 - 65 ปี	9	4	3
15 - 25 ปี	12	-	4

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี คือเสียง [33] มีอัตราการปรากฏทั้งสิ้น 12 อำเภอ ร้อยละ 75 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงที่มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือเสียง [343]

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 วรรณยุกต์กลาง – ตก

ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ประกอบด้วยเสียงย่อยทั้งหมด 3 เสียง ซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [21] [22] และ [32] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มีลักษณะเป็นเสียง [21] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 5 อำเภอ ได้แก่ ภาษี ฝักไถ่ บ้านแพรง บางไทร และนครหลวง

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มีลักษณะเป็นเสียง [22] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 11 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย มหาราช เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ อุทัย บางปะหัน อยุธยา ลาดบัวหลวง และบางปะอิน

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 มีลักษณะเป็นเสียง [32] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 16 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย ภาษี มหาราช ฝักไถ่ เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ อุทัย บางปะหัน อยุธยา บ้านแพรง บางปะอิน บางไทร ลาดบัวหลวง และนครหลวง

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2
“วรรณยุกต์กลาง - ตก ”

อายุ / สัญลักษณ์	[21]	[22]	[32]
กลุ่มผู้บอกภาษา อายุ 15 – 25 ปี	-	-	วังน้อย ภาชี มหาราช ผักไห่ เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ อุทัย บางปะหัน อยุธยา บ้านแพรก บางปะอิน นครหลวง บางไทร ลาดบัวหลวง
กลุ่มผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ภาชี ผักไห่ บ้านแพรก นครหลวง บางไทร	วังน้อย มหาราช เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ อุทัย	-

ตารางที่ 11 (ต่อ)

อายุ / สัทลักษณะ	[21]	[22]	[32]
กลุ่มผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	-	บางปะหัน อยุธยา ลาดบัวหลวง บางปะอิน	-

จากตารางการเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 “วรรณยุกต์กลาง - ตก ” พบว่า ในวรรณยุกต์ที่ 2 ไม่มีผู้บอกภาษาในอำเภอใดเลยที่สามารถรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมไว้ได้ จากการวิจัยพบว่า ผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี ไม่ใช่เสียงวรรณยุกต์ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปีเลย

ผู้บอกภาษาอำเภอภาชี ผักไห่ บ้านแพรง นครหลวง และบางไทร มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [21] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอวังน้อย มหาสารคาม เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ อูทัย บางปะอิน อยุธยา ลาดบัวหลวง และบางปะอิน มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [21] และ [22] ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 -65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 2

อายุ / สัทลักษณะ	[21]	[22]	[32]
55 – 65 ปี	5	11	-
15 -25 ปี	-	-	16

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [32] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง 16 อำเภอ ร้อยละ 100 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงที่มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี คือเสียง [22] และ [21]

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 วรรณยุกต์สูง – ตก

ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ประกอบด้วยเสียงย่อย ทั้งหมด 12 เสียงซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [442?] [443] [342] [332] [33] [343] [43] [33] [323] [24] [23] และ [34] จากข้อมูลทั้งหมดของหน่วยเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นเสียงย่อยทั้งสิ้น 12 เสียงแบ่งออกได้ 2 ลักษณะคือ

1.ปรากฏกับพยางค์เป็นที่รู้วรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลาง หรืออักษรสูง พยางค์เป็นที่รู้วรรณยุกต์เอกซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ ได้แก่คำที่อยู่ก่อนวรรณยุกต์ช่อง C1, C2, C3, และB4 รวมทั้งสิ้น 7 เสียง ซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [442?] [443] [342] [332] [33] [343] [43] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [442?] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ บางซ้าย บางไทร ลาดบัวหลวง และบางปะหัน

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ ภาชี

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [443] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 9 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย ภาชี
ผักไห่ บางบาล ท่าเรือ อูทัย บ้านแพรก บางปะอิน และนครหลวง

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ บ้านแพรก และ
มหาราช

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [342] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ เสนา มหาราช และ
อยุธยา

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ บางบาล
ลาดบัวหลวง และบางซ้าย

กลุ่มที่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [332] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ อูทัยและบางปะหัน

กลุ่มที่ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [33] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ ผักไห่ เสนา อยุธยา
และบางปะอิน

กลุ่มที่ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [343] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย บางไทร และ
ท่าเรือ

กลุ่มที่ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [43] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ นครหลวง

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3
“วรรณยุกต์สูง – ตก”ปรากฏกับพยางค์เป็น

อายุ / สัท ลักษณะ	[442?]	[443]	[342]	[332]	[33]	[343]	[43]
กลุ่มผู้ บอก ภาษา อายุ 15 – 25 ปี	บางซ้าย	วังน้อย	เสนา	-	-	-	-
	บางปะ หัน	ภาชี	อโยธยา				
	บางไทร	ผักไห่	มหाराช				
	ลาดบัว- หลวง	ท่าเรือ					
		อูทัย					
		บ้าน					
		แพรง					
		บางปะ อิน					
		นคร					
		หลวง					
กลุ่มผู้ บอก ภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ภาชี	บ้าน	บางบาล	อูทัย	ผักไห่	วังน้อย	นคร
		แพรง	บางซ้าย	บางปะ	เสนา	ท่าเรือ	หลวง
		มหाराช	ลาดบัว	หัน	อโยธยา	บางไทร	
			หลวง		บางปะ		
					อิน		

จากตารางเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัณฐานลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 “วรรณยุกต์สูง – ตก” ปรากฏกับพยางค์เป็น พบว่าผู้บอกภาษาที่ยังรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมได้คือ อำเภอบ้านแพรง โดยผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุยังคงใช้เสียงวรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน ผู้บอกภาษาในอำเภออื่น ๆ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ผู้บอกภาษาอำเภอกาชี มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอมหาสาร มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอลาดบัวหลวงและบางซ้าย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางบาล มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภออุทัย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางปะหัน มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอผักไห่และบางปะอิน มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอเสนาและอยุธยา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอวังน้อยและท่าเรือ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางไทร มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอนครหลวง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [43] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [332] [33] [343] และ [43] ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ที่เกิดกับพยางค์เป็น

อายุ / สัท ลักษณะ	[442?]	[443]	[342]	[332]	[33]	[343]	[43]
55 - 65 ปี	1	2	3	2	4	3	1
15 - 25 ปี	4	9	3	-	-	-	-

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิมทั้งสิ้น 7 หน่วยเสียง โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี คือเสียง [443] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง 9 อำเภอ ร้อยละ 56.25 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แต่ยังมีการใช้ยู่บ้างเล็กน้อยคือเสียง [442?] และ [43]

2. ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้นซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่อวรรณยุกต์ช่อง DL4) เท่านั้น ประกอบด้วยเสียงย่อยทั้งหมด 5 เสียง คือ [33] [323] [24] [34] และ [23] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษากันย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [33] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 13 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย ภาชี ผักไห่ บางบาล ท่าเรือ อุทัย บางปะอิน บางซ้าย บางปะหัน เสนา อยุธยา มหาสารคาม และบางไทร

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 6 อำเภอ ได้แก่ ผักไห่ เสนา บางปะหัน อยุธยา บางปะอินและบางไทร

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [323] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ บ้านแพรง และ ลาดบัวหลวง

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ นครหลวง

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง[34]

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ อยุธยา นครหลวง และอุทัย

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ ลาดบัวหลวง และ บ้านแพรง

กลุ่มที่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [24]

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย และบางบาล

กลุ่มที่ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 มีลักษณะเป็นเสียง [23]

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 5 อำเภอ ได้แก่ ภาชี महाराज บางซ้าย
ท่าเรือ อุทัย

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3
“วรรณยุกต์สูง – ตก” ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น

อายุ / สัญลักษณ์	[33]	[323]	[34]	[24]	[23]
กลุ่มผู้บอก ภาษาอายุ 15 – 25	วังน้อย	บ้านแพรก	นครหลวง	-	-
	ภาชี	ลาดบัวหลวง	อุทัย		
	ผักไห่		อุทัย		
	บางบาล				
	ท่าเรือ				
	บางปะอิน				
	บางซ้าย				
	บางปะหัน				
	เสนา				
	มหाराจ				
บางไทร					
กลุ่มผู้บอก ภาษาอายุ 55 - 65 ปี	ผักไห่	นครหลวง	ลาดบัวหลวง	วังน้อย	ภาชี
	เสนา		บ้านแพรก	บางบาล	มหाराจ
	บางปะหัน				บางซ้าย
	อุทัย				ท่าเรือ
	บางปะอิน				อุทัย
	บางไทร				

จากตารางเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3
“วรรณยุกต์สูง – ตก” ปรากฏกับพยางค์เป็น พบว่าผู้บอกภาษาที่ยังรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมได้คือ
อำเภอผักไห่ บางปะอิน บางปะหัน เสนา และบางไทร โดยผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุยังคงใช้เสียง
วรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน ผู้บอกภาษาในอำเภออื่น ๆ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ผู้บอกภาษาอำเภออุทัย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษา
อายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [34] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

ผู้บอกลำโพงอำเภอนครหลวง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [323] ในผู้บอกลำโพงอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [34] ในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกลำโพงอำเภอลาดบัวหลวงและบ้านแพรก มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [34] ในผู้บอกลำโพงอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [323] ในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกลำโพงอำเภอวังน้อยและบางบาล มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [24] ในผู้บอกลำโพงอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [33] ในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกลำโพงอำเภอภาชี มหาราช บางซ้าย ท่าเรือ และอุทัย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [23] ในผู้บอกลำโพงอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [33] ในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกลำโพงอำเภออุทัยมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [23] ในผู้บอกลำโพงอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [34] ในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [23] และ [34] ที่พบในผู้บอกลำโพงอายุ 55 - 65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ที่เกิดกับพยางค์ตาย

อายุ / สัทลักษณะ	[33]	[323]	[34]	[23]	[34]
55 - 65 ปี	6	1	2	2	5
15 - 25 ปี	11	2	3	-	-

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิมทั้งสิ้น 5 หน่วยเสียง โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกลำโพงอายุ 15 - 25 ปี คือเสียง [33] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง 11

อำเภอ ร้อยละ 68.75 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไป เนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี บ้างเล็กน้อยคือเสียง [323] และ [34] นอกจากนี้หน่วยเสียงที่มีแนวโน้มที่จะหายไปอย่างถาวรคือ [24] และ [23] เพราะไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น

ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ประกอบด้วย เสียงย่อยทั้งหมด 15 เสียง ซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [33] [343] [342] [324] [45] [35] [354] [4343] [3243] [33] [442?] [332] [42] [232] และ [31] จากข้อมูลทั้งหมดของหน่วยเสียงนี้มีเสียงวรรณยุกต์ที่เป็นเสียงย่อยทั้งสิ้น 15 เสียงแบ่งออกได้ 2 ลักษณะคือ

1.ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มิฐุวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ชื่อ C4) ทั้งสิ้น 9 เสียง ซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [33] [343] [342] [324] [45] [35] [354] [4343] และ [3243] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [33] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ วังน้อยและบ้านแพรก

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ เสนาและบางปะอิน

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [343] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ มหาสารคาม และ บางปะอิน

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ ภาชี ลาดบัวหลวง และบางซ้าย

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [342] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ บางไทร

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ มหาสารคาม

กลุ่มที่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [324] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ นครหลวง

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ นครหลวง

กลุ่มที่ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [45] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ ภาชี ผักไห่ เสนา และ อุทัย

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ ผักไห่ และ อุทัย

กลุ่มที่ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [35] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ อุทัย

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย

กลุ่มที่ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [354] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ บางบาล บางไทร และอูทัย

กลุ่มที่ 8 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง[4343] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 5 อำเภอ ได้แก่ บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ บางปะหัน ลาดบัวหลวง

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ ท่าเรือและบางปะหัน

กลุ่มที่ 9 หน่วยเสียงที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [3243] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ บ้านแพรง

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 “วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” ปรากฏกับพยางค์เป็น

อายุ / สัท ลักษณะ	[33]	[343]	[342]	[324]	[45]	[35]	[354]	[4343]	[3243]
กลุ่มผู้ บอก ภาษา อายุ 15 – 25 ปี	วังน้อย บ้าน แพรง	มหาราช บางปะ อิน	บางไทร	นคร หลวง	ภาชี ผักไห่ เสนา อูทัย	อยุธยา	-	บาง บาล บาง ซ้าย ท่าเรือ	-
								บางปะ หัน ลาดบัว หลวง	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

อายุ / สัท ลักษณะ	[33]	[343]	[342]	[324]	[45]	[35]	[354]	[4343]	[3243]
กลุ่มผู้ บอก ภาษา อายุ 55 - 65 ปี	เสนา บางปะ อิน	ภาชี บางซ้าย ลาดบัว หลวง	มหाराช	นคร	ผักไห่ อยุธยา	วังน้อย	บาง บาล อุทัย บางไทร	ท่าเรือ หัน	บ้าน แพรง

จากตารางเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัทลักษณะของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 “วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” ปรากฏกับพยางค์เป็น พบว่าผู้บอกภาษาที่ยังรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมได้ คือ อำเภอฟักไห่ นครหลวง ท่าเรือ และบางปะหัน โดยผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุยังคงใช้เสียงวรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน ผู้บอกภาษาในอำเภออื่น ๆ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ผู้บอกภาษาอำเภอเสนา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางปะอิน มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอภาชี มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางซ้ายและลาดบัวหลวง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอมหาราช มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภออุตุยา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [35] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอวังน้อย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [35] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางบาล มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [354] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภออุทัย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [354] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางไทร มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [354] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบ้านแพรก มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [3243] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [354] และ [3243] ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 -65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ที่เกิดกับพยางค์เป็น

อายุ / สัท ลักษณะ	[33]	[343]	[342]	[324]	[45]	[35]	[354]	[4343]	[3243]
55 – 65 ปี	2	3	1	1	2	1	3	2	1
15 -25 ปี	2	2	1	1	4	1	-	5	-

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิมทั้งสิ้น 9 หน่วยเสียง โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [4343] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง 5 อำเภอ ร้อยละ 31.25 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อย

2.ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้นซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กลองวรรณยุกต์ของ DS4) ทั้งสิ้น 6 เสียงซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [33] [442?] [332] [42] [232] และ [31] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษากินย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [33] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ ผักไห่

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 7 อำเภอ ได้แก่ มหาสารคาม ฆักไห่ บางปะหัน บ้านแพ้ว บางไทร เสนา และบางปะอิน

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [442ʔ] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 12 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย ภาชี
มหาราช เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ บางปะหัน อโยธยา บ้านแพรก ลาดบัวหลวง และ
นครหลวง

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [332] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ นครหลวงวังน้อยและ
ท่าเรือ

กลุ่มที่ 4 หน่วยเสียงที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [42] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ บางปะอิน

กลุ่มที่ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [232] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ อุทัย

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ บางบาล ลาดบัว-
หลวง อุทัยและบางซ้าย

กลุ่มที่ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 มีลักษณะเป็นเสียง [31] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ บางไทร

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ ภาชี และ อโยธยา

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4
“วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น

อายุ / สัญลักษณ์	[33]	[442 [?]]	[332]	[42]	[232]	[31]
กลุ่มผู้บอก ภาษาอายุ 15 – 25 ปี	ผักไห่	วังน้อย ภาชี มหาราช เสนา บางบาล บางซ้าย ท่าเรือ บางปะหัน อยุธยา บ้านแพรก นครหลวง ลาดบัวหลวง	-	บางปะอิน	อูทัย	บางไทร
กลุ่มผู้บอก ภาษาอายุ 55 - 65 ปี	มหาราช ผักไห่ บางปะหัน บ้านแพรก บางปะอิน บางไทร เสนา	-	วังน้อย ท่าเรือ นครหลวง	-	บางบาล บางซ้าย ลาดบัวหลวง อูทัย	ภาชี อยุธยา

จากตารางเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 “วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น พบว่าผู้บอกภาษาที่ยังรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมได้คือ อำเภอฟักไห่ และอูทัย โดยผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุยังคงใช้เสียงวรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน ผู้บอกภาษาในอำเภออื่น ๆ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ผู้บอกภาษาอำเภอมหาราช บางปะหัน บ้านแพรง และเสนา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางปะอิน มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [42] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางไทร มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [31] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอวังน้อย ท่าเรือ และนครหลวง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางบาล บางซ้าย และลาดบัวหลวง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [232] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอภาชีและอยุธยา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [31] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [332] ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ที่เกิดกับพยางค์ตาย

อายุ / สัท ลักษณะ	[33]	[442๗]	[332]	[42]	[232]	[31]
55 – 65 ปี	7	-	3	-	4	2
15 -25 ปี	1	13	-	1	1	1

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิม โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุด 13 อำเภอ ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [442๗] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 75 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อย

หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 วรรณยุกต์ต่ำ – ขึ้น

ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ประกอบด้วยเสียงย่อยทั้งหมด 8 เสียง ซึ่งแต่ละเสียงได้แก่ [33] [42] [32] [325] [24] [323] [423] และ [224] ผลการแบ่งกลุ่มเพื่อเปรียบเทียบภาษาถิ่นย่อยได้แก่

กลุ่มที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [33] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ บางปะอิน และ บางไทร

กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [42] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ ผักไห่

กลุ่มที่ 3 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [32] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ เสนา

กลุ่มที่ 4 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [325] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 8 อำเภอ ได้แก่ มหาราช เสนา
บางบาล บางปะหัน อโยธยา บางปะอิน บางไทร และนครหลวง

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 5 อำเภอ ได้แก่ ภาชี ท่าเรือ
บางปะหัน บ้านแพรก และนครหลวง

กลุ่มที่ 5 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [24] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย

กลุ่มที่ 6 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [323] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 2 อำเภอ ได้แก่ วังน้อย และบางซ้าย

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 3 อำเภอ ได้แก่ มหาราช ผักไห่ อุทัย

กลุ่มที่ 7 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [423] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ ภาชี ท่าเรือ
บ้านแพรก และลาดบัวหลวง

กลุ่มที่ 8 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 มีลักษณะเป็นเสียง [224] ดังนี้

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีทั้งหมด 1 อำเภอ ได้แก่ อุทัย

กลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี มีทั้งหมด 4 อำเภอ ได้แก่ บางบาล ลาดบัว
หลวง อโยธยาและบางซ้าย

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5
“วรรณยุกต์ต่ำ – ขึ้น”

อายุ / สัท- ลักษณะ	[33]	[42]	[32]	[325]	[24]	[323]	[423]	[224]
กลุ่มผู้ บอก ภาษาอายุ 15 – 25 ปี	-	ผักไห่	-	มหาราช เสนา บางบาล บางปะ หัน อโยธยา บางปะ อิน นคร หลวง บางไทร	-	วังน้อย บางซ้าย	ภาชี ท่าเรือ บ้าน แพรก ลาดบัว หลวง	อุทัย
	บางปะ อิน บางไทร	-	เสนา	ภาชี ท่าเรือ บางปะ หัน บ้าน แพรก นคร หลวง	วังน้อย	มหาราช ผักไห่ อุทัย	-	บางบาล บางซ้าย ลาดบัว หลวง อโยธยา

จากตารางเปรียบเทียบอายุผู้บอกภาษากับสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5
“วรรณยุกต์ต่ำ – ขึ้น” พบว่าผู้บอกภาษาที่ยังรักษารูปวรรณยุกต์ดั้งเดิมได้คือ อำเภอบางปะหัน
และนครหลวง โดยผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุยังคงใช้เสียงวรรณยุกต์ในระดับเดียวกัน ผู้บอก
ภาษาในอำเภออื่น ๆ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

ผู้บอกภาษาอำเภอบางปะอินและบางไทร มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอเสนา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอภาชี ท่าเรือ และบ้านแพรง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [423] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอวังน้อย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [24] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอมหาราช มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอผักไห่ มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [42] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภออุทัย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางบาลและอยุธยา มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอลาดบัวหลวง มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [423] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

ผู้บอกภาษาอำเภอบางซ้าย มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์จากระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปี แปรเป็นเสียงวรรณยุกต์ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

นอกจากนี้ระดับเสียงวรรณยุกต์ [33] [32] และ [24] ที่พบในผู้บอกภาษาอายุ 55 -65 ปี มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนอำเภอที่ปรากฏในเสียงวรรณยุกต์ที่ 5

อายุ / สัท ลักษณะ	[33]	[42]	[32]	[325]	[24]	[323]	[423]	[224]
55 – 65 ปี	2	-	1	5	1	3	-	4
15 -25 ปี	-	1	-	8	-	2	4	1

จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแบบดั้งเดิม โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [325] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง 8 อำเภอ ร้อยละ 50 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้หน่วยเสียงอื่นๆ ที่ผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี ไม่ได้ใช้นั้นมีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแบบดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้ยู่บ้างเล็กน้อย

จากการวิจัยพบว่า วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาที่มีการแปรเปลี่ยนไปตามอายุของผู้บอกภาษา การที่วรรณยุกต์เกิดการเปลี่ยนแปลงมาจากการสัมผัสภาษา (Language Contact) ภาษาที่มีการสัมผัสกันต่างก็มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของกันและกัน ยิ่งมีการติดต่อกันเมื่อเกิดการสัมผัสภาษากันเป็นเวลานานจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมีคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะภาษานั้นจะเป็นตระกูลเดียวกันหรือไม่ จินตนา ขอดจันท์ (2545) อมราประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) กล่าวว่า การสัมผัสภาษาแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเรียกว่า การรวมตัวของภาษา โยแปลความหมายมาจากคำว่า Linguistic Convergence หมายถึงการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากการสัมผัสของภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่านั้น ทำให้รับเอาลักษณะบางอย่างในระบบใหม่มาใช้

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของการแปรของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ทั้ง 5 เสียง ผู้วิจัยจึงได้ทำตารางการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของระบบวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยา ทั้ง 16 อำเภอ โดยเรียงลำดับตามตัวอักษร

ว.5 [325]				
	ว.2 [22]	ว.3 [343]	ว.2 [22]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [343]	ว.4 [4343]	ว.3 [23]	ว.4 [332]

ภาพที่ 18 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [423]		ว.3 [443]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]	ว.2 [32]			
	ว.3 [443]	ว.4 [4343]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 19 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือ
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของ
เสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือ ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อ
ความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 23 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือ

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัย ของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[343]	[332]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[21]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[42?]]	[343]	[443]

ตารางที่ 23 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัย ของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[23]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[357]	[4343]	[4343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[332]	[4427]
วรรณยุกต์ที่ 5	[325]	[325]	[423]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอท่าเรือ นั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [343] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [21] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [427] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [23] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และไม่มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์คงที่ระดับ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ไม่มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ เสียงคงที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [423] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [325]		ว.3	ว.2 [21]	
ว.1 [33]	ว.2 [21]	[43]		
	ว.3 [43]	ว.4 [324]	ว.3 [323]	ว.4 [332]

ภาพที่ 20 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]		ว.3	ว.2
	ว.2 [32]	[443]	[32]
ว.1 [33]			
	ว.3 [443]	ว.4 [324]	ว.3 [34]
			ว.4 [442?]

ภาพที่ 21 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวง ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 24 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวง

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัย ของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[34]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[21]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[43]	[443]

ตารางที่ 24 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัย ของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[42]	[323]	[34]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[357]	[324]	[324]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[332]	[4427]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[325]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอนครหลวงนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [21] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [4427] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [43] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [324] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และไม่มีมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [324] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [224]		ว.3 [342]	ว.2 [22]	
ว.1 [33]	ว.2 [22]			
	ว.3 [342]	ว.4 [343]	ว.3 [23]	ว.4 [232]

ภาพที่ 22 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ บางซ้ายของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [323]				
	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [4343]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 23 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ บางซ้ายของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางซ้าย ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางซ้าย

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[343]	[33]	[332]
วรรณยุกต์ที่ 2	[443]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[342]	[442?]

ตารางที่ 25 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[23]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[357]	[343]	[4343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[232]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[224]	[323]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางซ้ายนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [343] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [443] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [23] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [232] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ ที่ระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [33]				
	ว.2 [21]	ว.3 [343]	ว.2 [21]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [343]	ว.4 [354]	ว.3 [33]	ว.4 [33]

ภาพที่ 24 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางไทรของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [342]	ว.3 [33]	ว.4 [31]

ภาพที่ 25 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางไทร
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของ
เสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางไทร ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อ
ความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 26 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางไทร

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[21]	[32]

ตารางที่ 26 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[343]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[354]	[342]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[31]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[33]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางไทร มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นมีการคงที่ของเสียงวรรณยุกต์อยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [21] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [354] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [342] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [31] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [224]				
	ว.2 [22]	ว.3 [342]	ว.2 [22]	
ว.1 [343]				
	ว.3 [342]	ว.4 [354]	ว.3 [24]	ว.4 [232]

ภาพที่ 26 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาลของผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [443]	ว.4 [4343]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 27 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ
บางบาลของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของ
เสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาล ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อ
ความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 27 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาล

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[34]	[343]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[342]	[443]

ตารางที่ 27 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[42]	[24]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[357]	[354]	[4343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[232]	[4427]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[224]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางบาลนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [4427] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [24] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [354] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์คงที่ระดับ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [232] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [4427] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

๑.5 [325]				
	๑.2 [22]	๑.3 [332]	๑.2 [22]	
๑.1 [343]				
	๑.3 [332]	๑.4 [4343]	๑.3 [33]	๑.4 [33]

ภาพที่ 28 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ บางปะหันของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [4343]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 29 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ บางปะหันของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของ เสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะหัน ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อ ความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 28 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะหัน

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[343]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[22]	[32]

ตารางที่ 28 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้ออกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้ออกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[42?]	[332]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[4343]	[4343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[325]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะหันนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้ออกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้ออกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้ออกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้ออกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้ออกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้ออกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้ออกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้ออกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้ออกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [4343] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และไม่มีมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์คงที่ระดับ [4343] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [4427] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำกษณามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกลำกษณาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [33]				
	ว.2 [22]	ว.3 [33]	ว.2 [22]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [33]	ว.4 [33]	ว.3 [33]	ว.4 [33]

ภาพที่ 30 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะอินของผู้บอกลำกษณาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [443]	ว.4 [343]	ว.3 [33]	ว.4 [42]

ภาพที่ 31 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะอินของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะอิน ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 29 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะอิน

วรรณยุกต์ / ผู้บอกภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[332]	[332]
วรรณยุกต์ที่ 2	[21]	[22]	[32]

ตารางที่ 29 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[427]	[33]	[443]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[357]	[33]	[343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[42]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[33]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบางปะอินนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [21] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [427] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอภาษา มีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอภาษา มีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [343] ในผู้บอภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอภาษา มีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] ในผู้บอภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ เสียงคงที่ระดับ [33] ในผู้บอภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [21]	ว.3 [443]	ว.2 [21]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [443]	ว.4 [3243]	ว.3 [33]	ว.4 [33]

ภาพที่ 32 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบ้านแพรกของผู้บอภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [423]				
	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [443]	ว.4 [33]	ว.3 [323]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 33 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบ้านแพรกของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบ้านแพรก ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 30 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบ้านแพรก

วรรณยุกต์ / ผู้บอกภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[21]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[443]	[443]

ตารางที่ 30 (ต่อ)

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442?]	[33]	[323]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[3243]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[325]	[423]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอบ้านแพรกนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นไม่มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์คงที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [21] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้

บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [35?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [3243] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [423] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [224]			
ว.1 [33]	ว.2 [22]	ว.3 [342]	ว.2 [22]
	ว.3 [342]	ว.4 [343]	ว.3 [34] ว.4 [232]

ภาพที่ 34 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอญย้าอำเภอ
ลาดบัวหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [423]			
ว.1 [33]	ว.2 [32]	ว.3 [442?]	ว.2 [32]
	ว.3 [442?]	ว.4 [4343]	ว.3 [323] ว.4 [442?]

ภาพที่ 35 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอญย้าอำเภอ
ลาดบัวหลวงของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอลาดบัวหลวง ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 31 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอลาดบัวหลวง

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[443]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[342]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[34]	[323]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[45?]	[343]	[4343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[232]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[325]	[224]	[423]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอลาดบัวหลวงนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นไม่มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์คงที่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [443] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [34] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [4343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [232] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [423] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [224]				
	ว.2 [22]	ว.3 [33]	ว.2 [22]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [33]	ว.4 [45]	ว.3 [33]	ว.4 [31]

ภาพที่ 36 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอญธยาอำเภอพระนครศรีอยุธยา ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [32]	ว.3 [342]	ว.2 [32]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [342]	ว.4 [35]	ว.3 [34]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 37 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอญธยาอำเภอพระนครศรีอยุธยา ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 32 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอพระนครศรีอยุธยา

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัย ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[34]	[33]	[332]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[33]	[342]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[33]	[34]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[45]	[35]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[31]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[224]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอพระนครศรีอยุธยานั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [35?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [35] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [31] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ มาอยู่ที่ระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [21]	ว.3 [442?]	ว.2 [21]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [442?]	ว.4 [343]	ว.3 [23]	ว.4 [31]

ภาพที่ 38 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอกาชี
ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [423]				
	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [443]	ว.4 [45]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 39 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอกาชี
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอกาชี ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 33 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอกาชี

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[332]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[21]	[21]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[442?]	[443]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[42]	[23]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[343]	[45]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[31]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[325]	[423]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอกาชีนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับ วรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [21] จากนั้นเสียงจะคงที่ไม่มีมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [21] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นเสียงจะคงที่ไม่มีมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [23] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [35?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [31] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [423] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [323]				
	ว.2 [22]	ว.3 [443]	ว.2 [22]	
ว.1 [343]				
	ว.3 [443]	ว.4 [342]	ว.3 [23]	ว.4 [33]

ภาพที่ 40 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอมหาราชของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]				
	ว.2 [32]	ว.3 [342]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [342]	ว.4 [343]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 41 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอมหาราชของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอมหาราช ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 34 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา อำเภอมหาราช

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัย ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[343]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[443]	[342]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[42]	[23]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[342]	[343]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[323]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอมหาราชนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [23] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [35?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [342] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ มาอยู่ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [323]	ว.2 [21]	ว.3 [33]	ว.2 [21]
ว.1 [33]			
	ว.3 [33]	ว.4 [45]	ว.3 [33]
		ว.4 [33]	ว.4 [33]

ภาพที่ 42 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอผักไห่
ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [42]	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]
ว.1 [33]			
	ว.3 [443]	ว.4 [45]	ว.3 [33]
		ว.4 [42]	ว.4 [42]

ภาพที่ 43 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอผักไห่
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอฟักไห้ ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 35 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอฟักไห้

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[343]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[443]	[21]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[33]	[443]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[35?]	[45]	[45]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 5	[325]	[323]	[42]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอฟักไห้ นั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [343] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [443] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [21] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [35?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และไม่มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์คงที่ระดับ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [24]		ว.3	ว.2	
ว.1 [343]	ว.2 [22]	[343]	[22]	
	ว.3 [343]	ว.4 [35]	ว.3 [24]	ว.4 [332]

ภาพที่ 44 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อย
ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [323]		ว.3	ว.2	
ว.1 [33]	ว.2 [32]	[443]	[32]	
	ว.3 [443]	ว.4 [33]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 45 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อย
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อย ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 36 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อย

วรรณยุกต์ / ผู้บอกภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[34]	[343]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[21]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[343]	[443]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[42]	[24]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[45?]	[35]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[332]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[24]	[24]	[323]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอวังน้อยมีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [21] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [343] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [24] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [35] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [24] ไม่มีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ เสียงคงที่ระดับ [24] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [32]	ว.2 [22]	ว.3 [33]	ว.2 [22]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [33]	ว.4 [33]	ว.3 [33]	ว.4 [33]

ภาพที่ 46 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอเสนา
ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [325]	ว.2 [32]	ว.3 [342]	ว.2 [32]	
ว.1 [332]				
	ว.3 [342]	ว.4 [45]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]

ภาพที่ 47 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอเสนา
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอเสนา ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 37 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอเสนา

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[343]	[33]	[332]
วรรณยุกต์ที่ 2	[32]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[442?]	[33]	[342]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[42]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[45?]	[33]	[45]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[33]	[442?]
วรรณยุกต์ที่ 5	[325]	[32]	[325]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอเสนานั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [343] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำขานมีระดับวรรณยุกต์ที่ [32] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกลำขานอายุ 55 - 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกลำขานอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำขานมีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำขานอายุ 55 - 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [342] ในผู้บอกลำขานอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำขานมีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [42] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำขานอายุ 55 - 65 ปี และระดับเสียงวรรณยุกต์คงที่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำขานอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำขานมีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45?] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำขานอายุ 55 - 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] ในผู้บอกลำขานอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำขานมีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกลำขานอายุ 55 - 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [442?] ในผู้บอกลำขานอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกลำขานมีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกลำขานอายุ 55 - 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [325] ในผู้บอกลำขานอายุ 15 -25 ปี

ว.5 [323]				
	ว.2 [22]	ว.3 [332]	ว.2 [22]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [332]	ว.4 [354]	ว.3 [23]	ว.4 [232]

ภาพที่ 48 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอดุสิต
ของผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี

ว.5 [224]				
	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]	
ว.1 [33]				
	ว.3 [443]	ว.4 [45]	ว.3 [34]	ว.4 [232]

ภาพที่ 49 แสดงการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอดุสิต
ของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

จากแผนภาพการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอดุสิต ผู้วิจัยจึงได้ทำเป็นตารางสรุปเพื่อความเข้าใจได้ดังนี้

ตารางที่ 38 แสดงการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอดุสิต

วรรณยุกต์ / ผู้บอก ภาษา	งานวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ	ผู้บอกภาษา อายุ 55 - 65 ปี	ผู้บอกภาษา อายุ 15 - 25 ปี
วรรณยุกต์ที่ 1	[33]	[33]	[33]
วรรณยุกต์ที่ 2	[21]	[22]	[32]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ เป็น	[427]	[332]	[443]
วรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ ตาย	[442]	[23]	[34]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ เป็น	[357]	[354]	[45]
วรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ ตาย	[45]	[232]	[232]
วรรณยุกต์ที่ 5	[225]	[323]	[224]

การแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอดุสิตนั้น มีการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] จากนั้นเสียงวรรณยุกต์มาอยู่คงที่ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [33] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ [21] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [22] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [32] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [427] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [332] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [443] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [442] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [23] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และแปรมาเป็นเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [34] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์เป็น ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [357] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [354] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 พยางค์ตาย ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [45] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์มาอยู่ที่ระดับ [232] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และคงที่ที่เสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [232] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ในงานวิจัยของยาใจ มาลัยเจริญ (2531) นั้นผู้บอกภาษามีระดับวรรณยุกต์ที่ระดับ [225] จากนั้นมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [323] ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี และมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่ระดับ [224] ในผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา โดยเก็บข้อมูลทั้งหมด 16 อำเภอ ใช้ข้อมูลที่เป็นคำเดี่ยว พยางค์เดี่ยวในการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล อาศัยการฟัง ควบคู่กับการใช้โปรแกรม praat หลังจากนั้น จัดทำตารางแสดงสัญลักษณ์ของหน่วยเสียงวรรณยุกต์ คำนวณหาอัตราร้อยละการแปรของเสียงที่เกิดขึ้นในผู้บอกภาษาอายุทั้ง 2 กลุ่ม ผลที่ได้จากการวิเคราะห์นำมาใช้แบ่งกลุ่มภาษา และเพื่อทำนายแนวโน้มของภาษาในอนาคต

จากการวิเคราะห์ระบบเสียงวรรณยุกต์พบว่าจำนวนหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 ปรากฏกับพยางค์เป็นไม่มีรูปวรรณยุกต์ และมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรกลางหรืออักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง A2, A3, และ A4) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์เอกและมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง, พยางค์ตายสระเสียงยาวที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง และพยางค์ตายสระเสียงสั้นที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง หรืออักษรกลาง (กล่องวรรณยุกต์ช่อง B1, B2, B3, DL1, DL2, DL3, DS1, DS2, และ DS3) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 นั้นหน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง, พยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์เอกซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ และพยางค์ตายสระเสียงสั้น ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง C1, C2, C3, B4 และ DL4) กลุ่มที่ 2 หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้น ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง DL4) หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 4 “วรรณยุกต์กลาง – ขึ้น” แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มเช่นกัน โดยกลุ่มที่ 1 นั้น หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่มีรูปวรรณยุกต์โท ซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ และพยางค์ตายสระเสียงสั้นซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง C4 และ DS4) กลุ่มที่ 2 จะปรากฏกับพยางค์ตายสระเสียงสั้นซึ่งมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำ (กล่องวรรณยุกต์ช่อง DS4) และสุดท้าย หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 หน่วยเสียงนี้ปรากฏกับพยางค์เป็นที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์และมีพยัญชนะต้นเป็นอักษรสูง (กล่องวรรณยุกต์ช่อง A1)

การแปรของเสียงวรรณยุกต์จากการเก็บข้อมูลนั้น พบว่ามีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ที่เกิดขึ้นในกลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี ผลการแปรของเสียงวรรณยุกต์ สรุปได้ดังนี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 1 จากการวิเคราะห์ศัพท์ลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [33] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 75 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงวรรณยุกต์ [343] มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากไม่ปรากฏการใช้เสียงวรรณยุกต์นี้

เสียงวรรณยุกต์ที่ 2 จากการวิเคราะห์ศัพท์ลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้พูดอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [32] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 100 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงที่มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี คือเสียง [22] และ [21] ตามลำดับ

วรรณยุกต์ที่ 3 ที่เกิดกับพยางค์เป็น จากการวิเคราะห์ศัพท์ลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรทั้งหมด 7 หน่วยเสียง โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [443] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 56.25 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อยคือเสียง [442?] และ [43] โดยมีการใช้เพียงแค่ร้อยละ 6.25 เท่านั้น

เสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ที่เกิดกับพยางค์ตาย จากการวิเคราะห์ศัพท์ลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิมจำนวน 5 หน่วยเสียงโดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้พูดอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [33] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 68.75 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อยคือเสียง [323] และ [34] นอกจากนี้หน่วยเสียงที่มีแนวโน้มที่จะหายไปอย่างถาวรคือ [24] และ [23] เพราะไม่มีการนำมาใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ที่เกิดกับพยางค์เป็นจากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิมทั้งสิ้น 9 หน่วยเสียง โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [4343] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 31.25 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อย เช่น [354] และ [3243]

เสียงวรรณยุกต์ที่ 4 ที่เกิดกับพยางค์ตาย จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิม โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [442?] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 75 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อย เช่น [332] และ [42]

เสียงวรรณยุกต์ที่ 5 จากการวิเคราะห์สัทลักษณะพบว่าเสียงวรรณยุกต์นี้มีรูปแปรดั้งเดิม โดยมีการเกิดของเสียงกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ แต่เสียงวรรณยุกต์ที่มีอัตราการแปรและการปรากฏของเสียงสูงสุดในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี คือเสียง [325] มีอัตราการปรากฏสูงสุดถึง ร้อยละ 50 โดยมีการใช้เสียงนี้เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้เสียงอื่นๆ มีแนวโน้มที่จะหายไปเนื่องจากเกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์คือรูปแปรดั้งเดิมที่มีการใช้ในผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี แต่ยังมีการใช้อยู่บ้างเล็กน้อย เช่น [423] และ [42]

อภิปรายผล

จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา กลุ่มอายุของผู้บอกภาษาทั้ง 2 กลุ่มมีการแปรของเสียงวรรณยุกต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี มีการออกเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกับผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปีอย่างมาก จะเห็นได้ชัดเจนว่า ยิ่งผู้บอกภาษามีอายุน้อยเท่าไร ระดับของเสียงวรรณยุกต์ยิ่งสูงขึ้นมากเท่านั้นโดยอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Praat เพื่อดูที่ค่าความถี่มูลฐาน ลักษณะของเสียงวรรณยุกต์ที่แปรไปนั้น มีการแปรไปในหลายลักษณะ รูปแปรของเสียง

วรรณยุกต์บางเสียงมีการเพิ่มจำนวนของรูปแปรมากขึ้น ในขณะที่รูปแปรในบางเสียงนั้นกลับลดปริมาณรูปแปรลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปราณี กุลละวณิชย์ (2537) ได้กล่าวว่า กลไกที่ทำให้ภาษาเปลี่ยนแปลงชนิดที่เรียกว่าการกลายเสียงอาจจัดได้เป็นประเภทย่อยหลายประเภท คือ การผลัดเสียงคือกระบวนการที่ทำให้เสียงที่อยู่ใกล้เคียงกัน มีลักษณะคล้ายกัน และการแทรกเสียงคือ กระบวนการกลายเสียงในลักษณะที่ทำให้มีเสียงใหม่เกิดขึ้นเพื่อความสะดวกในการเปล่งเสียง

ตัวแปรทางสังคมด้านอายุ มีอิทธิพลต่อการใช้วรรณยุกต์ดั้งเดิมในภาษาไทยถิ่นอยุธยา มาก กล่าวคือ ในการให้คำสัมภาษณ์แก่ผู้วิจัยนั้น ผู้บอกภาษาอายุ 55 – 65 ปี เป็นกลุ่มผู้บอกภาษาที่ยังคงใช้วรรณยุกต์ดั้งเดิมอยู่ ผู้บอกภาษาจะยังใช้วรรณยุกต์ดั้งเดิมที่ใช้ในท้องถิ่นนั้น ๆ ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันในการตอบคำถามกับผู้วิจัย ส่วนกลุ่มผู้บอกภาษาอายุ 15 -25 ปี เป็นกลุ่มที่ใช้วรรณยุกต์รูปแปรมากที่สุด โดยบางวรรณยุกต์นั้นไม่มีการใช้รูปดั้งเดิมเลย จากการวิจัยพบว่า วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยานั้นมีการแปรเปลี่ยนไปตามอายุของผู้บอกภาษา การที่วรรณยุกต์เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการสัมผัสภาษา (Language Contact) ภาษาที่มีการสัมผัสกันต่างก็มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของกันและกัน ยังมีการติดต่อสื่อสาร เมื่อเกิดการสัมผัสภาษากันเป็นเวลานานจะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะภาษานั้นจะเป็นตระกูลเดียวกันหรือไม่ จินตนา ขอดจันท์ (2545) ในขณะที่ยอมราประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2544) กล่าวว่า การสัมผัสภาษาแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมเรียกว่า การรวมตัวของภาษา โดยแปลความหมายมาจากคำว่า Linguistic Convergence หมายถึงการเปลี่ยนแปลงอันเป็นผลมาจากการสัมผัสของภาษา 2 ภาษาหรือมากกว่านั้น ทำให้รับเอาลักษณะบางอย่างในระบบใหม่มาใช้

จากการศึกษาวิจัยของ ยาใจ มาลัยเจริญ (2531) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา ได้ศึกษาระบบวรรณยุกต์และสัทลักษณะของวรรณยุกต์ที่พูดในทุกอำเภอในจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลมาแบ่งภาษาออกเป็นถิ่นย่อย พบว่า ได้แบ่งภาษาไทยถิ่นของจังหวัดอ่างทองและพระนครศรีอยุธยา ออกเป็น 4 กลุ่มด้วยกันตามเสียงวรรณยุกต์ คือ

ภาษาไทยถิ่นย่อยอ่างทอง

ภาษาไทยถิ่นย่อยอยุธยาตะวันตก ได้แก่ อำเภอผักไห่ และ อำเภอบางซ้าย

ภาษาถิ่นย่อยอยุธยากลาง ได้แก่ อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอนครหลวงและอำเภพระนครศรีอยุธยา

ภาษาถิ่นย่อยอยุธยาตะวันออก ได้แก่ อำเภอภาชี อำเภอกุทัย และอำเภอบางปะอิน

แนวโน้มของภาษาในอนาคตคาดว่าต่อไปลักษณะของภาษาไทยถิ่นอยุธยาอาจจะไม่มีการแบ่งภาษาถิ่นอยุธยาออกเป็นภาษาถิ่นย่อย ภาษาในอนาคตของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คาดว่าจะกลายเป็นเสียงวรรณยุกต์เดียวกันและมีถิ่นเดียวกันทั้ง 16 อำเภอ พรวลี เข้มแข็ง (2545) กล่าวว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์มีดังนี้

1. สภากฎุมิศาสตร์ นักภาษาศาสตร์ทั้งหลายได้ศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับภาษาต่างๆพบว่า สภากฎุมิศาสตร์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการใช้ภาษาแตกต่างกัน เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยานั้นมีเขตติดต่อใกล้ชิดและแวดล้อมด้วยจังหวัดอื่น ๆ เช่น สุพรรณบุรี ลพบุรี ซึ่งแต่ละจังหวัดที่กล่าวมานั้นมีเอกลักษณ์ของเสียงวรรณยุกต์ของแต่ละจังหวัด เมื่อมีการสัมผัสภาษากันเป็นเวลานานทำให้เกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์ นอกจากนี้สภากฎุมิศาสตร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นที่ราบลุ่ม ทำให้มีการเดินทางติดต่อสื่อสารกันระหว่างอำเภอได้อย่างสะดวก นี่จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์

2. การแพร่กระจายทางวัฒนธรรม เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์ และทำให้ผู้บอกภาษาทั้ง 2 ช่วงอายุมีการใช้ระดับวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน

3. สภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง เนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสถาบันการศึกษาที่สำคัญหลายแห่ง มีสวนอุตสาหกรรมและนิคมอุตสาหกรรม ทำให้มีการอพยพย้ายถิ่นของคนต่างถิ่นเพื่อเดินทางเข้ามาศึกษาหาความรู้ และประกอบอาชีพ ทำให้มีการสัมผัสภาษากับภาษาอื่นๆ จึงเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดการแปรของเสียงวรรณยุกต์

4. การเลื่อนชั้นทางสังคม ผู้บอกภาษายังมีอายุน้อยลง การศึกษายิ่งมากขึ้น รูปแปรรูปมาตรฐานกลายเป็นรูปแปรรูปที่มีศักดิ์ศรี ผู้บอกภาษาอายุน้อยจึงใช้รูปมาตรฐานในการพูดในชีวิตประจำวัน นอกจากนั้น หลักฐานที่ว่าผู้บอกภาษาที่มีการศึกษาสูงใช้รูปแปรรูปมาตรฐานมากกว่า ผู้มีการศึกษาต่ำ ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงจากข้างบน (change from above) ซึ่งลาบอฟ (Labov, 1972: 179)กล่าวไว้ว่าเป็นกลไกการเปลี่ยนแปลงภาษาที่เกิดจากการที่ผู้พูดที่เป็นชน

ชั้นสูงในสังคมเลิกใช้รูปแปรที่ถูกตำหนิ (stigmatized) และหันมาใช้รูปแปรที่มีศักดิ์ศรีแทน ดังนั้นผู้บอกภาษาที่มีอายุน้อยจึงหลีกเลี่ยงการพูดเสียงเหนือที่เป็นสำเนียงมาตั้งแต่ดั้งเดิมของภาษาถิ่นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทยถิ่นมาตรฐานพบว่า มีหน่วยเสียงวรรณยุกต์ถึง 3 หน่วยเสียงที่มีความใกล้เคียงกับภาษาไทยถิ่นมาตรฐานคือหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 1 หน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 2 และหน่วยเสียงวรรณยุกต์ที่ 5 ดังรูปภาพเปรียบเทียบที่แสดงให้เห็นดังนี้

ว.5 [325]					ว.5 [215]				
	ว.2 [32]	ว.3 [443]	ว.2 [32]			ว.2 [21]	ว.3 [451]	ว.2 [21]	
ว.1 [33]					ว.1 [32]				
	ว.3 [443]	ว.4 [4343]	ว.3 [33]	ว.4 [442?]		ว.3 [451]	ว.4 [35]	ว.3 [451]	ว.4 [35]

ผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปี

ภาษาไทยมาตรฐาน พัดนี้ โชติกเสถียร (2531)

ภาพที่ 50 แสดงการเปรียบเทียบการแตกตัวและรวมตัวของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาของผู้บอกภาษาอายุ 15 – 25 ปีกับภาษาไทยมาตรฐาน

ผู้วิจัยคาดว่าในอนาคตอันใกล้นี้ วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา จะมีการเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยมาตรฐาน โดยภาษาของคนรุ่นใหม่จะเปลี่ยนเร็วกว่าคนรุ่นเก่า

การนำเรื่องอายุเข้ามาพิจารณาในการศึกษาการแปรของภาษา นอกจากจะทำให้เห็นความหลากหลายในการใช้ภาษาของคนต่างอายุกันในชุมชนภาษาแล้ว การแปรภาษาตามอายุยังมีความสำคัญมากขึ้นไปอีก คือ เป็นปรากฏการณ์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของภาษาที่กำลังดำเนินอยู่เรื่อยๆ โดยเฉพาะภาษาของคนอายุน้อยกับรุ่นอายุมากที่สุด เมื่อคนอายุมากที่สุดเสียชีวิตไปหมดชุมชนแล้ว รูปแบบภาษาก็จะถูกยกเลิกใช้ไปด้วย ภาษาของผู้พูดที่มีอายุมากที่สุด

สามารถเปรียบได้กับภาษาของอดีต และภาษาของคนรุ่นอายุน้อยถือได้ว่าเป็นภาษาของอนาคต
พรวลี เข้มแข็ง (2545)

ปัญหาในการวิจัย

ในการทำงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษา โดยคัดเลือกผู้บอก
ภาษาอำเภอละ 1 ตำบล ตำบลละ 2 คน โดยมีช่วงอายุระหว่าง 15 - 25 ปี 1 คน และ 55 - 65 ปี 1
คน โดยไม่สนใจความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว กล่าวคือในบางตำบลผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูล
จากผู้บอกภาษาที่เป็นญาติกัน ในบางตำบลผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่อาศัยอยู่คนละบ้าน
กัน จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผลของระดับวรรณยุกต์ค่อนข้างผันผวน ดังจะเห็นได้จากตารางที่
แสดงไว้ในบทที่ 4 ถ้าตำบลใดที่เก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่เป็นญาติกันการแปรภาษาจะไม่เกิด
ในทุกวรรณยุกต์จะยังคงมีการใช้วรรณยุกต์เดิมอยู่ ผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปีจะมีลักษณะของ
เสียงวรรณยุกต์เหมือนกัน เนื่องจากมีการใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดการสัมผัสภาษา
ในขณะที่บางตำบลผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้บอกภาษาที่ไม่ได้เป็นญาติกันทำให้มีความแตกต่างใน
เรื่องของระดับวรรณยุกต์ค่อนข้างมาก เมื่อเก็บข้อมูลภาษาในกลุ่มนี้ทำให้มีความแตกต่างกันใน
การใช้วรรณยุกต์ระหว่างผู้บอกภาษาอายุ 55 - 65 ปีกับผู้บอกภาษาอายุ 15 - 25 ปีดังนั้นในการ
วิจัยครั้งต่อไปควรที่จะต้องมีการควบคุมตัวแปรในเรื่องนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง แม่นยำยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วิเคราะห์ภาษาถิ่นอื่นๆ
2. ควรมีการใช้ปัจจัยทางสังคมอื่นๆนอกเหนือจากอายุ เป็นตัวแปรในการศึกษาเช่น
การศึกษา เพศ เป็นต้น

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กัลยา ดิงศภัทย์, ม.ร.ว. 2526. **ภาษาถิ่นเหนือ**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กาญจนา คุ้มณะศิริ. 2528. "ภาษาไทยถิ่น". **เอกสารการนิเทศการศึกษา**. หน่วยศึกษานิเทศก์
กรมการฝึกหัดครู.

จินตนา ขอดจันทิก. 2545. **การปรับเปลี่ยนระบบเสียงวรรณยุกต์ของภาษาในชุมชนหลาย
ภาษา ตำบลลาดบัวขาว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชื่นหทัย สุริยโสภานันท์. 2546. **ค่าความถี่มูลฐานเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยของผู้รู้
กล่องเสียงประเภทหลอดอาหารตามระยะเวลาในการฝึกพูดและการรับรู้เสียง
วรรณยุกต์ของผู้ฟัง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปราณี กุลละวณิชย์. 2537. **ภาษาทัศน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พรวลี เข้มแข็ง. 2545. **การศึกษาเสียงวรรณยุกต์ภาษาญ้อในผู้พูดที่มีอายุต่างกัน
บ้านท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์การศึกษ
มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พิณรัตน์ อัครวัฒนากุล. 2546. **การเปลี่ยนแปลงของวรรณยุกต์: กรณีศึกษาภาษาลาว**.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรุษฎีบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพ์ระวี เรืองวัฒณี. 2551. **การแปรทางสังคมของพยัญชนะควบกล้ำ(kw)และ(khw)ใน
ภาษาไทยถิ่นตำบลบ้านแพรง อำเภอบ้านแพรง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา**.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พริ้มรส มาริประสิทธิ์. 2534. การแปรของเขตปรับเปลี่ยนภาษาระหว่างภาษาไทยถิ่นกลาง และภาษาไทยถิ่นใต้ตามอายุของผู้พูด: การศึกษาคำ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พุทธชาติ โปธิบาล และธนานันท์ ตรงดี. 2541. “สถานะของภาษาตากใบในภาษาไทยถิ่น.” วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 4 (2): 167-187.

พัชนี โชติกลเสถียร. 2531. “เสียงในภาษาไทย”. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 3. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 262-264

ยาใจ มาลัยเจริญ. 2531. วรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นจังหวัดอ่างทองและ พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รตญา กอบศิริกาญจน์. 2535. การแปรของวรรณยุกต์สูง-ตกในภาษาไทยถิ่นจังหวัด สุพรรณบุรีตามตัวแปรทางสังคมบางประการ. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. 2537. พจนานุกรมศัพท์สัตศาสตร์. กรุงเทพฯ: เพื่อนการพิมพ์

_____. 2520. พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

เรืองเดช ปันเขื่อนขันธ์. 2532. แบบทดสอบระบบเสียงวรรณยุกต์ภาษาไทยถิ่น. นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

วิไลศักดิ์ กิ่งคำ 2556. ภาษาไทยถิ่น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- สมทรง บุรุษพัฒน์. 2556. การแปรและเปลี่ยนแปลงวรรณยุกต์ไทดำ. **วารสารภาษาและวัฒนธรรม**. 32 (2): 145 – 156
- สุวัฒนา เลี่ยมประวัตติ, กัณทิมา วัฒนประเสริฐ. 2536. **วิเคราะห์การใช้คำและการแปรของภาษาของคนสามระดับอายุในชุมชนภาษาลาวลุ่มน้ำท่าจีน**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สุนทรี เฉลิมแสนยากร. 2543. **การแปรของ (kh) ในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามสัทบริบทและอายุของผู้พูด**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสวีวร พรหมขุนทอง. 2549. **สัทศาสตร์และสัทวิทยาในการอ่านทำนองเสนาะไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- อรุณี อรุณเรือง. 2533. **การแปรวรรณยุกต์โทในภาษาไทยกรุงเทพฯ ตามระดับอายุผู้พูด**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมร ทวีศักดิ์. 2536. **สัทศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สหมิกออฟเซต.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2544. **ภาษาศาสตร์สังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2548. **ภาษาในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารีวรรณ เลิศธนะ. 2548. **การแปรของเสียงวรรณยุกต์โทตามเพศของผู้พูดในภาษาไทยกรุงเทพฯ และทัศนคติของผู้ฟัง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์เพื่อการสื่อสาร, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอกพล กันทอง. 2550. การแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นเชียงใหม่ตามกลุ่มอายุ.
วิทยานิพนธ์หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Gedney, W.J. 1972. A Checklist for Determining Tones in Tai Dialects. In m. estellie
Smith (Ed), Studies in Linguistics in Honor of George L.Trager. The Hague.

Tingsabadh, K. M.R. 1997. "Tones in Standard Thai Connected Speech." **Southeast
Asian Linguistic Studies in Honour of Vichin Panupong**. Chulalongkorn
University Press, 297-307.

Chaimano, K. 2009. **Tone Variation of Tai Lue Spoken in Thailand**. Ph.D.Thesis
in Linguistics, Faculty of Graduate Studies, Mahidol University.

คำถามเพื่อตรวจสอบคุณสมบัติและประวัติส่วนตัวของผู้บอภาษา พิมพ์ระวี เรืองวัฒน์
(2551)

ผู้บอภาษาคนที่.....

ชื่อ นาง/นางสาว ..... นามสกุล .....

อายุ .....ปี เชื้อชาติ ..... สัญชาติ.....

บิดา เชื้อชาติ ..... สัญชาติ .....

มารดา เชื้อชาติ ..... สัญชาติ .....

ภาษาที่พูดเป็นภาษาแม่ .....

สถานที่เกิด ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ตำบล .....

อำเภอ ..... จังหวัด .....

โทรศัพท์ ..... วุฒิการศึกษาสูงสุด .....

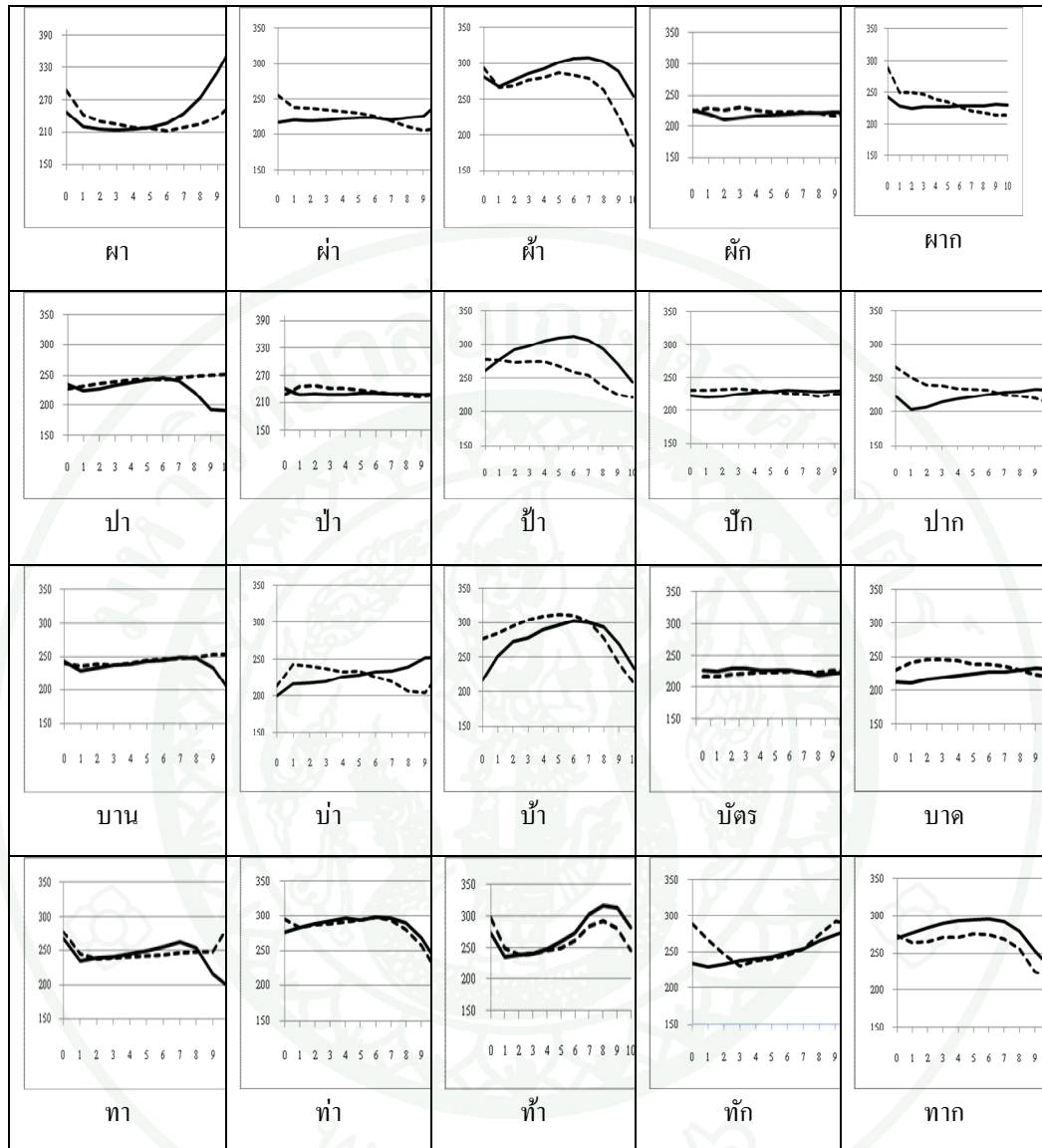
อาชีพ .....สถานที่ทำงานหรือสถานศึกษาปัจจุบัน .....

เคยย้ายไปอยู่ที่อื่นหรือไม่ เคย ไม่เคย

ภาคผนวก ข

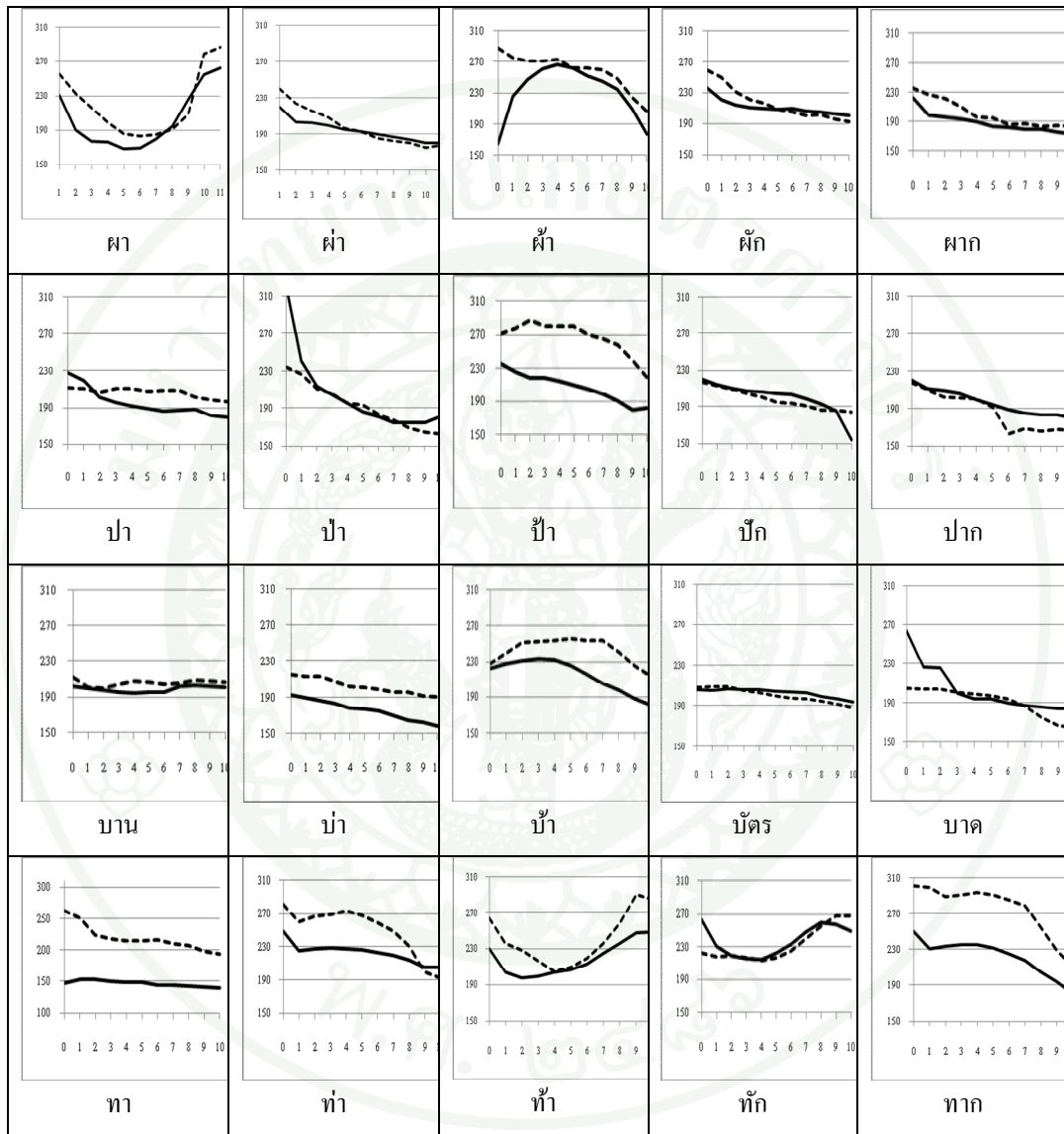
ภาพแสดงการเปรียบเทียบการแปรของเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา

ภาพผนวกที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอท่าเรือ

--- 15 - 25 ปี

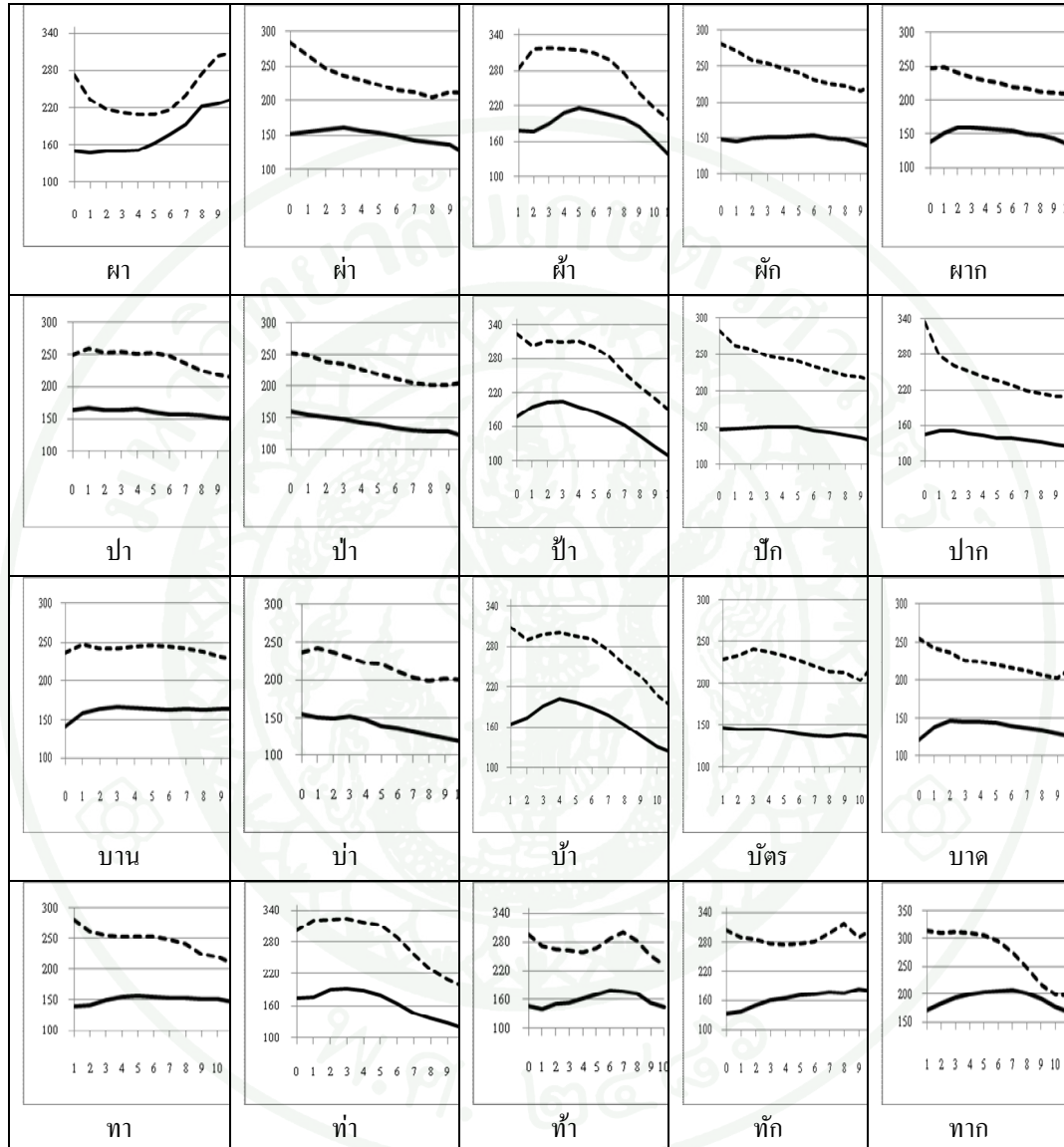
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอญุรยาอำเภอ นครหลวง

--- 15 - 25 ปี

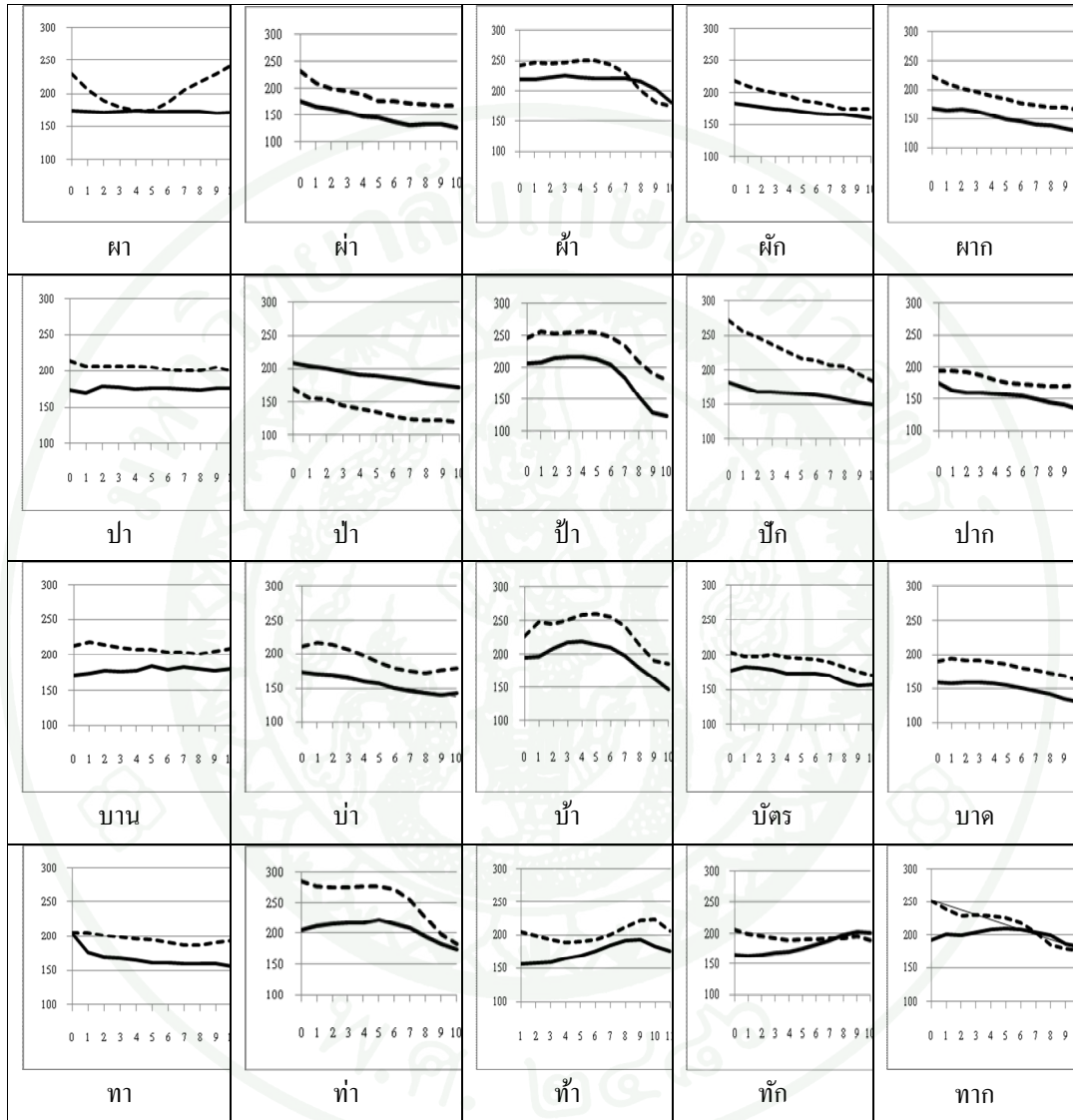
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอบางซ้าย

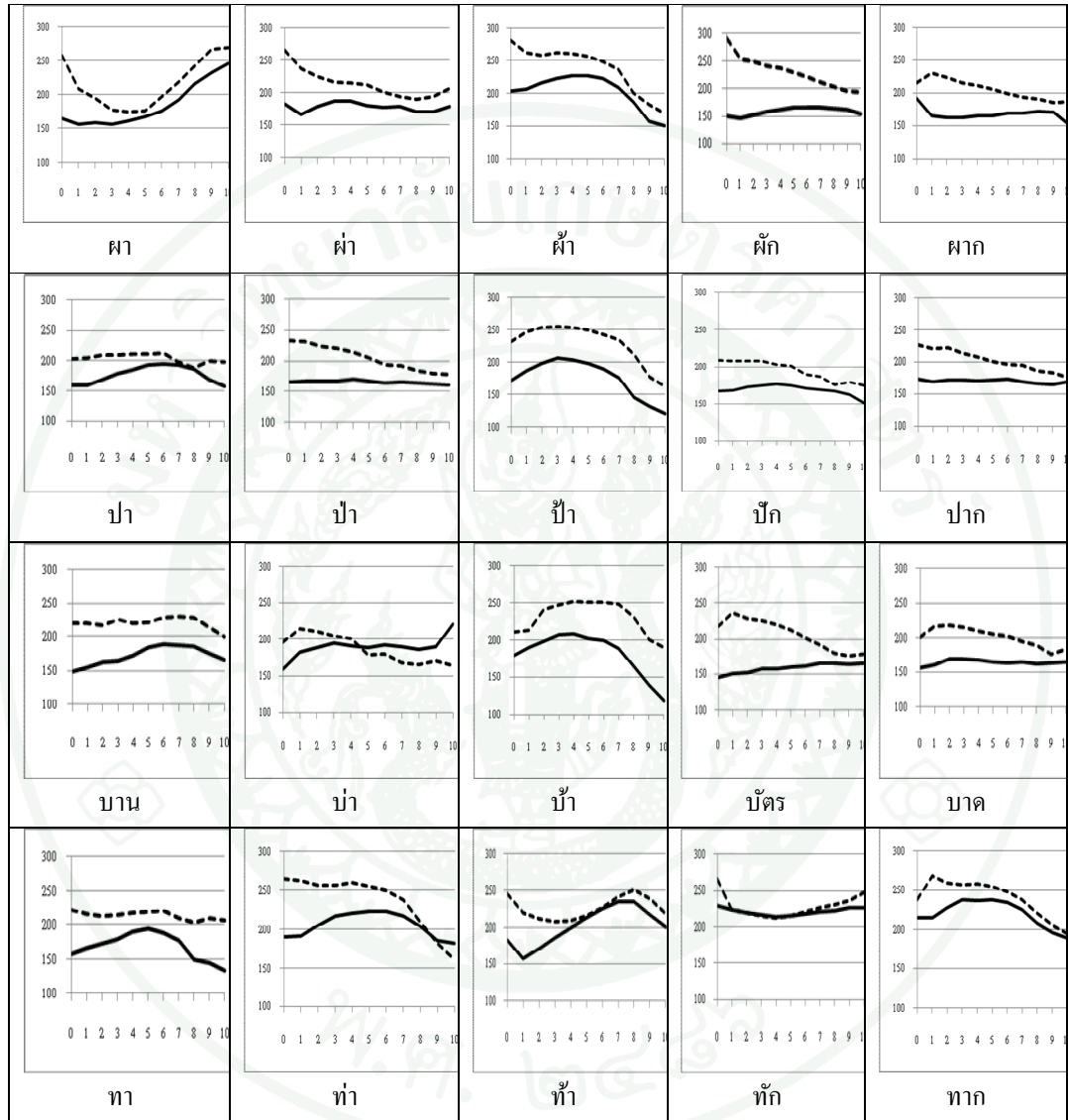
--- 15 - 25 ปี

— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอบางไทร

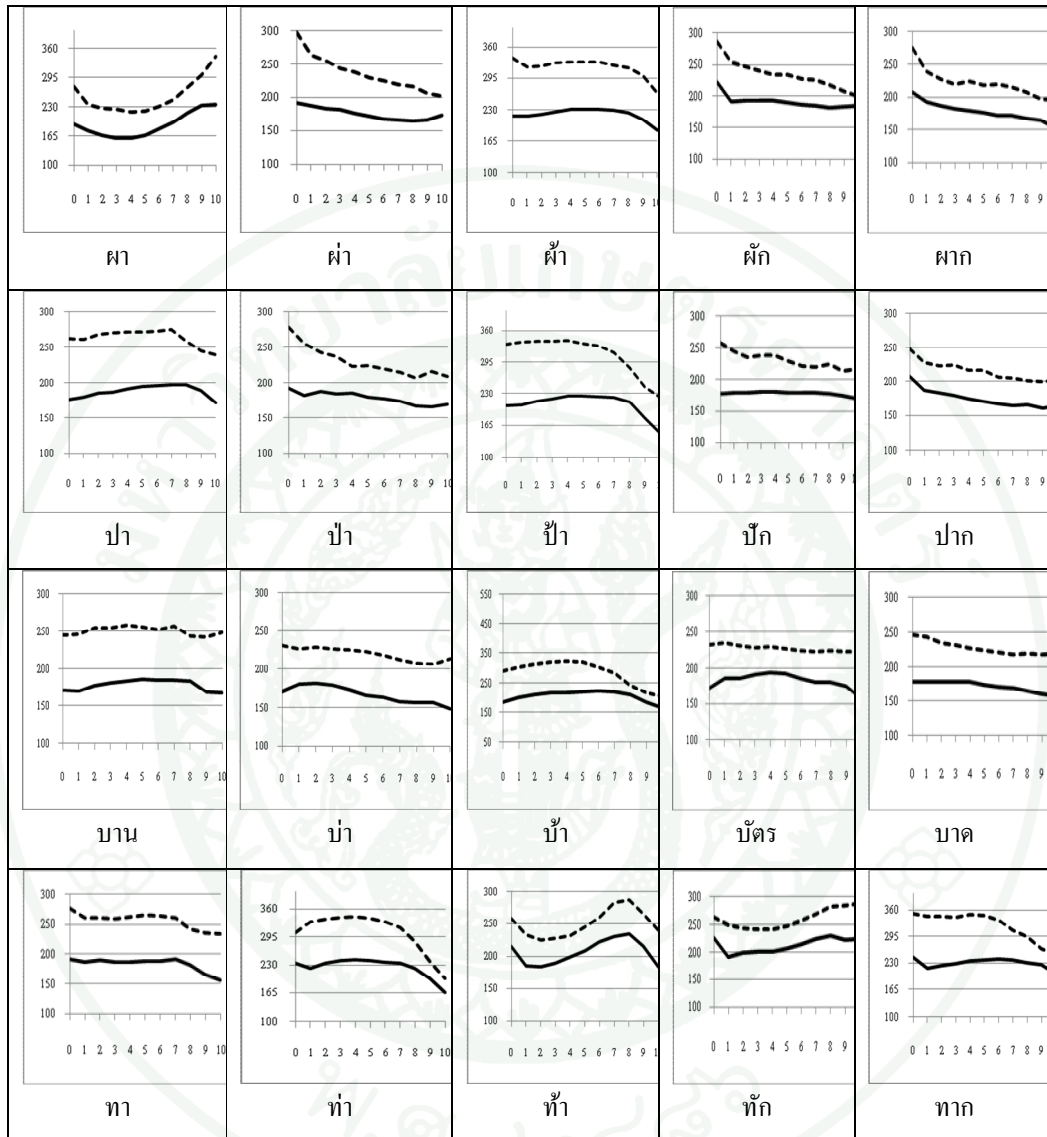
--- 15 - 25 ปี
 — 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
 อำเภอบางบาล

--- 15 - 25 ปี

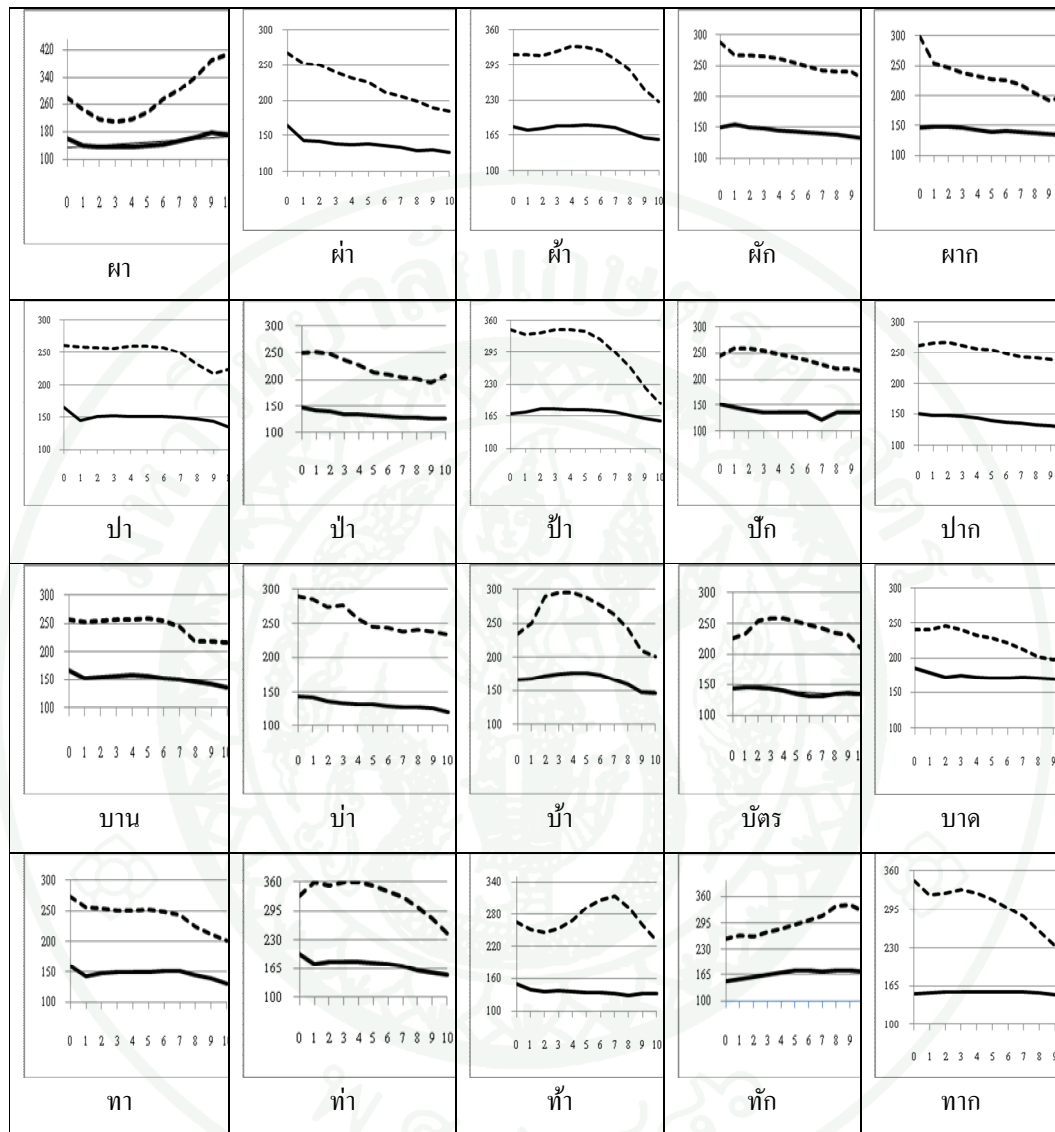
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 6 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอบางปะหัน

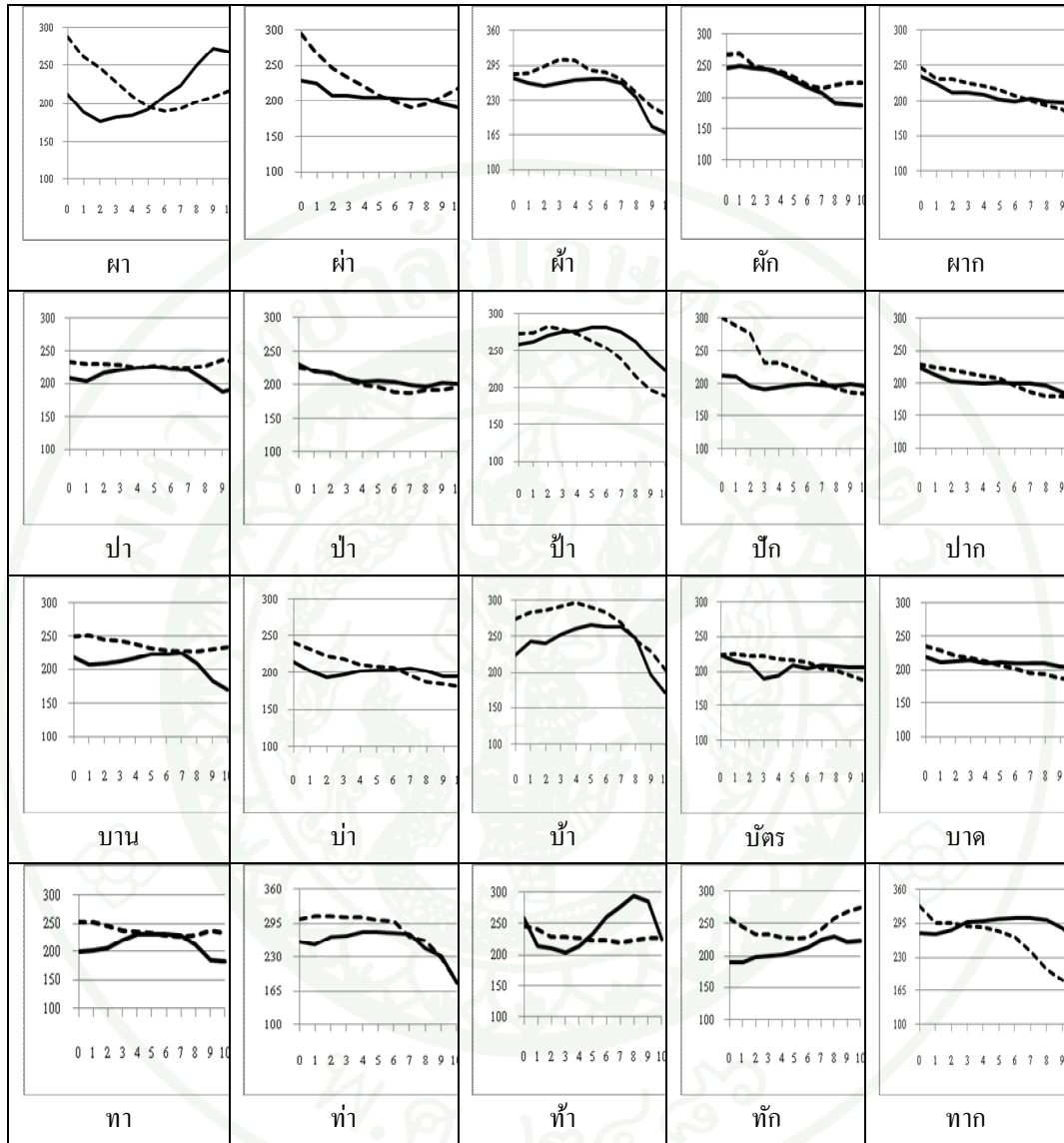
--- 15 - 25 ปี

— 55 - 65 ปี

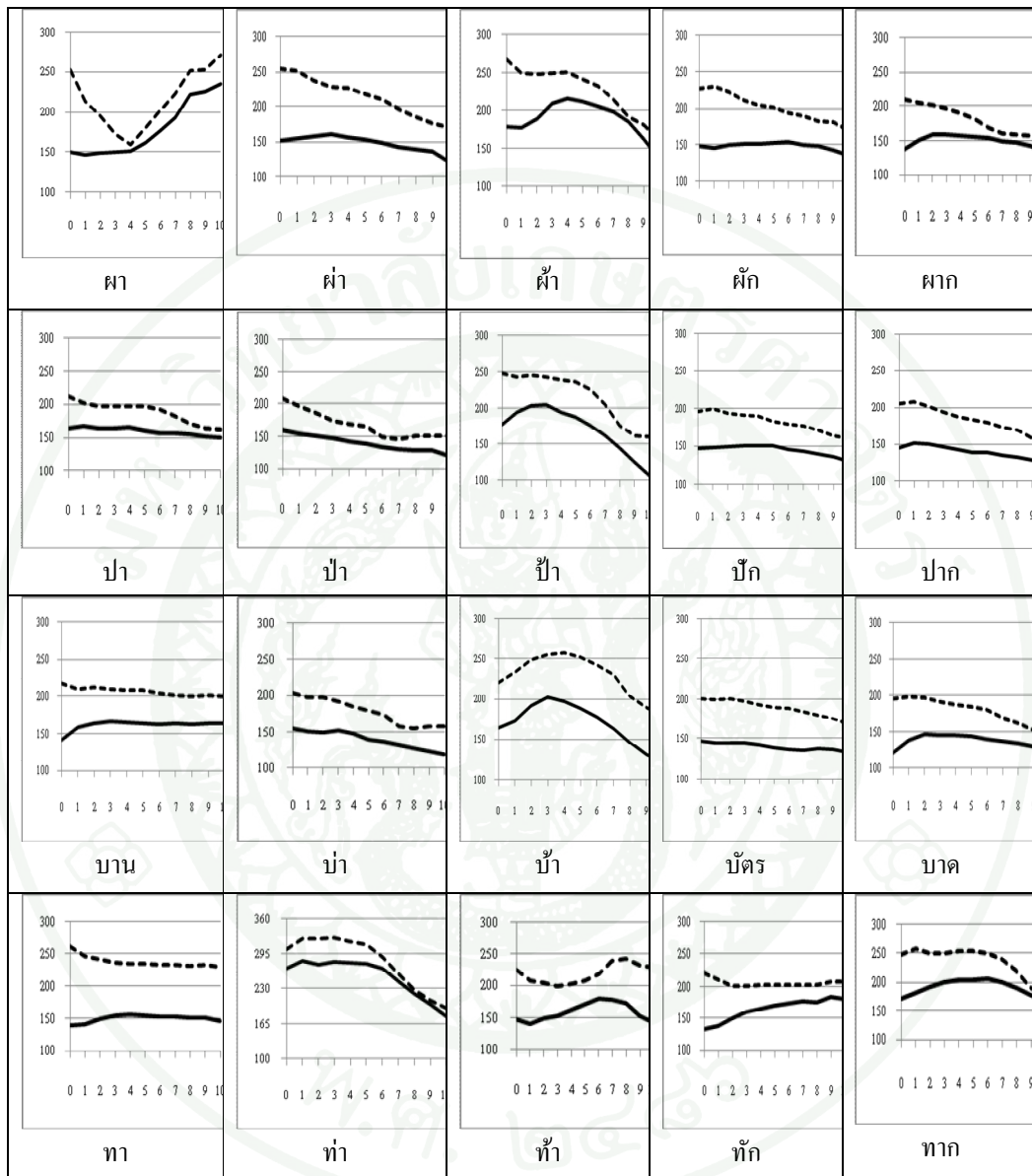
ภาพผนวกที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอบางปะอิน

--- 15 - 25 ปี
 — 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของววรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
 อำเภอบ้านแพรก

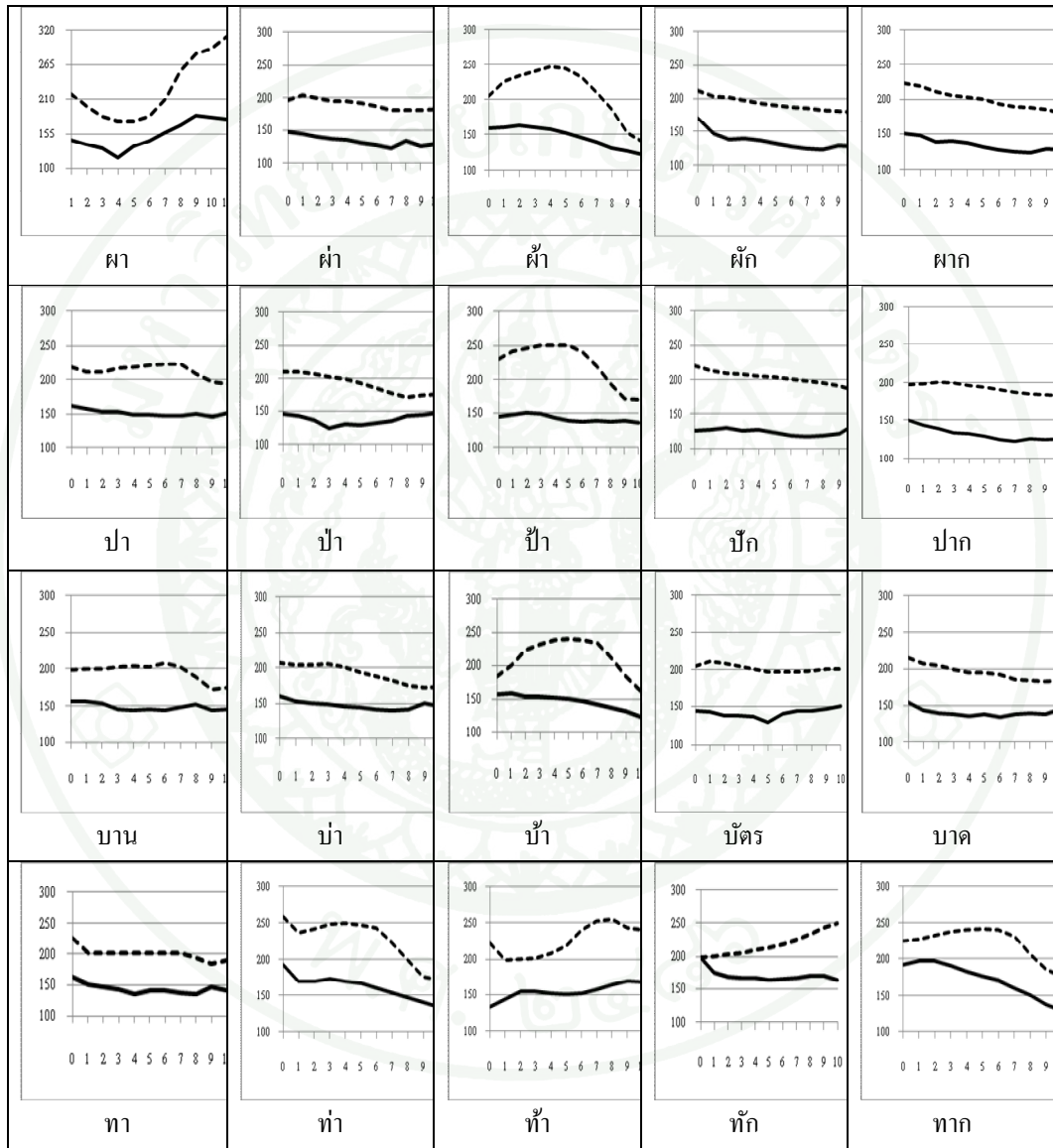
--- 15 - 25 ปี
 — 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
 อำเภอลาดบัวหลวง

--- 15 - 25 ปี

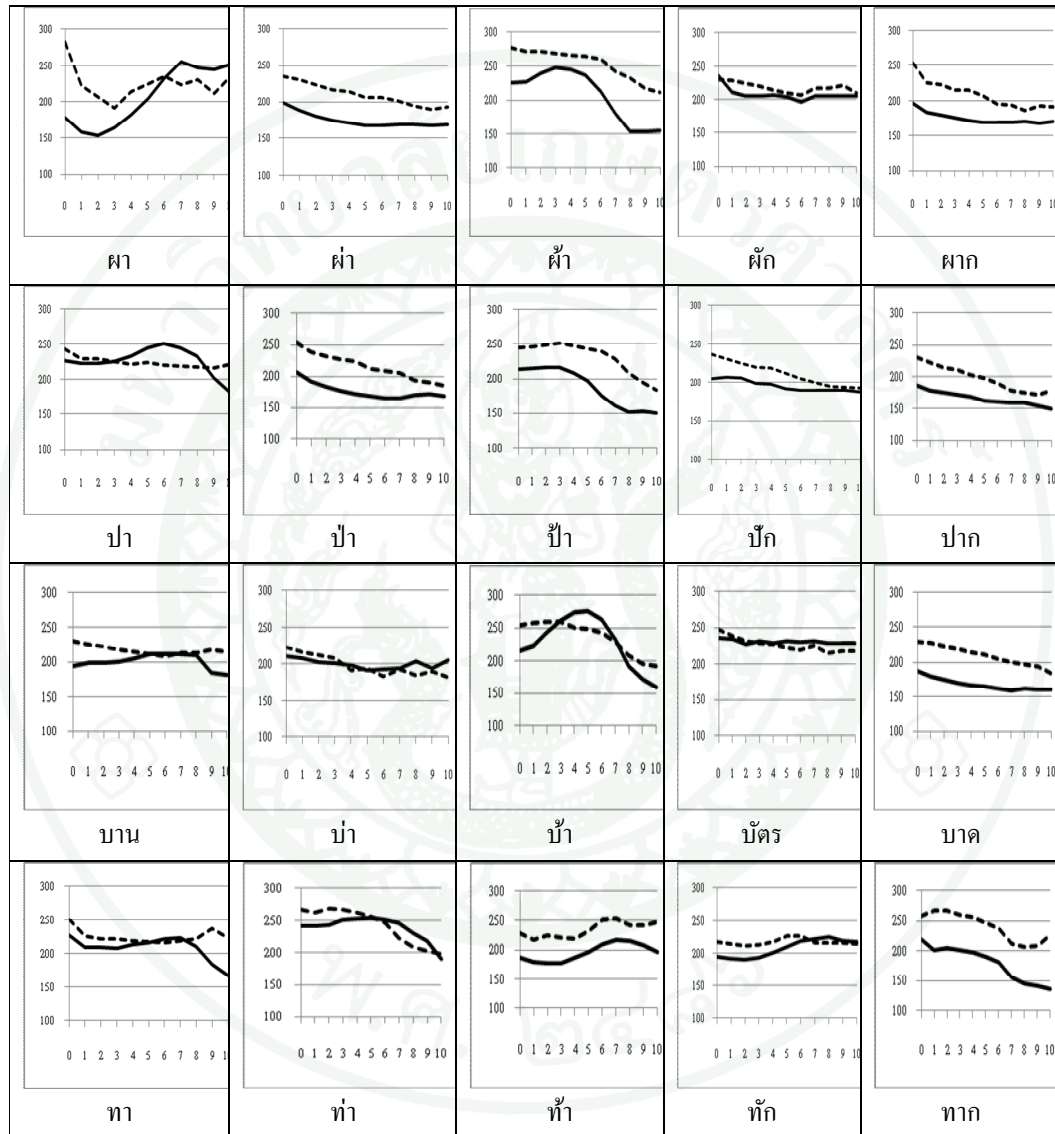
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 10 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอพระนครศรีอยุธยา

--- 15 - 25 ปี

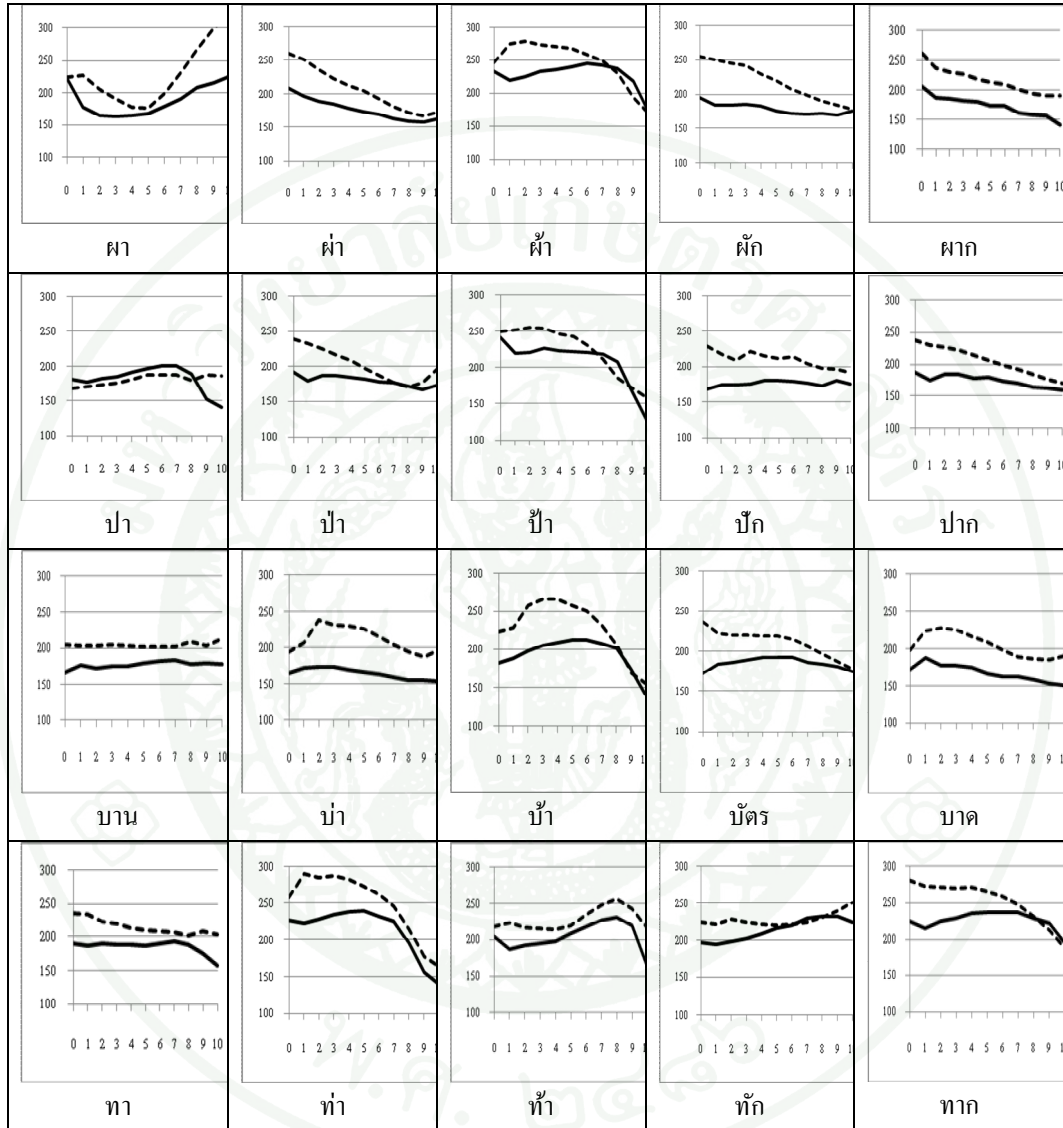
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นนอกระยะอำเภอกาฬสินธุ์

--- 15 - 25 ปี

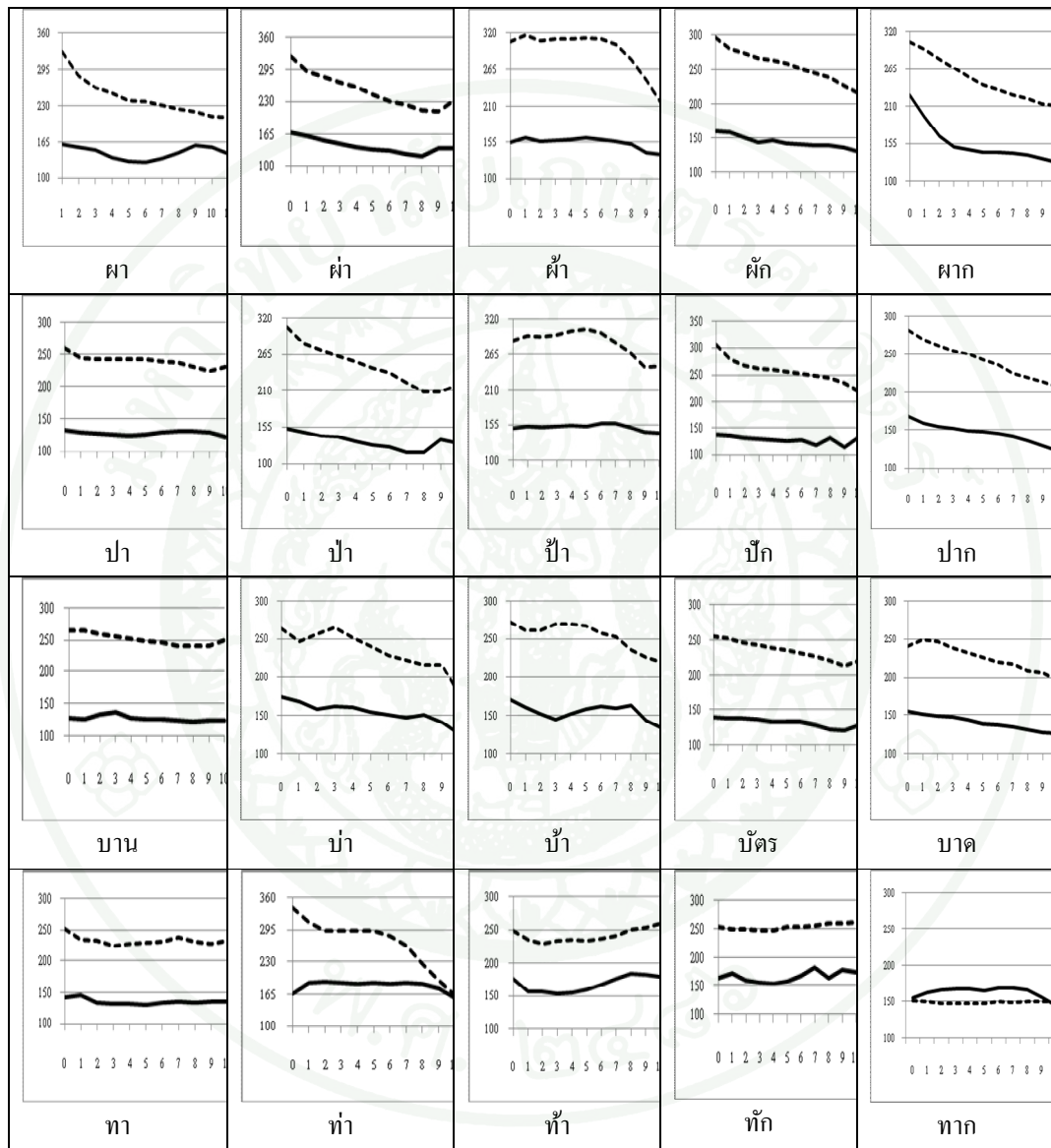
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอมหาราช

--- 15 - 25 ปี

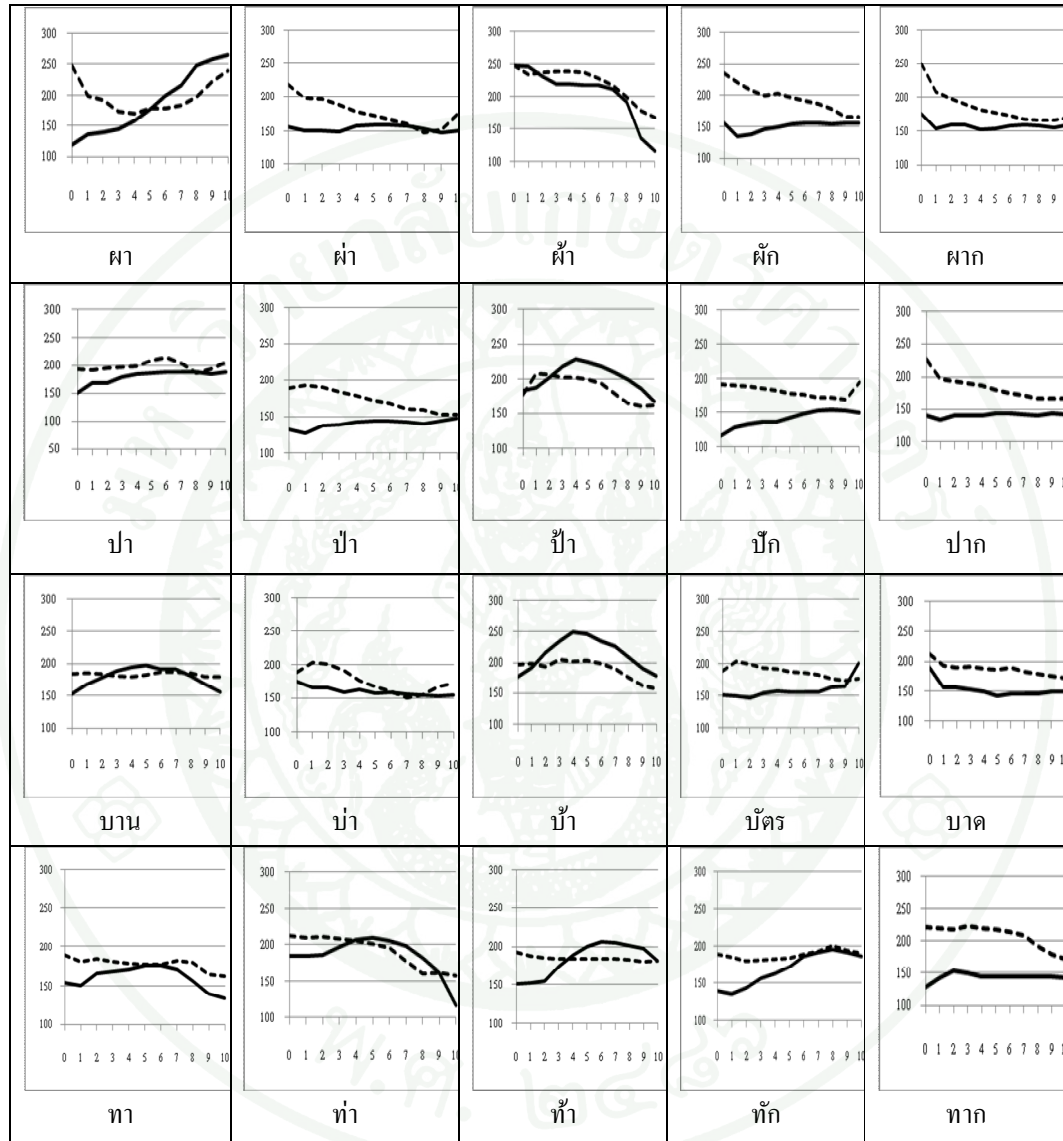
— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุคตีในภาษาไทยถิ่นอุดรธานี
อำเภอผักไห่

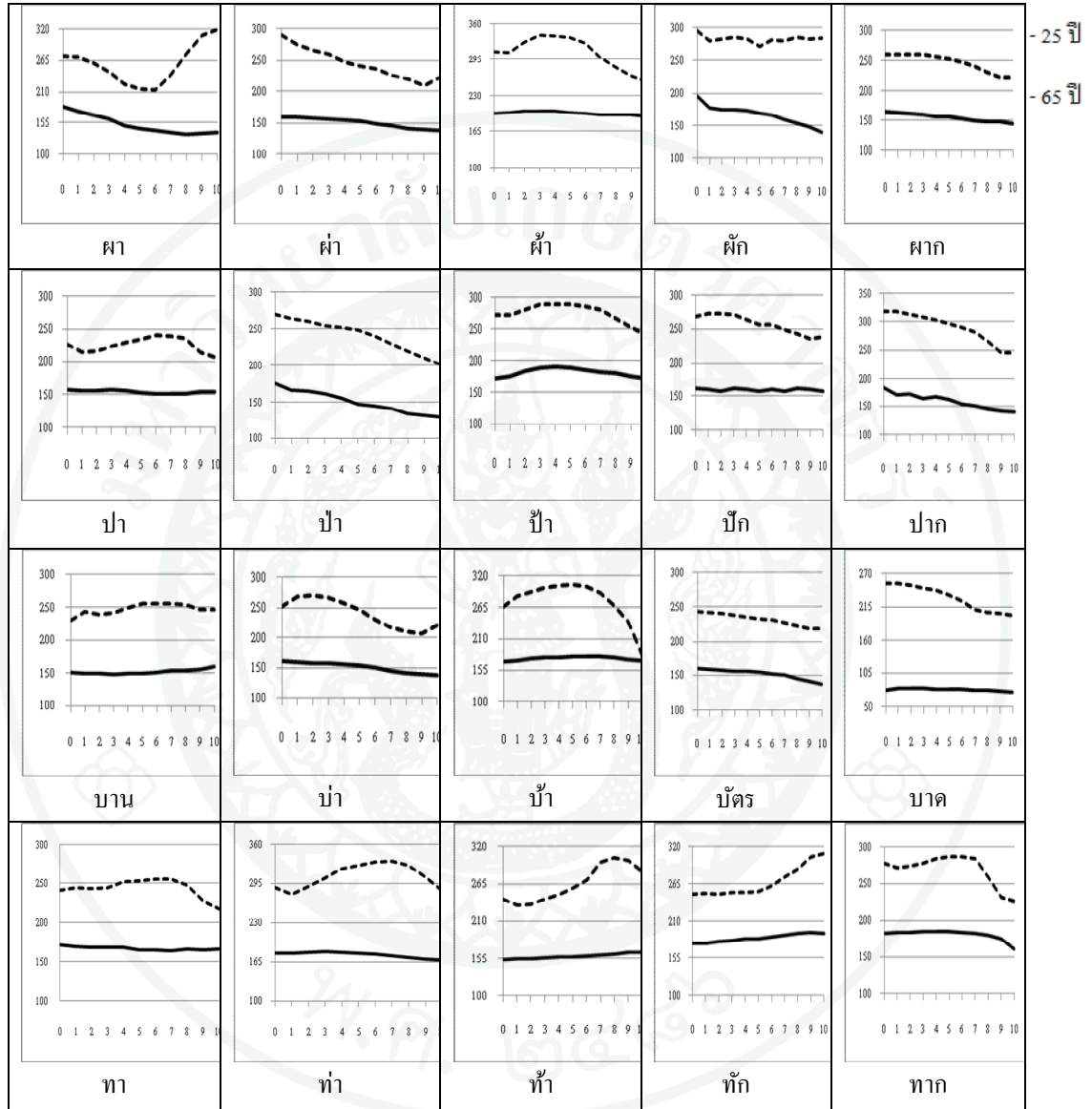
--- 15 - 25 ปี

— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
อำเภอวังน้อย

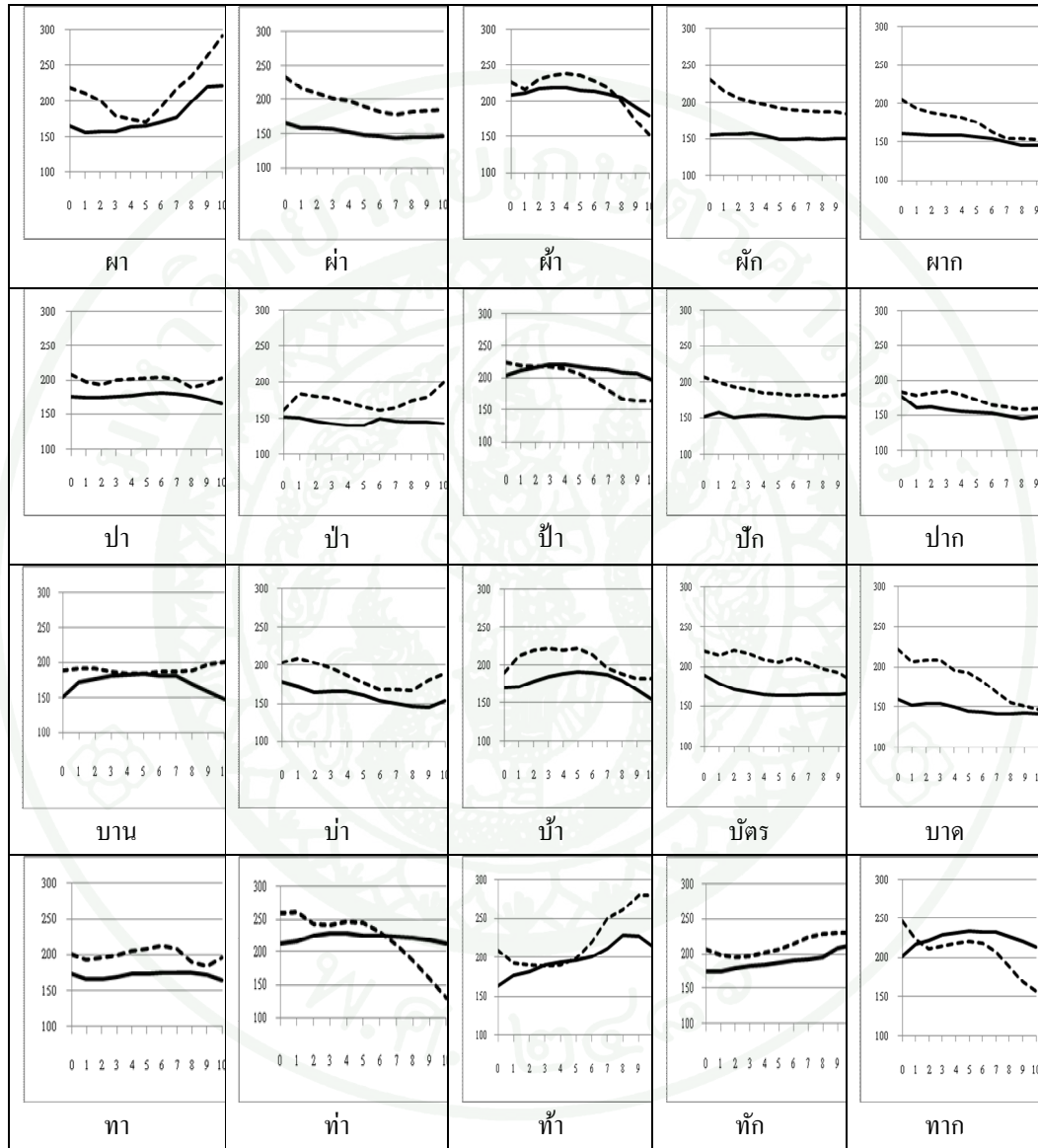
--- 15 - 25 ปี
 — 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยา
 อำเภอเสนา

--- 15 - 25 ปี

— 55 - 65 ปี

ภาพผนวกที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบการแปรของวรรณยุกต์ในภาษาไทยถิ่นอยุธยาอำเภอ

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ - นามสกุล	นายวีรวัฒน์ มีสมยุทธ์
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประวัติการศึกษา	การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ภาษาอังกฤษ เกียรตินิยม อันดับ 1) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ข้าราชการระดับ 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนปากกรานพิทยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา